

1998.a. aastaaruanne

- I. Üldist
- II. Töötajad
- III. Komplekteerimine
- IV. Kataloogitöö
- V. Bibliograafiatöö
- VI. Töö kogudega
- VII. Lugejateenindus
- VIII. Lugejakoolitus
- IX. Teadustöö
- X. Kirjastustegevus
- XI. Koostöö Eesti raamatukogudega
- XII. Rahvusvaheline koostöö
- XIII. Raamatukogu nõukogud, toimkonnad, kolleegiumid
- XIV. Töötajate enesetäiendamine
- XV. Ametiühing

Lisad

- I. Kogud (ISO 2789 järgi)
- II. Kogud (eksemplaride arvestuses)
- III. Komplekteerimine 1994.-1998. a. (eksemplaride arvestuses)
- IV. Komplekteerimisallikad 1998. a. (ISO 2789 järgi)
- V. Komplekteerimine (arvandmeid)
- VI. Raamatuostusummade kasutamine 1996.-1998.a.
- VII. Raamatukogu teadmestu täiendamine
- VIII. Perioodika kataloogimine 1995-1998
- IX. Bibliograafiakartoteegid (31.12.1998)
- X. Raamatukogus loodud andmebaasid (31.12.1998)
- XI. 1998. a. korraldatud arhiivifondid
- XII. Lugejaskonna struktuur (31.12.1998)
- XIII. Lugejateenindus (arvandmeid)
- XIV. Laenutused (raamatukogutöötaja vahendusel)
- XV. Restaureerimine ja konserveerimine (arvandmeid)
- XVI. Raamatukogu varade tutvustamine (arvandmeid)
- XVII. Näitused
- XVIII. Lugejaüritusi raamatukogus
- XIX. Väljaanded
- XX. Artiklid, bibliograafianimestikud, sõnumid
- XXI. Elektronilised publikatsioonid
- XXII. Ettekanded
- XXIII. Loengud ja loengukursused
- XXIV. Konverentsid, seminarid, ettekandepäevad
- XXV. Väliskomandeeringud ja -sõidud

XXVI. Väliskomandeeringute aruandeid

XXVII. Struktuur ja töötajad (01.01.1998 – 31.12.1998)

XXVIII. Teaduskraadi omavad töötajad (31.12.1998)

XXIX. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu liikmed (31.12.1998)

XXX. Kroonikat

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

I. Üldist

1802. a. asutatud Tartu Ülikooli Raamatukogu tegutseb 1997. a. kinnitatud põhikirja järgselt rahvus- ja riikliku universaalse teadusraamatukoguna. Tartu Ülikooli struktuuris oli ta I prorektori prof. Toivo Maimetsa (kuni 1.06.) ja pärast rektoraadi vahetust rektor prof. Jaak Aaviksoo vastutusallas (alates 1.06.).

Raamatukogu juhtisid direktor Peeter Olesk, tehnoloogiadirektor Toomas Liivamägi, majandusdirektor Heiki Epner.

Aastat võiksid jääda iseloomustama kaks märksõna: INNOPAC ja raha.

Aruandeaastal elas kogu raamatukogu integreeritud raamatukogusüsteemi INNOPAC juurutamise tähe all. Üleriigilise raamatukoguhoidjate kongressi esimesel päeval, 22. oktoobril toimus küll INNOPAC-i pidulik avamine, kuid praktikas see siiski käiku ei läinud. Raamatukogu sisemises töökorralduses ja lugejateeninduses aasta erilisi muutusi veel kaasa ei toonud, need on ettevalmistamisel.

Alafinantseerimine, võrreldes teiste Eesti teadusraamatukogudega, on saanud tõsiseks takistuseks asutuse sihipärasel arendamisel. Murrangut ei toimunud ka sellel aastal, kuid sellest hakati kõnelema valjuhäälselt ja TÜ rektoraadi kaasabil. Haridusministri käskkirjaga 23.04.1998 nr. 105 moodustatud komisjoni (G. Aher, L. Sade, A. Kommer, A. Heinaru, T. Valm, T. Liivamägi, M. Poljakov, M. Ideon) tegevus soikus üsna pea. Taotlused TÜR-i väljatoomiseks riigieelarves eraldi real ei saanud teoks.

Mitu osakonda tähistasid oma 40. sünnipäeva (käsikirjade ja haruldaste raamatute, teatme- ja teadusbibliograafia, komplekteerimisosakond) — 1958. aastal anti ülikooli raamatukogule teadusliku raamatukogu staatus, millega kaasnes töötajaskonna kasv ja struktuuri ümberkujundamine. 14. aprillil said kunagise reserv-vahetusfondi osakonna baasil loodud vana raamatu ja rekataloogimisosakond 20 aastaseks.

1998. aastal hakkas täisvõimsusega tööle konverentsikeskus, kus väljastpoolt raamatukogu on oma loenguid, teadus- ning rahvusvahelisi konverentse, aastapäevaüritusi jne. läbi viinud 84 asutust ja organisatsiooni, alates TÜ allasutustest, lõpetades EV Riigikoguga. Ka Tartu linna volikogu peab seal oma istungeid.

Teist korda anti välja raamatukogu aastapreemiad. I preemia sai M. Poljakov tubliduse ja asjalikkuse eest raamatukogutöötajate palkade ja töö väärtustamise eest ülikoolis; kolm III preemiat said M. Onga visa töö eest URBIS-e projekti elluviimisel ja INGRID-i tesauruse toimetamisel, I. Smuškina raamatukogu tutvustava videofilmiga "Hortus secretorum in Bibliotheca Universita-tis Tartuensis" eest, R. Sonn asjatundliku ja lahke konsultanditöö eest restaureerimisküsimustes.

Koostöös Tartu Maavalitsusega avati raamatukogu ruumides Tartumaa Euroinfo Keskus.

Meiepoolset soovil saatis Melloni Fond jaanuaris raamatukoguga tutvuma kolm USA ülikooliraamatukogu direktorit — Robert M. Hayes (Los Angeles), Paul H. Mosher (Philadelphia), Martin D. Runkle (Chicago), kes koostasid ja esitasid ülikooli ning raamatukogu juhtkonnale kirjaliku raporti üldmuljetega ja analüüsi-võrdluse teiste Ida-Euroopa ja Ameerika raamatukogudega. Paljusid maailma raamatukogusid näinud ameeriklastest ekspertide olulisimad seisukohad olid järgmised:

- kui komplekteerimissummad jäävad senisele tasemele, ei ole Tartu Ülikoolil võimalik täita strateegilises arengukavas ettenähtud teadus- ja õppeülesandeid;
- teenindus on kvaliteetne, võrreldes paljude Ida-Euroopa raamatukogudega (meeldiv üllatus ameeriklaste jaoks);
- probleeme personali kvalifikatsiooni osas ei nähtud, küll aga raamatukogu struktuuris ja asendis ülikoolis (struktuur meenutavat Ameerika raamatukogude omi 1950-ndatel aastatel);
- et raamatukogu funktsioonid on palju-palju laiemad kui ülikooliraamatukogudel tavaliselt, oleks loomulik, et riik teda ka vastavalt toetaks.

Ameerika professionaalide sõltumatu ja omakasupüüdmatu hinnang TÜR-i tegevusele on andnud juhtkonnale kindlust tegutsemiseks ja rektoraadil aidanud mõista raamatukogu rolli ülikoolis.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

II. Töötajad

Seisuga 1. jaan. 1998 oli raamatukogus 293,25 ametikohta (331 töötajat), sellest raamatukogunduslikku personali 223,75 ametikohta (249 töötajat), abipersonali 69,5 ametikohta (82 töötajat).

Seisuga 31. dets. 1998 oli raamatukogus 298,25 ametikohta (334 töötajat), sellest raamatukogunduslikku personali 227,5 ametikohta (251 töötajat), abipersonali 70,75 ametikohta (83 töötajat).

Kui 1997. aastal koondati raamatukogus 11,25 ametikohta, sh. 8,75 raamatukogunduslikku ametikohta ja majanduspersonali 2,5 ametikohta, siis aruandeaastal kasvas personal 5 ametikoha võrra. Aasta algusega võrreldes töötas raamatukogus aasta lõpus 4 inimest rohkem.

Raamatukogunduslikust personalist oli ülikooliharidusega 183, rakenduskõrgharidusega 6 ja keskharidusega 62 töötajat. Kõrgema raamatukogundusharidusega oli 40 inimest, teaduskraad oli kuuel töötajal.

1998. aastal moodustati raamatukogus juurde kolm uut (peaspetsialisti) ametikohta: andmetöötlusosakonda infotehnoloogia (IT) projektijuhi (alates 15.07.) ning peaspetsialisti MARC-vormingute ja normandmete ohje alal (alates 1.02) ja teadusosakonda pearaamatukoguhoidja ametikoht (alates 07.09.).

IT projektijuhi Ülo Treikelderi tööülesanneteks on raamatukogu infotehnoloogilise mudeli koostamine ja perioodiline ülevaatamine, infotehnoloogiline arendustegevus, pidev personaalarvutite hooldus.

Peaspetsialisti MARC-vormingute ja normandmete ohje alal Külli Moonti tööülesanneteks on välja töötada koostöös INNOPAC-süsteemis andmebaase koostavate osakondadega andmesisestuse skeemid, lähtudes kehtivatest kirje- ja kataloogimisreeglitest, USMARC-standardist, kasutajate infootsingu ning raamatukogu sisetöö (laenutuste registreerimine, statistika jm.) vajadustest; normandmete ohje korraldamine.

Pearaamatukoguhoidja Malle Ermeli tööülesanneteks on osalemine raamatukogu uuringute läbiviimisel ja metoodikate väljatöötamisel, koostöö arendamine kodu- ja välismaa raamatukogudega, raamatukogu töötajate täiend- ja ümberõppe korraldamine, raamatukogu 200. aastapäeva tähistamise ettevalmistamine.

Alates 07.09. asus Malle Ermeli asemel personalijuhi kohale Tiina Kuusik ja alates 15.07. asus Ülo Treikelderi asemel komplekteerimisosakonda juhutama Kertu Uri.

Sisukord

III. Komplekteerimine

1998. aastal mõjutasid raamatukogu komplekteerimist summade jätkuv vähenemine ja ettevalmistused INNOPAC-iks. Teoreetilises plaanis jäävad aastat meenutama märksõnad Conspectus ja komplekteerimise koordineerimine.

1998. aastaks eraldati komplekteerimisrahaks 7,0 miljonit krooni, mis on 96,6% 1997. a. summast ja 64,8% 1996. a. omast. Väljaannete, eriti võõrkeelsete, hinnad on kasvanud aga kuni 20%. Raamatukogu kogude arendus on seetõttu sisuliselt seiskunud.

Komplekteerimissummade vähenemine on tõstnud töötajate töökoormust ja vastutust — laekunud soovide hulgast tuli välja valida väljaanded, mille tellimine oli möödapääsmatu, konsulteerida potentsiaalsete kasutajatega, uurida leidumust teistes Eesti raamatukogudes ja lõpuks otsida koht, kust sai väljaande kõige soodsama hinnaga. Koostöö teiste Eesti raamatukogudega muutus seetõttu eriti aktuaalseks. Eelkõige kooskõlastati ülikallite teadusajakirjade ja andmebaaside ostmist. 1998. aastal alustati ühistellimuse (kui tunduvalt odavam) ettevalmistamist elektroonilistele ajakirjadele ja andmebaasidele kõigi ELNET Konsortsiumi kuuluvate raamatukogude jaoks. (Selle töö koordineerimiseks loodi konsortsiumi juurde vastav töögrupp.)

Kuna raamatute ostmisvõimalused on piiratud, otsiti pidevalt alternatiivseid raamatute ja ajakirjade saamisviise — olulisi väljaandeid püüti tellida vahetuse teel või paluti neid kinkida. Raamatukogule osutasid abi mitmesugused välismaised abiprojektid ja organi-satsioonid. Nii jätkus näiteks Ameerika Ida- ja Kesk-Euroopa ajakirjade annetusprojekt, mille toetusel saadi ajakirju nii tasuta (82 nimetust) kui ka soodushinnaga (31). Kirjastuse "Karger" ajakirju ja monograafiaid oli võimalik jätkuvalt tellida 80%-lise hinnasoodus-tusega. IEEE Computer Society programmi "Instant Library" raames saadi 1998. aastal juurde uusi nimetusi ajakirju (neid on nüüd 18; aastal 1993, kui projekt käivitus, oli nimetusi vaid 8). Ameerika Matemaatikaühing võimaldas raamatukogul 30%-lise hinna-alandusega tellida ühingu poolt väljaantavaid ajakirju, projekti Deutsche Forschungs-gemeinschaft raames saadi tasuta 4 ajakirja jne.

Võõrkeelseid õpikuid ei saanud rahapuudusel peaaegu üldse osta, kuigi ülikoolis on avatud rida uusi erialasid, suurenenud on välisüliõpilaste ja avatud ülikooli erialade arv.

Venekeelse kirjanduse komplekteerimise põhimõtteid vaadati aasta jooksul mitmel korral üle ja ühtlustati muu võõrkeelse kirjanduse komplekteerimise põhimõtetega, samuti vähendati eksemplaarsust.

Seoses INNOPAC-i rakendamisega muutus aktuaalseks Conspectus (metoodika, mis annab raamistiku kogude koordineeritud arendamiseks ja olemasolevate kogude hindamiseks), millega tutvuti veebruaris, märtsis ja augustis toimunud seminaridel ja ERÜ koosolekul. Arutelude käigus on selgunud, et senised, alates 1994. aastast kehtinud komplekteerimisvaldkonnad ja -tasandid (A-, B-, C-tasand) on vananenud.

1) Eesti trükis

Sundeksemplari laekumine on tunduvalt paranenud. Lahenemas on sundeksemplarina saabuvate pisitrükiste probleem — metoodikanõukogu otsusega pandi paika pisitrükise töötlemise ja säilitamise põhimõtted raamatukogus (vt. XIII, 2). Enam-vähem valmis sai pisitrükiste mappide temaatika ja jaotus. Sundeksemplarid ja Tallinnast tellitud raamatud saavad raamatukokku aga liiga hilja — põhjuseks juba aastaid kestnud transpordi-probleemid. Eesti trükiste juurdeostmisel on samuti vähendatud eksemplaarsust, ka õpikute osas.

1998. aastal suurenes Eestis väljaantavate ajalehtede nimetuste arv, aga ajalehekomplektidest jäi ikka ja jälle numbreid saamata, eriti suvekuudel. Keeruline on olukord ka Eestis väljaantavate venekeelsete trükistega, millest paljud ei jõua Tartu raamatupoodidesse ja seetõttu oli raskusi lisaeksemplaride hankimisega.

Rahanappuse tõttu loobuti juba 1970-ndatel aastatel moodustatud Tartu Ülikooli trükiste arhiivkogu edasisest komplekteerimisest (komplekteerimis-, kataloogimis- ja hoiuosakonna ühisotsus 23. septembrist). Nimetatud kogu jätkamine kaotas oma mõtte ka seoses sundeksemplari seaduse kehtestamisega.

Kui varem sai raamatukogu ülikooli kirjastuses väljaantud dissertatsioone tasuta (70

eksemplari, mis olid mõeldud ülikooli teadussaavutuste levitamiseks), siis alates 1998. aastast tuleb raamatukogul dissertatsioonid ise välja osta. See asjaolu hakkab ilmselt peagi piirama vahetussuhteid teiste raamatukogudega.

2) Trükiste järelkomplekteerimine

Järelkomplekteerimisel oli põhirõhk endiselt eesti rahvustrükise ja Estica-kirjanduse lünkade täitmisel ja eksemplaarsuse suurendamisel. Trükiseid saadi nii annetuste kui ka ostudena, viimaseid siiski tunduvalt vähem. Ostudeks kulutati 66 834 kr., vana raamatu keskmiseks hinnaks kujunes 71,2 kr. Ostude hulgas oli raamatukogu jaoks uusi nimetusi 210. Raamatuid osteti 13 eraisikult (enim H. Varepilt, Estica't ja geograafilisi kaarte), kahelt raamatuoksjonilt ja antikvariaatidest "Mr. Kolk" Tallinnas, "Ad. Astra" Viljandis, "Liber" Tartus. Oksjonitelt osteti näit. "Kes nuttes külavad..." (1860), "Aafrika viimne kuningas" (1939), perioodikaväljaannete "Tiiu Tasane", "Perekonnaleht" jne. puuduvaid numbreid/aastakäike.

Suurimad annetused olid perekond von Kruedenerilt Saksamaalt (sealhulgas 1144 eks. Estica-kirjandust) ja Helene Kulpalt abikaasa Rudolf Kulpa peamiselt vanemat filo-soofia-alast kirjandust sisaldav raamatukogu.

3) Käsikirjad

Käsikirjakogusse saabusid H. Kulpa annetusena Rudolf Kulpa isikuarhiivi materjalid ja täiendusi Udo Ivaski fondile (peamiselt H. Kulpa kirjavahetus tema kohta, üksikud originaaldokumendid ja -joonistused). Täiendavat materjali laekus veel R. Blumi (kirjad, biograafilised dokumendid), H. Palametsa (aukirjad, kutsed, materjalikogumikud TÜ lähiajaloost), V. Pärtel poja (päevikud), J. Lotmani (kirjade koopiad) ja V. Masingu (TÜ juubelikirjutised) materjalidele.

4) Fotod, kunst

Kunstikogusse lisandus üks graafikamapp vanema võõrkeelse kirjanduse kogust, eesti kunstnike poolt loodud eksliibriseid, M. Nõmmela pastell "Maastik" ja K. Taniloo-Tekkeli annetatud "Apollo 11" mälestusmedal.

Fotokogusse lisandusid pildid üritustest ja sündmustest raamatukogus ja üksikud portreefotod TÜ varasematest professoritest. Vana foto väärtuslikumaks tulemeks olid Vabadussõja Valga soomusrongi pataljoni pildid.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

IV. Kataloogitöö

Kaart- ja elektronkataloogi koostamine jätkusid sellelgi aastal paralleelselt. Aruande-aastal kataloogiti arvuti abil 56% saabuvast kirjandusest (1997. a. 60%). Arvestades peatset üleminekut INNOPAC-ile, otsustati 1998. a. sügisest sisestada elektronkataloogi kõik ladina tähestikus teavikud, mis on ilmunud alates 1945. aastast (viimase nelja aasta jooksul sisestati elektronkataloogi ainult 1990. aastast ilmunuid). Kataloogimissektoris muudeti töökorraldust — suures osas lõpetati kirjade redigeerimine, mis tähendab seda, et iga kata-loogija vastutab ise oma töö eest, jääb ainult pisteline kontrollimine. Kirjade redigeerimisest vabanenud töötajad alustasid retrokataloogimisega (põhi- ja õppekogu varem kataloogitud teavikute arvutis arvelevõtmine, kohaviidastamine, täispika kirje koostamine, mis hõlmab kõiki erinevais kogudes paiknevaid dubletteksemplare).

Ülikooli õppetoolides ja muudes struktuuriüksustes ollakse üha rohkem huvitatud ülikooli raamatuvara koondkataloogi loomisest. Aasta jooksul nõustati koondkataloogi loomise küsimustes allasutustes raamatukogudega tegelevaid töötajaid.

1997. a. loodud tesauruse töögrupp jätkas vaba märksõnastamise kõrvalproduktina kujunenud tesauruse süstemaatilist korrastamist — sinna lisati juurde uusi märksõnu, palju lähedasi märksõnu viidi aga kokku. Tesaurus töötatakse nüüd läbi tervikuna tähestik-järjestuses, mitte valdkonniti nagu varem. See peaks andma parema ühtlustamisvõimaluse. Jõuti k-täheni. Aasta lõpuks oli tesauruses 13 881 märksõna.

Mahukas töö (ligi 27 000 üksiknumbrit) tehti vana perioodika rekataloogimisel: varasemal ajal eri kohaviitade alla hajutatud ühe nimetuse üksiknumbrid viidi kokku ühe kohaviida alla, puuduvad nimetused kataloogiti, s. t. fond ja kataloogid viidi vastavusse.

1998. a. täienesid raamatukogu kataloogid ja kartoteegid järgmiselt:

- 1) Raamatutele ja erilaadsetele materjalidele (dissertatsioonid, autoreferaadid, auhinna-tööd, separaadid, geograafilised kaardid) koostati 12 098 kirjet (1997. a. 11 805), neist arvutil 6723 (1997. a. 6623), geograafilisi kaarte kataloogiti 431 nim.
- 2) Retrokataloogiti 850 nim., millele õppekirjanduse osakond lisas üle 6 000 eks. dublette oma lugemissaalist ja hoidlast. Rekataloogiti 4 461 nim. raamatuid.
- 3) Tähestik- ja kohakataloogidesse liideti u. 56 000 (1997. a. 50 000) kaarti.
- 4) Liigitati 18 678 nim. (1997. a. 20 030) raamatuid ja jätkväljaandeid, sellest elektronkataloogi 12 529 ehk 67% (1997. a. 12 626 ehk 63%). Märksõnastati 18 490 teavikut (1997. a. 19 128), sellest 12 529 elektronkataloogi (1997. a. 16 626).
- 5) Süstemaatilistesse kataloogidesse liideti 29 523 (1997. a. 37 825) kaarti.
- 6) Märksõnakataloogidesse liideti 4 450 (1997. a. 7993) kaarti.
- 7) Kataloogidest eemaldati u. 9400 kustutatud raamatute kaarti (1997. a. 9000).
- 8) Süstemaatilist kataloogi redigeeriti 20 700 (1997. a. 41 400) kaardi ulatuses (mahukamalt rubriigis *religioon*), süstemaatilist kataloogi täiendati 121 rubriigiga, aineloendit 286 uue märksõnaga. Märksõnakataloogi redigeeriti 5 190 kaardi ulatuses.
- 9) Perioodikaväljaannete kataloogimise kohta vt. lisa VIII.
- 10) *Estica* alfabeetiline ja märksõnakataloog täienes uudiskirjanduse jooksva läbitöötamise käigus u. 450 uue nimetusega.
- 11) Valmis 5 käsikirjafondi nimistut — A. Valmet (f. 123), V. Hiie (f. 92), V. Sinaiski (f. 132), H. Moosbergi (f. 85) ja TÜR-i arhiivi (f. 4, nim. 3) 1995. a. jaotus.
- 12) KHO kaart- ja sedelkataloogid (alfabeetilised ja süstemaatilised) täienesid u. 3000 kirje võrra, sealhulgas

— jätkus Lääne-Euroopa 16. saj. I poole trükiste kirjeldamine (85 nim.), kataloogiti KHO-sse saabunud uued rareteedid;

— jätkus F. L. Schardiuse autograafide kogu saksakeelsete autograafide kirjeldamine (154), redigeeriti varasemaid kirjeid, kirjeldati käsikirjaarhiivide täiendused;

— kataloogiti kunstikogu uued tulmed (26 nim.) ja fotokogu kataloog täienes 883

nim. võrra.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

V. Bibliograafiatöö

Bibliograafiatöös oli 1998. a. käsil viis teemat, mille kohta koostatakse kartoteeke või andmebaase. Töö lõpp-produktiks on aga suures osas bibliograafiaväljaanded.

1) Tartu Ülikool. Ajalugu. Õppejõudude, teenistujate ja kasvandike biobibliograafia (1632–1710, 1802–1998->) (täitjad M. Kümnik (juh.), A. Laumets, M. Suurväli, S. Tammoja, A. Kõre).

Raamatukogusse aasta jooksul saabuvad teemakohased trükised töötati läbi de visu. Välismaal ilmunud TÜ õppejõudude töid saabub raamatukokku endiselt vähe. Informat-siooni nende kohta saadakse ülikooli aruandlusest (trükistena 1995–1997 kohta) ja viimasel ajal üha rohkem allasutuste publitseeritud aastaülevaadetest (annual report jt.) ning magistri- ja doktoritöodes esitatud kirjandusloeteludest ja töödele lisatud välismaal ilmunud artiklite koopiatest. Väikesetiraa?ilisi, kindla isikute ringi tarbeks paljundatud konve-rentside materjale on üha raskem kätte saada. Ka sellel aastal tuli õppejõududelt küsida raamatuid või andmeid, et kirje õige saaks. Kaarte arvutiväljatrükkidena TÜ-s kaitstud väitekirjade kohta saadakse teist aastat otse kataloogijatelt. Eesti ajakirjanduse biblio-grafeerimine on muutunud keerulisemaks, nimetusi ilmub palju ja nende välja-selgitamine, mis võiksid sisaldada ülikooliga seotud materjale, on keeruline. Lahendamata jäi küsimus, kas kõik, just ajalehes avaldatu, väärrib nii üksikasjalikku bibliografeerimist kui seni. Üldse bibliografeeriti 8203 nim. (u. 1000 võrra vähem kui eelmisel aastal) ja dubleeriti 3064 kaarti, kartoteeki liideti 10 604 kaarti. Kartoteegi ajaloo-osa tarbeks märksõnastati 2415 kaarti. Materjal aastate 1987, 1990 ja 1992 kohta on sisestatud ka arvutiandmebaasi. Aruandeaastal oli töös väga mitmes järgus kümme TÜ bibliograafia-aastaraamatut, millest trükivalgust ei näinud kahjuks üksi. Kõige valminumaks sai 1992. a. ilmunud tööde bibliograafia (maht 3200 kirjet, kirjed on redigeeritud, sisestatud, märksõnastatud).

2) Teaduste ajalugu Eestis (1956–1998->) — kartoteek täienes ainult 25 nim. võrra.

3) Eesti ajaloo bibliograafia 1918–1944 (täitjad K. Taal (juh.), H. Solba).

Jätkati eesti- ja võõrkeelse perioodika (“Muusikaleht”, “Kasvatus”, “Eesti Spordileht”, “Zeitschrift für Ethnologie”, “Zeitschrift für Geopolitik”, “The Contemporary Review” jne.) ning Vabadussõda käsitleva kirjanduse (“Vabadussõja Tähistel”, “Vabadusmonument”, “Vabadussõja lood”) bibliografeerimist. Viidetest ja kirjanduse loeteludest välja-kirjutatud raamatute ja artiklite kirjeid võrreldi juba kartoteegis olevatega. Kokku bibliografeeriti 1758 nim., süstematiseeriti 560 nim. ja kartoteeki liideti 1397 kaarti.

4) URBIS. Rahvusvaheline andmebaas, soome-ugri keeleteadus 1988–1998-> (Vene aladel ilmunu). ARTAL. Soome-ugri rahvaste kooliõpikud ja ajaleheartikleid 1996–1998-> (täitja M. Onga).

Aasta lõpus liideti üheks andmebaasiks seni lahus olnud URBIS ja URBED. Andmebaasi jaoks selgitati välja 957 uut nimetust, sisestati 1050 kirjet ja märksõnastati 897 nim. Andmebaasi abivahendeist said URBIS-märksõnastiku inglise-eesti ja eesti-inglise versioon praktiliselt valmis, vene-inglise versioon vajab veel tööd.

Kontaktid ja koostöö idapoolsete soome-ugri keskustega sujusid normaalselt, raskusi oli andmete saamisega Handi-Mansiiskist ja Jamali-Neenetsi ringkonna raamatukogust.

URBIS-e temaatikaga oli seotud kaks rahvusvahelist konverentsi — Karjalas ja Krimmis.

5) Raamatukogunduse uudiskirjandus

Raamatukokku saabuva uudiskirjanduse põhjal Pro-Cite's koostatav bibliograafiline andmebaas täienes 263 nim. võrra. Andmebaasis sisalduval materjalil on neli väljundit: 1) Eesti teadusraamatukogude raamatukogundusliku uudiskirjanduse koondandmebaas, 2) ajakirjas “Raamatukogu” avaldatavad koondnimestikud, 3) teadusosakonnas säilitatav andmebaas, 4) TÜR-i koduleheküljel kättesaadavad kuu- ja aastanimestikud.

1998. a. alustati raamatukogu **teatmearhiivi** korrastamist — suund võeti bibliografeeritavate teemade vähendamisele ja ainult enamkasutatavate täiendamisele, nende baasil andmebaaside koostamisele. *Pro-Cite* andmebaasi sisestati kolme teema materjale: täielikult “Maailma maad” (666 kirjet), “Rahvameditsiin” (417 kirjet), osa “*National Geographic*’ust” (574 kirjet). Et teatmekirjanduse saalis puudub arvuti lugejateeninduseks, jätkatakse paralleelselt kaartide tegemist teatmearhiivi jaoks, kuhu lisandus 2674 kaarti, neist 2389 annoteeritud (näit. “Maailma maad” — 363, “Alternatiiv- ja rahvameditsiin” — 160, “Kes on kes?” — 85 jne.). Kirjandust võib teatmearhiivist leida 322 teemal, lisaks 106 isiku kohta. Jätkati *Estonica* bibliografeerimist (1499 nim.) TÜR-i tellitud Venemaa, Läti, Leedu venekeelsetest ajalehtedest. Jätkati 1996. a. alustatud temaatiliste mappide koostamist ja täiendamist. Neid on praegu 12 teemal: ajalehtede/ajakirjade sisukorrad, diplomaatia, “Estonia” katastroof, etikett, IME-st rahareformini, kirjandust maade ja linnade kohta, kuidas kirjutada elulugu, kuninglikud pered, narkomaania, rahvakombed tähtpäevade puhul, toalilled, veinid. Bibliograafid koostasid nii suuliste kui ka kirjalike päringute alusel 5 (241 nim.) teemanimestikku: “Gore Vidali raamatud Tartu Ülikooli Raamatukogus”, “Eesti ja ristirüütli”, “Eesti telefoniside ajaloo alane kirjandus Tartu Ülikooli Raamatukogus”, “N. Vavilovi kohta leiduvad uuemad venekeelsed raamatud Tartu Ülikooli Raamatukogus”, “Johan Laidoner”. Kaastöö retrospektiivsele rahvusbibliograafia (vt. XI).

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

VI. Töö kogudega

Seisuga 31.12.1998 oli raamatukogus 3 743 634 a.-ü. trükiseid ja erilaadseid materjale. Hoidlates jätkus tavapärase töö — vastavalt kogude kasvule paigutati neid ümber (kokku 5691 laudimeetrit), kontrolliti järjestust, suunati lagunenu raamatuid köitekotta ja restaureerimiselekonserveerimisele, kontrolliti ülikooli õppetoolidest ja laboritest tagastatud kirjanduse dubletsust, jooksvalt ja retrospektiivselt märgistati eestikeelsete trükiste arhiiveksplare.

Mittevajalike ja aegunud trükiste kustutamine oli ulatuslikum kui viimastel aastatel — 63 860 (1997 — 35 515) arvestusüksust, sellest põhikogus 21 383 eks. (135 eestikeelset), õppekirjanduse kogus 34 195 eksemplari, viimane valdavalt aegunud arstiteaduslik, tehnika-, geograafia- ja ajaloolane kirjandus.

Elektroonilisele raamatukaitstesüsteemile vaatamata varastati inventuuri andmetel aastatel 1997–1998 õppekirjanduse lugemissaalist ligi 500 raamatut, teaduskirjanduse avakogust kadus aga 330 raamatut, s. o. peaaegu sama palju kui nendel aegadel, kui turvasüsteemi ei olnud.

Oktoobris toimunud meetodikanõukogu koosolekul otsustati, et Eesti trükise esimest sündeksemplari (ARH, ilm. alates 1997. a-st) hakatakse hoidma omaette koguna hoidlas C5, samas säilitatakse valikuliselt temaatiliste mappide või karpidena ka pisitrükised, kirjeldamise ühikuks mapp/karp. Oktoobris oli kogu suurus 7223 eks. raamatuid ja jadaväljaandeid, 176 kaarti ning 410 nim. 1997. aasta ja 416 nim. 1998. aasta ajalehti. Kogu hooldaja on K. Ainz.

Reservkogu läbitöötamise tulemusena ning ostudest ja annetustest täienesid varu- ja vahetuskogu 6989 eks. võrra, mis ka kataloogiti ja hoidlasse paigutati. Viimastel aastatel ülikooli õppetoolidest üle antud kirjandust ei saadud aga eriti läbi töötada, kuna need seisid jätkuvalt hügieenisektoris puhastamise ootel.

TÜ Kunstimuuseum andis humanitaarraamatukogule üle seni seal paiknenud vana ajaloo seminari kogu rohkem kui 250 raamatut, mis on endise seminariraamatukogu aja-looliste kogude terviklikkuse seisukohalt tähtis, haruldasemaid 16.–18. sajandi väljaandeid võeti küll ka peakogusse.

1998. a. toetas Eesti Teadusfond jätkuvalt kahte projekti, mille kaasabil sai süvendatult tegelda kogude korrastamise ja vastavate andmebaaside loomisega.

1) Andmebaas “Baltisaksa kunst Tartus” (1997–1998, täitjad I. Kukk TÜR-ist ja E. Preem Tartu Kunstimuuseumist) hõlmab nii TÜR-i, Tartu Kunstimuuseumi, Eesti Rahva Muuseumi kui ka teised Tartu väiksemad kogud. Aasta jooksul sisestati andmebaasi 850 kirjet peamiselt Tartu teiste kunstikogude varadest. Aasta lõpuks sisaldas andmebaas kokku 1450 kirjet.

2) “Prof. J. Lotmani isikuarhiivi teaduslik-tehniline läbitöötamine ja vastava andmebaasi loomine Tartu Ülikooli Raamatukogus” (1997–2000, täitjad M. Rand, T. Šahhovskaja ja granti alusel teadur T. Kuzovkina). Lõpetati kogu arhiivi puhastamine, sorteerimine ning süstematiseerimine põhirubriikidesse. Z. Mintsu materjalid eraldati iseseisva arhiivi moodustamiseks. Süstematiseeriti J. Lotmani nelja monograafia materjalid. Arvutisse sisestati J. Lotmani viimastel eluaastatel sekretäridele dikteeritud tekste. Kaartidele kataloogiti 6000 J. Lotmanile adresseeritud kirja 824-lt korrespondendilt.

Avatud Eesti Fondi ja *Open Society Institute*'i rahadega (projekt “Keele- ja muusika-õppekeskus Tartu Ülikooli Raamatukogus”) komplekteeriti ja seati töövalmiks helitöötlus-süsteem vanade ja hävimisohus helikandjate digitaliseerimiseks, mille elluviimisel saadi tehnilist abi ja informatsiooni Kirjandusmuuseumi helikabinetist.

1998. a. juunis lõppes 1992. a. alanud raamatukogudevaheline ühisprojekt aastatel 1919–1940 ilmunud eestikeelsete ajalehtede mikrofilmimiseks. Selle tulemusena on raamatukogus nüüd tagatisfond — 111 nim. mikrofilmitud ajalehti 1094 rullil. (Vt. ka XI.)

Käsikirjalistest materjalidest korraldati H. Moosbergi (f. 85, 212 s.), V. Hiie (f. 92, 202 s.), V. Sinaiski (f. 132, 46 s.) isikuarhiiv, töötati läbi raamatukogu arhiivi (f. 4., nim. 3) 1995. a. materjalid (54 s.), kokku 19 säilikuga täiendati kolme isikufondi, manuskriptide kogu ja raamatukogu arhiivi. Jätkus töö F. L. Schardiuse autograafikoguga, viidi läbi kogu inventuur.

Fotokogusse korraldati aasta jooksul laekunud ja ka varasemaid fotosid (kokku 883 nim.), kunstikogusse korraldati uued tulmed.

Humanitaarraamatukogus lõpetati keeleteaduse seminari inventuur. Füüsikaraamatu-kogu hoidlas vahetati vanad jäigad metallriiulid liikuvate vastu, seoses sellega saadi varuruumi. Uute

riiulite paigaldamine väiksesse ruumi tähendas u. 20 000 eks. korduvat ümbertõstmist ja uuesti järjestamist.

Temperatuuri ja õhuniiskust mõõdeti raamatukogus 26 punktis 1–2 korda nädalas. Äärmiselt vihmane suvi mõjutas tugevasti hoidlate mikrokliimat. C-korruse hoidlates tõusis õhuniiskus 70–78%-ni, lugemissaalides aga 85%-ni. Kevadel ja suve alguses tõusis temperatuur KHO hoidlas kuni +25°-ni.

Aasta jooksul puhastati ja desinfitseeriti laekunud isikuarhiive (V. Bezzubov, U. Ivask, H. Palamets) ja ÕES-i raamatuid, lõpetati J. Lotmani käsikirjade puhastamine ja desinfitseerimine.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

VII. Lugejateenindus

31. dets. 1998. a. oli raamatukogus registreeritud 23 162 lugejat (vt. ka lisa XII).

Aprillikuust läks endise kontroll-laua asemel käiku (uus) **infoaud**, kus toimub lugejate registreerimine ja kus esmaspäevast laupäevani töötavad hoiuosakonna, pühapäeviti teiste osakondade töötajad.

Kogu aasta vältel korrastati lugejate andmebaasi, töötati välja lugejate registreerimise juhend ja laenutusreeglid tööks INNOPAC-is. Valmis uue, plastiklugejapileti kavand, eeltööd uue lugejapileti kasutuselevõtuks on tehtud.

Õppekirjanduse lugemissaalist eraldati fonoteegi jaoks Akadeemia tänava poolne osa. Koos multimeedia klassi jaoks eraldatud osaga on õppekirjanduse lugemissaalis kohtade arv vähenenud poole võrra. Lugemissaalis on praegu u. 100 lugejakohta.

Aprillis paigutati lugejatele kataloogisaali veel neli terminali juurdepääsuks elektronkataloogile.

Lugejateenindus töötas INNOPAC-i rakendamiseks valmistudes. Aasta jooksul suurenes teaduskirjanduse avakogu, mis täienes u. 8000 eksemplari võrra — sinna võeti praktiliselt kogu komplekteeritav teaduskirjandus. Aasta lõpuks oli avakogu maht u. 27 000 eks., lisaks kahe viimase aasta ajakirjad. Avakogu laenutusreeglid jäid siiski endiseks — koju laenutatakse põhiliselt 24 tunniks, erandina 5 päevaks. (INNOPAC-i reeglite järgi on põhiline laenutähtaeg nädal, erandina 24 tundi.) Suvel markeeriti kõik avakogu raamatud, et lugejatel oleks täpselt teada, milline laenureegel millise raamatu kohta kehtib. Et avakogu juurde on paigutatud piisavalt arvuteid, siis korraldati ümber ka teenindust. Seati sisse konsultantide ametikohad, kelle põhiülesandeks on lugejate konsulteerimine nii arvutikata-loogi kui ka interneti osas.

Kuigi **fonoteegi** uusi teenindusruume ei jõutud veel käiku anda, tehti ära suurem osa eeltööst teeninduse parandamiseks selles valdkonnas. Avatud Eesti Fondi ja *Open Society Institute*'i rahaga (projekt "Keele- ja muusikaõppekeskus Tartu Ülikooli Raamatukogus") oli võimalik uued kuulamiskohad varustada moodsa helitehnikaga. Valmisid uued riulid CD-de ja vinüülheliplaatide paigutamiseks. Oluline abi lugejateeninduse korraldamisel oli Eesti Muusikaakadeemia poolt kasutada antud 4-komponendilisest muusikakeskusest koos kõrvaklappidega.

Teist täisaastat käigus olnud **multimeedia klass ja Eurodokumentatsiooni Keskus** olid endiselt väga kasutatavad — 26 352 külastust (1997. a. 21 000).

Füüsikaraamatukogust anti sotsiaalteaduste alane kirjandus (351 eks.) teistesse kogudesse, kuna selle eriala loenguid füüsikamajas enam ei peeta.

Raamatukogudevahelises laenutuses rakendati kõigile tellitavatele koopiatele unifit-seeritud hinnad, vastavalt lehekülgede arvule kas 30 või 60 kr. koopia eest. See tõi esialgu kaasa tellimuste arvu vähenemise (1998 — 3345, 1997 — 5656 tellimust). Muutus proportsioon tellitavate koopiade ja raamatute vahel. Kui 1997. a. moodustasid raamatud 15% tellitava kirjanduse arvust, siis 1998. a. — 32%, suurenes ka tellitavate raamatute absoluutarv (1997 — 632, 1998 — 731 raamatut). Eelkõige tudengite ja magistrantide arvel on kasvanud RVL-i teenuste kasutajate arv (1997 — 367, 1998 — 468 lugejat). Tellimuste täitmise protsent on u. 90, mis vastab rahvusvahelistele standarditele. 80% tellimustest tehakse elektrooniliselt.

Käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna varasid kasutas 565 lugejat-uurijat (6000 laenutust, 2300 külastust), kellest u. 62% olid TÜ üliõpilased, õppejõud, teadurid ja teenis-tu-jad, ülejäänud kasutajaskonna moodustavad õpetajad, muuseumitöötajad, arhivaarid, kodu-uurijad jne. Väljastpoolt Eestit oli uurijaid Venemaalt, Ungarist, Leedust, kõige enam Saksamaalt ja Soomest. Materjale kasutati mitmesugustel teadus- ja kultuuriloolistel, isiku- ja kirjan-dus-loo-listel ning ajaloo-teemadel, näit. eesti rahvamuusika, Tartu muusikaelu, Järva-Madise kihelkonna mõisad, Tartumaa sõjasuvi 1944 jne. Uurijatele valmistati 748 kaadrit mikrofilmi ja negatiive, 290 fotokoopiat ning 70 kserokoopiat.

Ülikooli astujaid teenindas selgi aastal humanitaarraamatukogu, vajaminev õppekirjandus deponeeriti peakogust ja Tartu Kunstigümnaasiumist.

Päringute alusel andsid bibliograafid kokku 4297 **suulist teadist**, mille hulgas oli bibliograafiateadiseid 2314, leidumus- — 792, teema- — 604, meetoodika- — 415 ja fakti- — 172, ja KHO töötajad 850 suulist teadist. Bibliograafiateadistest oli enamik endiselt seotud TÜ ajaloo ja tema kasvandikega. Lugejate suulistele päringutele vastatakse raamatukogus kokku

16 teeninduspunktis, lisaks olgu nimetatud veel näit. kataloogikonsultant, lugemissaalid jne. Kataloogikonsultandi töö on endiselt nõutav ja mahukas. Lugejad küsivad sagedamini kirjandust just kindlal teemal.

Kirjalikke päringuid oli kõige rohkem Eestist — 28, Saksamaalt 19, aga ka Itaaliast, Lätist, Soomest, Jaapanist jm. Kirja teel anti u. 900 teadist, enim isikute kohta (L. Strümpell, G. Kolosov, TÜ-s farmaatsiat kuulanud H. A. Rothermel, F. M. Klinger, H. v. Keyserling, A. v. Krusensterni ümbermaailmareisi kaaslane H. v. Löwenstern), aga ka raamatukogus leiduvate käsikirjade, varatrükiste ja kunstivarade kohta, näit. prantsuskeelne 17.–18. saj. perioodika, S. Münsteri “Cosmographia universalis” väljaanded, Telemanni, Leibnizi, Hübarti jt. kirjavahetused jne. Kirjalikele päringutele vastamiseks valmistati ka 1343 kserokoopiat.

9. dets. 1997. a. avatud raamatukogu **elektroonilisele infoteenistusele** (lähemalt vt. aastaraamat '97, lk. 14) laekus aasta jooksul 252 päringut 20 eri riigist.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

VIII. Lugejakoolitus

Esmakursuslastele peeti 58 õppust. Nendel käis 430 üliõpilast, kellest näit. välis-üliõpilasi oli 55, Pärnu kolledzhist 90, Türi kolledzhist 30. Õpetajaiks oli 13 raamatu-kogutöötajat. Uutele lugejatele korraldasid elektronkataloogi tutvustavaid õppusi ka kataloogimisosakonna töötajad. 23.09.–25.11. tutvustasid infoosakonna töötajad igal kolmapäeval teadusandmebaaside kasutamist. Osales 21 inimest.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

IX. Teadustöö

1998. a. oli käsil 7 teemade ringi.

1) Raamatukogu teeninduskorralduse toimivus (juh. U. Tõnnov).

Balti-Rootsi koostööprojekti raames läbiviidud lugejauuringu tulemused publitseeriti ingliskeelsetena ERR-i toimetiste 8. vihikus "Research Libraries in Public Information System : Towards Performance Quality", kus meie raamatukogus toimunud uuringut esindasid U. Tõnnovi, Ü. Musta, L. Dubjeva ja K. Miili artikkel. Teema lõppes.

2) Tartu Ülikooli Raamatukogu ja kogude ajalugu 19.–20. sajandil (juh. M. Ermel).

Koguti materjale koostatava raamatukogu ajaloo tarbeks.

Trükivalmis sai "Tartu Ülikooli Raamatukogu töid" 11. kogumik, mis käsitleb komplekteerimise ja kataloogisüsteemi väljaarendamist XIX sajandil ja XX sajandi algul ning TÜR-i ajaloolisi kogusid (R. Michelson, L. Dubjeva, M. Rand, I. Kukk, E. Jaanson, K. Tammur, N. Vorobjova, T. Šahhovskaja, K. Taal, A. Laumets). Raamatukogus säilitatavatele autograafidele oli pühendatud ettekandepäev "Epistolae autographae. Kirjavahetused ja kollektsoonid", kus peeti 9 ettekannet, mis täiendatuna avaldatakse raamatukogu tööde 12. kogumikus. M. Ermel esines kahe ettekandega erihoiu likvideerimisest.

3) Tartu Ülikooli ajalugu 19. sajandil ja 20. sajandi I poolel (täitja H. Tankler).

H. Tankler oli pikemaajalistel komandeeringutel Saksamaal jm., et uurida TÜ teadlaste sidemeid ja koostööd teiste maade kõrgkoolidega. H. Tankleri juhendamisel koostatakse aastatel 1802–1918 Tartu Ülikoolis töötanud õppejõudude-täppisteadlaste tööde bibliograafilist andmebaasi, mida finantseeritakse Eesti Teadusfondi granti 3063 alusel.

4) Eesti-, Liivi- ja Kuramaa haritlaskonna kujunemine ja akadeemilised sidemed 17.–18. sajandil (täitja A. Tering).

Teatmeteose "Balti üliõpilaste matrikel 1561–1800" jaoks on kogutud andmeid u. 6000 üliõpilase kohta, neist 3112 kohta on vormistatud ja sisestatud arvutisse lühi-artikkel. Nii kodu- kui ka välismaistes teadusajakirjades ja kogumikes on A. Tering nimetatud teemal publitseerinud 6 artiklit u. 140 lk-l.

5) Tartu ülikooli trükikoja toodang aastail 1632–1710 (täitjad E. Jaanson, M. Rand).

E. Jaanson lõpetas põhimõtteliselt 1386 kirjet sisaldava bibliograafia käsikirja koostamise, kirjutamata on sissejuhatus, saatesõna, välja valimata illustreeriv materjal.

6) Kultuuriväärtuste seisund Eesti suuremates raamatukogudes. Eesti raamatuvarade säilitamine (UNESCO projekt nr. 98, ENA 301; juht M. Siiner (ERR); konsultandid J. Palm (Kopenhameni Kuninglik Raamatukogu) ja K. Konsa (Eesti Postimuuseum); täitjad TÜR-ist J. Lehtaru, M. Ilus; ühisprojekt Eesti Kirjandusmuuseumi, Eesti Akadeemilise Raamatukogu ja Eesti Rahvusraamatukoguga).

Uuringute läbiviimine on eeltingimuseks, mille põhjal UNESCO otsustab, kas ja kui suures ulatuses toetada Eesti trükise restaureerimist ja säilitamist. Aasta jooksul projekti töögrupp jagas omavahel ülesanded. Töötati välja valimi põhimõtted (M. Ilus) ja valiti meetodika paberi vananemisastme määramiseks füüsikalise-keemiliste meetoditega (J. Lehtaru).

7) Eesti mõistatused (eesti rahvaluule teadusliku suurpublikatsiooni *Monumenta Estoniae antiquae* IV seeria koostamine) (juh. prof., akad. A. Krikmann, ühisprojekt Eesti Keele Instituudiga).

Raamatukogust osaleb väljaande ettevalmistustöös R. Saukas, kes märkis kartoteegis tüüpide redaktsioonitähised ja paberväljaandes tsiteerivad tekstid (20 kasti, märksõnad 'raamat' – 'suhkur').

Raamatukogus toimus 2 ettekandepäeva ja Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress "Raamatukogud avatud ühiskonnas" (kokku 50 ettekannet). Viimane korraldati koostöös Eesti

Raamatukoguhoidjate Ühinguga. Enamiku ettekannete kohta avaldati raamatukogu paljunduses teesid, mida võis lugeda ka koduleheküljelt <http://www.utlib.ee>. Autograafide päeva ja kongressi ettekanded ilmuvad vastavates kogumikes tõenäoliselt 1999. a.

Teadustöö sihtfinantseerimise ümberkorraldamise tõttu EV-s olid raamatukogus vanemteaduri kohtadel töötavad H. Tankler ja A. Tering viidud finantsiliselt ja aruandluse järgi TÜ-s sihtfinantseeritava teadusteema "Mõtlemise ajaloolisus ja ratsionaalsus filosoofias ja teadusloos" (juht. prof. Ü. Matjus) alla.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

X. Kirjastustegevus

Aasta jooksul ilmus 5 raamatut (sealhulgas 2 quasi-trükist) kogumahuga 31 trükipoognat, mitmesuguseid reklaamväljaandeid 35 nimetust, neist enamik raamatukogu oma paljunduses (loend vt. lisa XIX). 1998. a. ilmus trükist viimane varasematel aastatel mitmel põhjusel publitseerimata jäänud käsikirjadest.

1998. aastal ilmunud väljaanded on kättesaadavad elektroonilisel kujul raamatukogu koduleheküljel <http://www.utlib.ee>. Frankfurdi raamatumessil olid eksponeeritud raamatukogu viimaste aastate trükised.

Sisukord

Viimane muudatus

XI. Koostöö Eesti raamatukogudega

Komplekteerijatel on regulaarsed vahetussuhted kõigi Eesti suuremate raamatukogudega. Koordineerimine ja koostöö muutus eriti aktuaalseks väliskirjanduse tellimise osas. Võõrkeelse teadusperioodika tellimust kooskõlastati Eesti Akadeemilise Raamatukoguga, Füüsika Instituudi, Riigikohtu, Eesti Õiguskeskuse, Zooloogia ja Botaanika Instituudi, Euroteaduskonna ning Biokeskuse raamatukoguga. Alustati ka elektrooniliste ajakirjade ja andmebaaside ostmise koordineerimist. Just 1998. aastal muutus väga heaks koostöö Eesti Rahvusraamatukoguga.

Pidevalt saadetakse materjali Eesti raamatukogude koondkataloogidele, mille koostamise põhiline keskus on Rahvusraamatukogu, kuhu läkitati 9 kirjet *Estonica*-materjalide kohta, 187 uut kirjet "Välisperioodika koondkataloogile" ja 1670 kaarti vanema kirjanduse kohta välisraamatute koondkataloogile, 263 kirjet raamatukogunduse uudiskirjanduse andmebaasile.

Tehti kaastööd retrospektiivsele rahvusbibliograafiale. Nimestike "Eestikeelne perioodika 1766–1940" (EAR, koost. T. Loogväli, 1655 nim.) ja "Eesti perioodika 1941–1944" (ERR, koost. K. Kaunissaar, 254 nim.) alusel kontrolliti trükiste leidumust TÜR-is, uusi nimetusi lisati 84. Nimetatud tööd tegid L. Kõiv, R. Somson, K. Taal, M. Türn. Teise käsikirja luges läbi M. Kümnik, tehes parandusi ja märkides ära küsitavusi. Veel võeti osa retrospektiivse rahvusbibliograafia "Eesti raamat 1918–1940" ja jooksva rahvusbibliograafia koostamise aruteludest.

Fonoteek osaleb Eesti Muusikakogude Ühenduse töös, millesse on haaratud kõik suuremad muusikaraamatukogud ja enamik maakonnaraamatukogude muusikaosakondi.

Eelmisel aastal otsustas Avatud Eesti Fond toetada uut mikrofilmimise ühisprojekti, millega luuakse paberkandjatel oleva rahvus-kultuurilise väärtusega materjali tagatisfond. Projekti on kaasatud seitse asutust: ERR, EAR, TÜR, Eesti Kirjandusmuuseum, Tallinna Linnaarhiiv, Eesti Ajalooarhiiv, Eesti Riigiarhiiv. Meie raamatukogus töötati välja mikrofilmitavate ajalehtede 3. etapi nimekiri. TÜR-is ei saadud mikrofilmimisega alustada, kuna Saksamaalt ei jõudnud aparaat kohale.

RVL-i teel on raamatukogu saanud trükiseid Eesti Rahvusraamatukogust, Eesti Akadeemilisest Raamatukogust, Eesti Meditsiiniraamatukogust.

Restauraatorid andsid nõu ja praktilist abi mitmele Eesti muuseumile ja raamatukogule, E. Wiiralti graafikakogu restaureerimise ja konserveerimise meetodika väljatöötamisel ja esilekerkinud probleemide lahendamisel, kogude seisundi uurimisel jne.

Raamatukogu rändnäitust "Dürer ja saksa renessanss" eksponeeriti Jõgeva Linna-raamatukogus, Narva Linnamuuseumis ja Siimusti raamatukogus.

Koostöö kohta teadusvallas vt. IX, 1, 6–7.

Ühiste probleemide lahendamiseks on Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu (ERÜ) ja Kultuuriministeeriumi jne. juurde moodustatud asutustevahelised toimkonnad, milles osalevad ka TÜ Raamatu-kogu töötajad:

- 1) **Kogude toimkond** — TÜR-ist Ü. Treikelder, K. Uri, K. Viirsalu.
- 2) **Liigitamise ja märksõnastamise töörühm** — TÜR-ist H. Laanes, S. Nilbe, T. Tarkpea.
- 3) **Vanaraamatu toimkond** — TÜR-ist M. Rand, K. Tammur, V. Hiir, K. Kaugver.
- 4) **Raamatukogu- ja arhiivimaterjalide säilitamise toimkond** — TÜR-ist K. Jentson, R. Sonn, K. Laur.
- 5) **Bibliograafiatoimkond** — TÜR-ist M. Kümnik, A. Laumets.
- 6) **Analüütilise kirje töörühm** — TÜR-ist M. Kümnik, A. Laumets. Töörühm aasta jooksul koos ei käinud.
- 7) **Terminoloogiatoimkond** — TÜR-ist M. Onga.
- 8) **ERÜ koolituse toimkond, Kultuuriministeeriumi raamatukoguhoidjate koolitusnõukogu** — TÜR-ist M. Ermel.
- 9) **Ajakirja "Raamatukogu" toimetuse kolleegium** — TÜR-ist U. Tõnnov.
- 10) **Eesti raamatukogude, muuseumide ja arhiivide vaheline koordineeriv töögrupp "Eesti foto"** — TÜR-ist S. Lembinen. Töörühm tööd ei alustanud.
- 11) **Eesti Muusikakogude Ühenduse (EMKÜ) muusika märksõnastiku koostamise töörühm** — TÜR-ist A. Kartul.
- 12) **Elektrooniliste teavikute sundeksemplari loovutamise korra töörühm**

Kultuuriministeeriumi juures — TÜR-ist Ü. Must.

Seoses INNOPAC-ile üleminekuga on ELNET Konsortsium moodustanud kuus töörühma:

- 1) **Kirje töörühm** — TÜR-ist E. Loorits, K. Moont.
- 2) **Normandmete töörühm** — TÜR-ist E. Loorits, K. Moont.
- 3) **Retrokataloogimise töörühm** — TÜR-ist K. Kaugver, L. Külv.
- 4) **Liigitamise ja märksõnastamise töörühm** — TÜR-ist H. Laanes, S. Nilbe.
- 5) **Elektrooniliste teavikute komplekteerimise koordineerimise töögrupp** — TÜR-ist M. Meltsas, K. Uri.
- 6) **Perioodika töögrupp** — TÜR-ist K. Moont, U. Otsus, A. Rämmer.

H. Tankler osaleb “Eesti teadlaste biograafilise leksikoni” toimetuskolleegiumi, “Eesti apteekide ajaloo” kolleegiumi ja TÜ Ajaloomuuseumi nõukogu töös. Ü. Must ja U. Tõnnov on Eesti Rahvusraamatukogu teadusnõukogu liikmed, K. Jentson on Eesti Hoiuraamatukogu nõukogu liige.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XII. Rahvusvaheline koostöö

Publikatsioonide vahetamine raamatukogude, teadusasutuste, organisatsioonidega on olnud stabiilne — vahetuspunkte oli u. 560. Vahetussuhted katkesid vaid Kuningliku Raamatukoguga Stockholmis ja Stockholmi ÜR-ga, uus vahetuskokkulepe sõlmiti aga Harvardi Ülikooli Fozzeri raamatukoguga. Göttingeni ja Greifswaldi ÜR-ga on komplekteerimisalane koostööprojekt tutvumisinfovahetuse faasis. 1998. aastal paranes koostöö Venemaa Teaduste Akadeemia raamatukoguga. Tihedamad sidemed on raamatukogul komplekteerimise vallas veel Moskva, Voronezhi, Tomski ja Valgevene ülikoolide raamatukogudega ning Läti, Leedu ja Valgevene Teaduste Akadeemia raamatukoguga.

RVL-i olulisemad partnerraamatukogud on ülikooliraamatukogud Rootsis (Stockholm, Linköping, Umeå, Lund, Uppsala), Soomes (Helsingi, Turu, Jyväskylä, Joensuu, Kuopio), Taanis (Odense), Saksamaal (Berliin) ja Norras (Oslo). Aruandeaastal suurenes meilt laenutatava kirjanduse hulk — Läti ja Leedu raamatukogud tellivad aktiivselt koopiaid meditsiiniajakirjadest. Arveldamine toimub nendega rahvusvahelistes postimakse kupongides. Külalisnäituste korraldamiseks raamatukogus toimib edukalt pikaajaline koostöösuhete Saksa LV ja Poola Vabariigi Suursaatkonnaga, aruandeaastal sõlmusid kontaktid Prantsuse ja Tšehhi saatkonnaga (näitused “Prantsuse Rahvuskogu ja Senat”, Tšehhi graafiline disain “Typo Design Club”). Oma loomingut eksponeerisid raamatukogus kunstnikud Ungarist, Bulgaariast, Rootsist ja Soomest.

Käsitöökirjade ja haruldaste raamatute osakonnal on sidemed raamatukogudega Lätis, Rootsis, Saksamaal hankimaks koopiaid raamatukogus puuduvatest vanatrükistest ja muid vajalikke publikatsioone. Hamburgi ülikooli raamatukoguga on toimunud konsultatsioonid käsitöökirjade arvutitöötlusprogrammide ja andmebaaside osas.

Raamatukogu restauraatoritel on sidemed (infomaterjalide saamine, kirjavahetus) Amsterdamis asuva European Commission on Preservation and Access'iga, Soome Kirjanduse Seltsile ja Jyväskylä Ülikooli Raamatukogule antakse restaureerimisalast konsultatsiooni ja tehakse praktilisi töid soome raamatu restaureerimisel. J. Lehtaru täiendõppeks USA-s koostati slaidiprogramm raamatukogu restaureerimisosakonnast.

Raamatukogu osaleb kahes rahvusvahelises kootööprojekti:

1) “Handbuch des personalen Geleghenheitsschrifttums in europäischen Bibliotheken und Archiven”.

Rahvusvaheline koostööleping 16.–18. sajandi saksakeelsete juhutrükiste registreerimiseks, kirjeldamiseks ja mikrofilmimiseks sõlmiti Osnabrückeri Üli-kooli ja Olmsi kirjastu-sega 1996. aastal (vt. aastaraamat '96, lk. 58–61). Lepingu raames töötasid Ü. Mölder ja K. Aasmäe rekataloogimise osakonnast. Valmisid andmebaasid (ajutiste nimetustega) “Tartu” ja “Dorpat” (kokku 5277 kirjet), mille alusel lepingupartnerid Osnabrückeri Ülikoolist M. Klöcker ja K. Hagen koostasid nimekirja neid huvitavatest trükistest, mis vastavalt kas kopeeritakse või mikrofilmatakse. Esimene osa kopeeritud materjalist saadeti Osnabrückeri.

2) URBIS. Rahvusvaheline andmebaas, soome-ugri keeleteadus 1988–1998-> (Vene aladel ilmunu). ARTAL. Soome-ugri rahvaste kooli-õpikud ja ajaleheartikleid 1996–1998->.

Koostöö Soome Kodumaiste Keelte Uurimiskeskuse, Ungari TA Keeleteaduse Insti-tuudi ja Hamburgi Ülikooliga (SLV) (lähemalt vt. V, 4).

Raamatukogu töötajad on esinenud välismaal ettekannetega, välismaistes väljaannetes on ilmunud uurimusi ja artikleid, teadur H. Tankler on olnud pikaajalistel komanderingutel Saksamaal ja Šveitsis, et koguda materjali poolleiolevate uurimisteemade tarbeks. IFLA aastakongressil Amsterdamis käis T. Liivamägi, Läänemeremaade raamatukogude ühen-duse Bibliotheca Baltica konverentsil osalesid P. Olesk, T. Liivamägi, M. Ermel, Ü. Must.

Raamatukogu on järgmiste rahvusvaheliste organisatsioonide liige:

- Euroopa Teadusraamatukogude Ühendus (LIBER),
 - Läänemeremaade raamatukogude ühendus *Bibliotheca Baltica*,
 - Euroopa Meditsiiniraamatukogude Assotsiatsioon (EAHIL),
 - Rahvusvaheline Muusikaraamatukogude Assotsiatsioon (IAML),
 - Euroopa Informatsiooni Assotsiatsioon (EIA) ja selle Balti- ja Põhjamaade haru.
-

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XIII. Raamatukogu nõukogud, toimkonnad, kolleegiumid

1) Raamatukogu nõukogu

Koosseis: raamatukogu direktor P. Olesk, usuteaduskonna professor K. Kasemaa, õigusteaduskonna lektor V. Olle, arstiteaduskonna professor J. Harro, filosoofiateaduskonna dotsent V. Parve, bioloogia-geograafiateaduskonna lektor L. Ainsaar, füüsikakeemiateaduskonna dotsent U. Mäeorg, kehakultuuriteaduskonna vanemmetoodik M. Kivistik, matemaatikateaduskonna dotsent M. Abel, majandusteaduskonna professor M. Sörg, sotsiaalteaduskonna dotsent A. Pulver, filosoofiateaduskonna üliõpilane F. Puss, õigusteaduskonna üliõpilane K. Laurits, raamatukogu hoiuosakonna juhataja K. Jentson, raamatukogu teadusosakonna peatoimetaja R. Saukas.

Nõukogu pidas kolm koosolekut (28.01., 4.03., 25.03.), kus arutati eelarvet, projekti "Tartu Ülikooli raamatuvara" ja tutvuti USA ekspertide raportiga raamatukogu kohta.

2) Raamatukogu metoodikanõukogu

Koosseis: H. Epner, M. Ermel (kuni 7.09.), M. Ilus, K. Kaugver, T. Kuusik (alates 7.09.), M. Kümnik, T. Liivamägi, E. Loorits, M. Meltsas, P. Olesk (esimees), M. Rand, U. Tõnnov, R. Saukas, Ü. Treikelder. Nõukogu koosolekut protokollis S. Bachmann.

Metoodikanõukogu pidas ühe koosoleku (14.10.), kus arutati sundeksemplari seaduse täitmist ja pisitrükiste korraldamist.

Otsustati, et

- esimest sundeksemplari (ARH) hoitakse karpides ja mappides omaette koguna;
- pisitrükised säilitatakse valikuliselt;
- pisitrükise teist eksemplari säilitatakse vastavalt kasutusperspektiivile;
- pisitrükised säilitatakse temaatiliste mappide ja karpidena, kusjuures temaatika peab olema loogiliselt korrektne;
- iga pisitrükise mappi või karpi pannakse sisuleht;
- pisitrükise kirjeldamise ühikuks on mapp või karp.

3) Hoiutoimkond

Koosseis: K. Ainz, V. Hiir, M. Ilus, K. Jalas, K. Jentson (esimees), V. Klement, M. Rand, V. Selge.

Arutati

- hoiutingimusi põhikogu hoidlates, spetsiaalsete hoiuruumide võimalikkust ajalehte-dele, kaartidele, graafikale; raamatukogu säilituspoliitikat (5.03.);
- ajalehtede, sh. infolehtede komplekteerimist, säilitamist, mikrofilmimist; esimese sundeksemplari hoiustamist (13.04.);
- uut raamatukogudevahelist ajalehtede mikrofilmimise projekti, paberkoopiate tegemist vanematest trükistest (28.04.);
- sundeksemplari seaduse täitmist, pisitrükise korraldamist, metoodikanõukogule esitavaid ettepanekuid (7.10.);
- kogude hoiutingimusi, võimalusi säilituse parandamiseks (mikrofilmimine, koopiate tegemine, säästlik laenusre?im, tagatisfond) (28.10.);
- esimese sundeksemplari säilitamist (17.11.).

4) Andmebaaside toimkond

Koosseis: M. Ermel, K. Kaugver, L. Külv, M. Kümnik, H. Laanes, E. Loorits (esimees), K. Moont (alates 1998), S. Nilbe, U. Otsus, E. Taevere, Ü. Treikelder.

Toimkond pidas viis koosolekut, kus arutati eelkõige üleminekut täielikule arvutikataloogimisele ja kirje probleeme (metoodilised soovitused kollektiiv autori moodustamiseks).

Põhitähelepanu oli pööratud toimkonna liikmete poolt koostatud dokumendile "Retrospektiivse kataloogimise ja konverteerimise projekt Tartu Ülikooli Raamatukogus", mis koosnes

järgmistest osadest: 1) failide konverteerimine (E. Taevere), retrospektiivne konverteerimine (L. Külv, K. Kaugver), rekataloogimine (K. Kaugver), arvandmed projektide juurde (E. Loorits). Dokumendist ilmnes, et kui raamatukogus suudetaks nelja etapi jooksul sisestada elektronkataloogi 2,3 miljonit kirjet, siis saaksid seal peegeldatud kõik kogud. Retrospektiivset konverteerimist otsustati alustada õppekogu kirjandusest.

5) Bibliograafia- ja infotöö toimikond

Koosseis: M. Kümnik, A. Laumets (esimees), M. Meltsas, L. Teedema.

Toimikonna koosolekutel arutati põhiliselt üleminekut INNOPAC-ile ka analüütilisel bibliografeerimisel, koos teadusbibliograafia osakonna töötajatega tutvuti info- ja eurodokumentatsiooni osakonnas olevate andmebaasidega.

6) Kaardikogu toimikond

Koosseis: K. Jentson, V. Klement, A. Lentsius (esimees), E. Loorits, M. Rand, L. Teedema. Toimikonnal aasta jooksul koosolekuid ei olnud.

7) Kirjastuskolleegium

Koosseis: M. Ermel, S. Issakov, M. Kümnik, P. Olesk (esimees), M. Rand, R. Saukas, U. Tõnnov.

Toimus 2 koosolekut, kus arutati 3 käsikirja: "Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997", "Meie õppisime raamatukogundust Tartu Ülikoolis" ja "Tartu Ülikooli Raamatukogu töid. XI". Kaks esimest arutluse all olnud väljaannet ilmusid aruandeaasta jooksul.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XIV. Töötajate enesetäiendamine

Olev Teder kaitses magistriväitekirja “Põhijooni Vene bütsantinistikast ja Tartu Ülikooli roll selles XIX–XX saj algul (kuni 1918. aastani)” (juhendaja prof. J. Kivimäe, oponendid prof. L. Kisseljova ja dots. V. Tamul), talle omistati *magister artium*’i teaduslik kraad ajaloo alal hindega *cum laude* (10.06.).

TPÜ infoteaduste osakonna juures asus doktorantuuris õppima O. Teder, teise aasta doktorant on Ü. Must. Magistrantuuris õpivad: TPÜ-s raamatukogundust/infoteadust T. Liivamägi, L. Dubjeva (kaitseb 1999. a.), M. Ermel, S. Nilbe; TÜ-s eesti keelt K. Pai ja kunstiajalugu I. Kukkk.

L. Hansmann omandas TÜ täienduskoolituskeskusest soome keele ja kultuuri õpetaja lisaeriala (20 ap.). TPÜ raamatukogunduskursustel täiendas end R. Somson, kes sooritas ka vastava kutseeksami.

Tartu Ülikoolis õpivad S. Toomla ja K. Pettai eesti filoloogiat, A. Didrik semiootikat, Tartu Teoloogia Akadeemias M. Fedin, Tartu Lennukolledzhis E. Vernik, avatud ülikooli loengutel käib A. Jõgi.

Viljandi Kultuurikolledzhis õpivad raamatukogundust M. Karolin, S. Pärsimägi.

Raamatukogusiseses erialases täienduskoolituses oli esikohal INNOPAC-i rakendamiseiga seotud temaatika. Käärikul toimus ELNET Konsortsiumi raamatukogudele kaks seminari: “INNOPAC ja raamatukogude koos-töö” (5.–6. 02.) ja “Teenindusmooduli rakendamisest” (2.10.). 20. mail toimus teabepäev “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” TÜR-i töötajatele. Teenindajatele tutvustati lühikursustel lühikirje koostamist, andmebaase jne. Kaks pikemat koolituskursust korraldati ajaloolisest köitest: “Gooti stiil köitekunstis” ning “Renessanss- ja barokkstiil köitekunstis” (9 loengut, lektor E. Valk-Falk Eesti Akadeemilisest Raamatukogust). Viis restaureerimisosakonna töötajat koostasid kursuse lõpuks ka lektori poolt nõutud ühe köite kirjelduse ja kahjustuse analüüsi.

Kaheksa raamatukogu töötajat said osa võtta erialastest täiendusüritustest välismaal: I. Kukkk õppereisil Helsingi ja Stockholmi muuseumidesse, K. Laur Amsterdamis restaureerimisalasel messil, J. Lehtaru restaureerimisalasel täiendõppel Andoveris ja Roomas, Ü. Must Kopenhaagenis koolitusprogrammis “Team Europe Estonia” (ka R. Tammeorg) ja Turu Ülikoolis “Urban history. Baltic region”, M. Poljakov Jyväskylä ametiühingualasel täienduskoolitusel, I. Smuškina Saksamaal tutvumas sealsete raamatukogude avalike suhete korraldusega, K. Tammur Helsingis seoses ajaloolise köite uurimisega (vt. ka lisa XXV, XXVI).

Rohkesti oli osavõtjaid võõrkeelte ning mitmesugustest arvuti kasutamise kursustest raamatukogus.

Aasta jooksul raamatukokku jõudnud erialast uudiskirjandust tutvustati töötajatele kodulehekülje vahendusel.

Katoloogijad ja komplekteerijad tutvusid vastava tööga ERR-is ja EAR-is.

M. Ermel koostas täiendkoolitusprogrammi “Raamatukogunduse ja informatsiooni alused”, samuti kava raamatukogunduse ja informaatika ning raamatuteaduse õpetamiseks Tartu Ülikooli juures.

Sisukord

1998.a. aastaaruanne

XV. Ametiühing

Liikmeid 149, eelmisel aastal 153.

Büroo koosseis: M. Konson (usaldusisik, palgaküsimused), H. Luik (lastetöö), A. Rämmer (töökaitse), L. Teedema (sekretär, kultuuri-töö), K. Uri (palgaküsimused).

Büroo koosolekuid oli 13.

Põhiprobleemiks oli töö- ja palgatingimuste parandamine:

- töötajate kohtumine rektorikandidaat prof. J. Aaviksooga 25.03.; kiri Haridus- ja Kultuuriministeeriumile ettepanekuga moodustada komisjon TÜR-i avalike teenuste finantseerimise probleemide lahendamiseks;
- töötajate üldkoosolek 8.05. palgaprobleemide arutamiseks (ülikoolis 1.03. jõustunud palgatõusu raamatukogus ei rakendatud);
- üle 100 töötaja vastas ametiühingu ankeedile "Aga mina arvan, et..."; pärast ankeedi läbitöötamist esitati raamatukogu direktorile, TÜ finantsdirektorile ja töökaitse spetsialistile TÜR-i ametiühingu büroo arvamus töötingimuste parandamiseks (9.10.);
- septembris ilmus esimene number kõrgkoolidevahelist "Ametiühingulehte";
- ametiühingutöö tutvustamine ajakirjanduses (M. Poljakovilt 21 artiklit).

Üritused, ettevõtmised:

- tegutses laste mängu- ja lauluring, naisvõimlemisrühm;
- ekskursioon marsruudil Siimusti — Palamuse — Luua puukool — Elistvere loomapark;
- näitering S. Madissoni juhtimisel esitas H. Raudsepa "Vedelvorsti";
- töötajate jõulupidu.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

Statistilised üldandmed kogude kohta

	01.01.1998	Komplekteerimine	Kustutamine	31.12.1998
Raamatud (eks.)	2 662 788	28 376	56 807	2 634 357
Jadaväljaanded	593 892	11 614	115	605 391
s.h. ajakirjad (ak.)	169 153	4 170	–	173 323
ajalehed (ak.)	5 101	1 238	–	6 339
jätkväljaanded (eks.)	419 638	6 206	115	425 729
Kaardiväljaanded	5 071	932	–	6 003
Noodiväljaanded	3 255	152	1	3 406
Graafikateavikud	47 640	1 199	–	48 839
s.h. kunstikogu	14 355	26	–	14 381
fotokogu	18 372	883	–	19 255
fotod käsikirjakogus	14 913	290	–	15 203
Käsikirjad	28 186	505	–	28 691
Pisitrükised jm.	56 713	809	–	57 522
Audiaalteavikud	13 768	854	–	14 622
Elektroonilised teavikud	5 564	159	24	5 699
s.h.kompaktplaadid	1 086	158	24	1 220
disketid	4 478	1	–	4 479
Mikrovormid	10 437	17	–	10 454
s.h. mikrokaardid	7 322	17	–	7339
mikrofilmid	3 115	–	–	3115
	3 427 314	44 617	56 947	3 414 984
Varukogu	292 505	6 362	807	298 060
Vahetuskogu	31 387	5 309	6 106	30590
Kokku:	3 751 206 (ehk 63 215 laudimeetrit)	56 288	63 860	3 743 634 (ehk 63 209 laudimeetrit)

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

II. Kogud (eksemplaride arvestuses)

	01.01.1998	Komplekteerimine	Kustutamine	31.12.1998
Kasutuskogud				
Raamatud	2 440 313	28 376	56 807	2 411 882
Jadaväljaanded (eks.)	2 140 359	45 328	247	2 185 440
s.h. ajalehed (ak.)	5 101	1 238	–	6 339
Kaardiväljaanded	5 071	932	–	6 003
Noodiväljaanded	3 255	152	1	3 406
Erilaadid (käsikirjad jne.)	43 614	5 798	–	49 412
Auvised	13 768	854	–	14 622
Elektroonilised teavikud	27	12	–	39
Pisitrükised	56 713	809	–	57 522
Kokku:	4 703 120	82 261	57 055	4 728 326
sellest:				
õppekogu	366 434	5 251	34 195	337 490
erialakogud	125 116	2 403	1 109	126 410
väitekirjad	503 667	1 020	–	504 678
mikrovormid:				
a) mikrokaardid	66 368	17	–	66 385
b) mikrofilmid	8 710	–	–	8 710
Vahetuskogu	31 387	5 309	6 106	30 590
Reserv-vahetuskogu	292 505	6 362	807	298 060
Õppetoolide kogud	224 026	–	2 994	221 032
Kokku:	5 251 038	93 932	66 962	5 278 008

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

III. Komplekteerimine 1994.–1998. a. (eksemplaride arvestuses)

	1994	1995	1996	1997	1998
Kasutuskogud					
Raamatud	31 756	31 656	30 645	27 646	28 376
Jadaväljaanded (eks.)	31 419	34 281	33 187	39 753	45 328
s.h. ajalehed (ak.)	202	580	491	1 185	1 238
Kaardiväljaanded	36	70	541	1 950	932
Noodiväljaanded	56	35	43	61	152
Erilaadid (käsikirjad jne.)	1 351	–	23	2	5 798
Auvised	773	906	1 410	1 206	854
Elektroonilised teavikud	–	–	2	25	12
Pisitrükised	467	–	–	2	809
Kokku:	65 858	66 948	65 851	70 645	82 261
sellest					
õppekogu	7 775	6 683	7 190	7 116	5 251
erialakogud	5 215	2 360	2 918	2 297	2 403
väitekirjad	3 733	2 066	1 602	2 036	1 020
mikrovormid					
a) mikrokaardid	674	363	–	12	17
b) mikrofilmid	149	–	–	–	–
Vahetuskogu	3 806	4 848	4 246	5 506	5 309
Reserv-vahetuskogu	5 436	3 244	3 628	4 000	6 362
Õppetoolide kogud	–	–	–	–	–
Kokku:	75 100	75 040	73 725	80 151	93 932

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

IV. Komplekteerimisallikad 1998. a. (ISO 2789 järgi)

Teavikud	Ostud	Vahetus	Annetus	Sundeks.	Muu	Kokku
Raamatud	11 577	1 627	6 398	6 757	2 017	28 376
Jadaväljaanded kokku	3 217	2 506	2 977	2 411	503	11 614
Kaardiväljaanded	187	1	431	310	3	932
Noodiväljaanded	20	2	34	89	7	152
Graafikateavikud	12	–	1180	–	7	1199
Käsikirjad	–	–	503	–	2	505
Pisitrukised jm.	2	35	–	329	443	809
Audiaalteavikud	802	7	33	12	–	854
Elektroonilised teavikud	30	–	129	–	–	159
Mikrovormid	–	–	17	–	–	17
Kokku:	15 847	4 178	11 702	9 908	2 982	44 617

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

V. Komplekteerimine (arvandmeid)

Raamatud, nim.	12 284
Eestikeelsed raamatud, nim.	3 485
Perioodikaväljaandeid kokku, nim.	7 355
Ajakirjad, nim.	3 557
Ajalehed, nim.	424
Jätkväljaanded, nim.	3 374
Uued perioodikaväljaanded, nim.	629
Eestis ilmunud perioodikaväljaanded, nim.	879
Eestikeelsed ajalehed, nim.	392
s.h. päeva- ja nädalalehed	72
väikelehed (harvem kui kord nädalas)	314
väliseesti ajalehed	6
Vanema kirjanduse järelkomplekteerimine, eks.	3 754
s.h. reservkogust	756
arvele võtmata kirjandusest	59
TÜ õppetoolidest ja erialakogudest	35
annetused	1 966
ostud	938
CD	989
eesti muusika	85
etniline muusika	207
klassikaline ja tänapäeva muusika	513
ooper, muusikal	10
pop-, rock- ja dzhässmuusika	174
Heliplaadid	–
Helikassetid	195
Raamatute keskmine eksemplaarsus	2,3
Eesti raamatu keskmine eksemplaarsus	4,1
Trükise keskmine hind, kr.	104,90

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

VI. Raamatuostusummade kasutamine 1996.–1998. a.

	1996	1997	1998
Eestis ilmuv perioodika	183,8	213,5	294,8
välisperioodika	7 331,8	3 745,3	3 938,9
s.h. vene teadusperioodika	173,3	157,4	151,3
ostud raamatukauplustelt	2 217,3	2 385,2	1 174,6
s.h. Eesti trükis		589,8	646,3
ostud TÜ kirjastuselt	133,7	194,4	424,0
järekomplekteerimine oksjonitelt, antikvariaatidest, eraisikutelt	184,0	110,7	66,8
elektroonilised teavikud	571,0	314,1	693,2
helisalvestised	235,4	153,4	157,5
muud (voldikud, toll, RVL jne.)	–	123,4	250,2
Kokku (tuh. kr.)	10 857,0	7 240,0	7 000,0

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

VII. Raamatukogu teatmestu täiendamine

Uute väljaannete kataloogimine

raamatud, nim.	12 074
perioodika, nr.	43 407
uued ajakirjad, nim.	359
uued ajalehed, nim.	18
uued jätkväljaanded, nim.	476
noodid, nim.	43
helisalvestised, nim.	1 184

Enne 1945. a. ilm. väljaannete kataloogimine

raamatud, nim.	4 685
perioodika, nr.	27 232

Liigitamine

raamatud, nim.	15 745
ajakirjad ja jätkväljaanded, nim.	3 433
noodid, nim.	43
helisalvestised, nim.	1 184

Märksõnastamine, nim.

18 558

Bibliografeerimine, nim.

13 626

bibliograafilise materjali märksõnastamine, nim.

5 929

annoteerimine, nim.

2 389

Rariteetide teaduslik kirjeldamine

trükised, nim.	127
käsitrad, s.	1 520
kunstiteosed, nim.	96
fotod, s	. 883

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

VIII. Perioodika kataloogimine 1995.–1998. a.

	1995	1996	1997	1998
Kataloogimine				
uued nimetused	1 179	1 106	1 137	853
– ajakirjad	515	750	537	359
– eestikeelsed		281	269	151
– jätkväljaanded	633	342	592	476
– eestikeelsed		41	90	137
– ajalehed	31	12	8	18
eksemplarid (nr.)	35 850	35 058	38 566	43 407
– ajakirjad	25 583	29 845	32 918	35 374
– eestikeelsed		9 506	10 832	13 214
– jätkväljaanded	7 004	5 205	5 625	6 174
– eestikeelsed		865	1 255	1 891
– ajalehed (ak.)	78 +5 073 nr.	8	23	1 857 nr.
– perioodika enne 1945. a. (nr.)	3 263	2 224	2 127	1 557
Rekataloogimine (nr.)	1 048	300 + 26 nim.	278	247
Individaalkirjete koostamine	3 382	2 715	2 924	1 988
Perioodika andmebaas “Serial”	7 957			
Perioodika andmebaas INGRID		3 697	5 912	7 209

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

IX. Bibliograafiakartoteegid (31.12.1998)

Kartoteek	Bibliografeeritud aasta jooksul (nim.)	Kartoteegi seis 31.12.1998 (kaarti)
Tartu Ülikool	8 203	381 082
Teaduste ajalugu Eestis	25	3 713
Eesti ajalugu (1918–1944)	1 758	20 410
Kokku:	9 986	405 205

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

X. Raamatukogus loodud andmebaasid (31.12.1998)

Jrk.	Osakond	Andmebaasi nimi	Kirjete arv
1.	Komplekteerimine	Raamatute inventeerimine	158 000
2.	Komplekteerimine	Välis-Eesti (raamatukokku saabunud väliseesti kirjanduse töödandmebaas)	2 717
3.	Komplekteerimine	Eesti raamat	10 612
4.	Komplekteerimine	Eesti perioodika	15 924
5.	Komplekteerimine	Komplekteerimisrahade arvestus	697
6.	Komplekteerimine	Vahetuspunktid	563
7.	Kataloogimine	Elektronkataloog INGRID (raamatud)	44 849
8.	Kataloogimine	INGRID-i märksõnastik	13 881
9.	Perioodika	Elektronkataloog INGRID (perioodika)	7 209
10.	Rekataloogimine	Die deutschen Personalschriften (Dorpat)	3 776
11.	Rekataloogimine	Die deutschen Personalschriften (Tartu)	1 501
12.	Vana raamat	Järelkomplekteeritud eestikeelne ja <i>Estica</i> trükk aastani 1944	2 266
13.	Teadusbibliograafia	URBIS (1988–1998)	3 632
14.	Teadusbibliograafia	ARTAL	374
15.	Teadusbibliograafia	TRÜ. 1987. a. ilmunud tööde bibliograafia	3 770
16.	Teadusbibliograafia	TÜ. 1990. a. ilmunud tööde bibliograafia	3 535
17.	Teadusbibliograafia	TÜ. 1992. a. ilmunud tööde bibliograafia	3 200
18.	Teadusbibliograafia	Eesti ajaloo bibliograafia 1918–1944	14 391
19.	Teadusbibliograafia	Tartu Ülikoolis raamatukogundust ja bibliograafiat õppinud (1927–1988)	315
20.	Teatmebibliograafia	Maailma maad	666
21.	Teatmebibliograafia	Rahvameditsiin	417
22.	Teatmebibliograafia	National Geographic	574
23.	Infoosakond	Väliseesti kirjandus ja kirjandusteadus	800
24.	Infoosakond	Eesti teadus CCOD-es kajastatud väljaannetes	1 383
25.	Fonoteek	Rahvamuusika heliplaadid	360
26.	Teadusosakond	Raamatukogunduse uudiskirjandus	830
27.	KHO	TÜ trükikoja toodang 1632–1710	1 386
28.	KHO	Lääne-Euroopa vanagraafika TÜR-is	1 200
29.	KHO	Baltisaksa kunst Tartus	1450
30.	Hoiuosakond	Lugejate arvestus	23 162
31.	HRO	Temperatuuri ja õhuniiskuse näidud	–
		Kokku:	323 440

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XI. 1998. a. korraldatud arhiivifondid

1) Fond 85, Hilda Moosberg (1903–1985), ajaloolane, TÜ professor

Hilda Moosbergi isikufond sisaldab 212 säilikut ajavahemikust 1922–1983. Käsikirjaline pärand sisaldab biograafiaid, memuaare, õppe-, kasvatus- ja teadustööd Tartu ülikoolis kajastavaid materjale, samuti kirjavahetust ja fotosid.

Huvitavat informatsiooni nõukogude teadlaste ettevalmistamise kohta NSV Liidus annab H. Moosbergi päevaraamat õpingute ajast (1922–1926) Leningradi Marchlevski nim. Lääne Vähemusrahvuste Kommunistlikus Ülikoolis ning tema ja õpingukaaslaste mälestused. H. Moosbergi õppetööd ülikoolis kajastavad loengumaterjalid eesti ajaloo historiograafiast ja erikursuse eesti-soome suhetest märkmed. Isikufondis leiduvad kõnede tekstid näitavad tema aktiivset kommunistlik-patriootilist kasvatustööd nõukogudeaegses Tartu ülikoolis. Teadustöös pühendus H. Moosberg Eesti 1905–1907. aasta revolutsiooni uurimisele, millest valmis ka tema doktoritöö. Fondis on trükitud 2-osalisena kavandatud Hans Pöögelmani elu ja tegevust käsitleva monograafia käsikiri ja töömaterjalid H. Pöögelmani kaaslaste mälestustega. H. Moosbergi isikufondis leiduvad dokumendid ja kirjavahetus kajastavad nõukogude skandinavistika keskuse rajamist ja selle tegevust Tartu ülikooli ajaloo-osakonna juures.

Hilda Moosbergi käsikirjalise pärandi andisid raamatukogule üle valdaja ise (Ajaloo Keskarhiivi vahendusel) 1982. a. ja tema tütar Ludmilla Kiirer 1988. a., fondi korraldas ja nimistu koostas Kadri Tammur 1997.–1998. a.

2) Fond 92, Valter Hiie (a-ni 1935 Steinfeldt) (1902–1963), kirurg-stomatoloog, TÜ professor

Valter Hiie isikufond sisaldab biograafilisi, ametialase ja ühiskondliku tegevuse ning teadustööga seotud materjale, kirjavahetust ja fotosid aastatest 1915–1963.

202 säilikusse kogutud dokumendid kajastavad suurte kogemustega praktiseeriva arsti, Eesti esimese stomatoloogiapolikliiniku, stomatoloogia kateedri ja kirurgilise stomatoloogia statsionaari rajaja tegevust Tartu Ülikoolis, tema õppe- ja teadustööd, stazheerimist Viini Ülikooli hambainstituudis, aktiivset ühiskondlikku tegevust ning erialast valgustus-tööd. Oma töödes on prof. Hiie uurinud üla- ja alalõualuuhaigusi, radikaalset uranoplastikat, primaarset luuplastikat alalõualuu reseksioonide järgselt, näo- ja lõualuukasvajaid, nahplastikat näo- ja lõualuude kirurgias jpm. V. Hiie on mitmel korral retsenseerinud teaduslikke töid ja oponeerinud väitekirjade kaitsmisel. Tema juhendamisel on kirjutatud kaks kandidaadidissertatsiooni ning hulgaliselt üliõpilastöid. 1932. a. kaitstud doktori-dis-sertatsioon “Pulsiaegade võnkumisest narkoosi vältel ja mitmes staadiumis pärast narkoosi” asub TÜR-i dissertatsioonide kogus.

Õppe- ja teadustöö kõrval täitis V. Hiie mitmesuguseid ühiskondlikke ülesandeid (TRÜ ametiühingu arstiteaduskonna õppe- ja teadusliku komisjoni ning arstiteaduskonna redaktsooni-kolleegiumi esimees, mitme ülikoolis toimunud konverentsi korralduskomisjoni esimees, üleülikoolilise metoodilise nõukogu ja redaktsoonikolleegiumi ning TRÜ õpe-tatud nõukogu liige), võttis aktiivselt osa teaduslike seltside tegevusest, oli Tartu Aka-deemilise Meeskoori tegevliige.

V. Hiie materjalid andis ülikooli raamatukogule üle tema tütar Miia Sultsmann 1984. a. ja täiendavalt 1988. a. Fondi korraldas ja nimistu koostas Aili Bernotas 1997.–1998. a.

3) Fond 123, Aino Valmet (1928–1993), eesti filoloog, TÜ dotsent

Aino Valmeti 749 säilikust koosnev isikufond piirdatumitega 1922–1992 sisaldab biograafilisi materjale (sh. tema joonistusi ja akvarelle), tema poolt TÜ-s ligi 40 aasta jooksul tehtud õppe-, kasvatus- ja teadustööd kajastavat materjali, Oulu ja Novosibirski ülikoolis peetud loengute konspekte ja Oulu ülikoolis kuulatud loenguid lapi keelest ja kultuurist. TÜ-s eesti filoloogia õpetamise ajaloo uurijatele pakuvad huvi V. Adamsi, P. Ariste, A. Eegi, A. Kase, P. Palmeose, J. V. Veski jt. loengute üleskirjutused, samuti kaks säilikut TRÜ ÜTÜ eesti keele ja soome-ugri keelte ringi tegevust aastail 1957–1985 kajastavaid materjale.

A. Valmeti kaht põhilist õpetamis- ja uurimisala — eesti vanemat kirjakeelt ja dialektoloogiat — peegeldavad 1956. a. valminud kandidaadiväitekirja “Pluurali partitiiv eesti vanemas kirjakeeles” erinevad mustandvariandid, V. Altoaga kahasse kirjutatud mono-graafia “XVII ja XVIII sajandi alguse eestikeelne juhuluule” tollast keeleteadust käsitlev osa ning arvukate

artiklite, ettekannete ja loengute käsikirjad. A. Valmeti organisaatorivõimed ilmnevad muu hulgas kollektiivse töö viljana valminud raamatute “Saaremaast Sajaanideni”, “Leegajused” ja “Eesti keele õpik” väljaandmisega seotud materjalidest.

Rohkem kui poole fondi mahust võtab enda alla kirjavahetus, küllaltki palju on säilinud A. Valmeti kirjade mustandeid ja kontsepte. Rikkalikult on fotosid filoloogide-ajaloolaste üritustelt ning murdepraktikatelt ja ekspeditsioonidelt.

A. Valmeti materjalid andis raamatukogule üle tema õde Rita Ehrlich 1993. a. sügisel, fondi korraldas ja nimistu koostas Leili Punga 1993.–1998. a.

4) Fond 132, Vassili Sinaiski (1876–1949), jurist, TÜ kasvandik, Läti Ülikooli professor

Vassili Sinaiski õppis Tartu ülikooli õigusteaduskonnas 1899.–1904. a., mille lõpetamise järel jäeti ta ülikooli juurde valmistuma professorikutseks. Pärast magistritöö kaitsmist 1908. a. valiti V. Sinaiski Tartu ülikooli poolt tsiviilõiguse ja -protsessi erakorraliseks professoriks, kuid ministeerium suunas ta hoopis Varssavi ülikooli. 1911. a. sai V. Sinaiski professoriks Kiievi ülikoolis. 1922 valiti ta Läti ülikooli tsiviilõiguse korraliseks professoriks. Lätis teostas ta end lõplikult teadlase ja õppejõuna. V. Sinaiski uurimus “La cite quiretaire” (1923) oli rahvusvaheliselt tunnustatud, esindades täiesti uut suunda. Traditsioonilise jurisprudenti kõrval kirjutas V. Sinaiski rea artikleid õigusfolkloorist ja uurimusi kulturoloogia valdkonnast. 1944. a. sõitis Sinaiskide perekond Prahasse ja pärast sõja lõppu Belgiasse.

V. Sinaiski arhiivi korrastas ta tütar Nathalie Sinaiski, kes dešifreeris käsikirjad ja tegi enamikust neist masinakirjakoopiaid, varustades need eessõna ja märksõnadega. 1990. aastatel saatis N. Sinaiski oma isa tööde käsikirju, masinakirjakoopiaid, trükitööde ksero-koopiaid ja mõningaid biograafilisi materjale Tartu Ülikooli Raamatukogule, millest 1998. a. moodustati 46 säilikut koosnev arhiivifond. Fondi korraldas ja nimistu koostas Tatjana Šahhovskaja 1998. a.

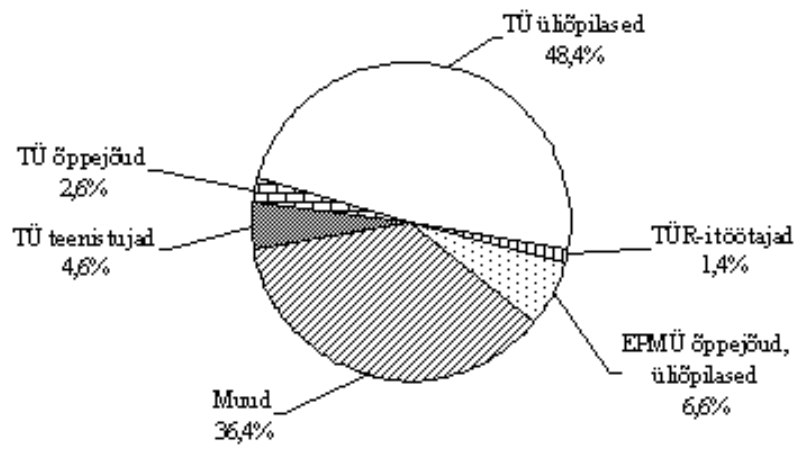
Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XII. Lugejaskonna struktuur (31.12.1998)

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XIII. Lugejateenindus (arvandmeid)

Lugejate arv	23 162
Külastuste arv	801 200
Laenutused, eks. lugemissaali koju	740 143 477 368 262 775
Kirjalikud teadised, arv	866
teema-	73
bibliograafia-	499
fakti-	74
leidumus-	207
metoodika-	13
RVL abonementraamatukogud, arv	55
Eestis	26
välismaal	29
RVL-ga saadetud kirjandus	
tellimused Eestist	491
tellimused välismaalt	175
tellimused edast. teistele rmtk-dele Eestis	34
tellimused edast. teistele rmtk-dele välismaal	3
tagasi saadetud tellimused (Eestist) 229	
tagasi saadetud tellimused (välismaalt)	59
Eestisse saadetud originaalid	116
välismaale saadetud originaalid	13
Eestisse saadetud koopiad	112
välismaale saadetud koopiad	100
RVL-ga saadud kirjandus	
tellitud Eesti raamatukogudelt	150
tellitud välismaa raamatukogudelt	3195
Eestist saadud originaalid	30
välismaalt saadud originaalid	651
Eestist saadud koopiad	104
välismaalt saadud koopiad	2 232
Bibliograafianimestike koostamine, arv	5
bibliokirjed, arv	241
Otsingud andmebaasides	
kasutajate arv	21 312
arvuti kasutamise aeg, tund	28 000
päringud	4298
päringud e-posti teel	252

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XIV. Laenutused (raamatukogutöötaja vahendusel)

	Lugemissaali	Koju	Kokku
Hoiuosakond	–	172 800	172 800
Teaduskirjanduse lugemissaalid	325 000	–	325 000
Õppekirjanduse osakond	49 500	35 000	84 500
Fonoteek	13 200	1 350	14 550
Teatmebibliograafia osakond	1 256	–	1 256
KHO	6 000	–	6 000
Humanitaarraamatukogu	34 000	25 000	59 000
Füüsikaraamatukogu	11 917	3 025	14 942
Keemiaraamatukogu	7 700	3 600	11 300
Majandusraamatukogu	21 000	22 000	43 000
Infoosakond	7 795	–	7 795
Kokku:	477 368	262 775	740 143

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XV. Restaureerimine ja konserveerimine (arvandmeid)

Trükiste hügieeniline töötlemine	
tolmu eemald. koos kuivdesinf., eks.	71 215
hallitusnakkusega trükiste desinf., eks.	14 670
trükiste, käsikirjade jne. leht-leheline desinf., leht	9 055
Pärgamentkõidete puhast. ja pehmendamine, eks.	4
Trükiste köitmine, eks.	3 055
Mappide, karpide, ümbriste valmistamine, eks.	429
Paspartuude valmistamine, eks.	97
Konserveerimine/ restaureerimine	
käsikirjad, leht	496
trükised, leht	13 617
raamatugraafika, leht	7
originaalgraafika, leht	150
koloreeritud kaardid ja joonistused, leht	100
geograafilised kaardid, atlased jne.	125
gloobused	1
fotod, eks.	14
poolnahkköited, eks.	72
täisnahkköited, eks.	11
pärgamentköited, eks.	6
pärgamentürikud	1
Konserveerimine	
köited, eks.	161

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XVI. Raamatu ja raamatukogu varade tutvustamine (arvandmeid)

Uudiskirjanduse näitused, arv	104
eksponaadid, arv	13 876
Teema- ja tähtpäevanäitused, arv	48
eksponaatide arv	5 917
Kunstinäitused, arv	35
Lugejäiritused, arv	57
osavõtjad, arv	7 307
Ekskursioonid raamatukogus, grupp	46
osavõtjad, arv	604
Raamatukoguõppused, tund	98

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XVII. Näitused

1) Raamatukogus koostatud näitused

1. Albert Kivikas 100 (koost. **V. Klement**, avas P. Olesk).
2. Dürer ja saksa renessanss (koost. **I. Kukk, K. Tammur** 1996. a.; 1998. a. eksponeeriti Narva linnuses, Siimusti raamatukogus, Jõgeva Linnaraamatukogus).
3. Eestikeelsed maakaardid kuni 1940. aastani (koost. **A. Lentsius**, H. Mardiste, V. Paatsi; raamatumuuseumis).
4. Eesti kodu (pühendatud Eesti Vabariigi 80. aastapäevale; eksponaate ka Eesti Rahva Muuseumist, Eesti Kirjandusmuuseumist ja TÜ botaanikaaiast; koost. **E. Hansson, T. Kuusik, M. Pikk**, kunstnik **M. Tang**, avas P. Olesk; raamatumuuseumis).
5. *Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid (koost. **A. Bernotas, T. Kuzovkina, L. Punga, T. Põllumaa, M. Rand, K. Schmidt, T. Õahhovskaja, K. Tammur, A. Tering, N. Vorobjova**; raamatumuuseumis).
6. Erich Maria Remarque 100 (koost. **A. Onoper, M. Pikk**).
7. Frederico Garcia Lorca 100 (koost. **R. Mateo**).
8. Helmi Mäelo 100 (koost. **K. Pedak**; humanitaarraamatukogus).
9. Innovaatika '98 (VI teadus-, haridus- ja uuendusmess; raamatukogu esines näitusega oma väljaannetest, tutvustas osakondi, demonstreeris elektronkataloogi INGRID, andmebaase, kodulehekülge, videofilmi; Tartu näituste hallis).
10. Ivar Ivask 70 (valmis koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga; koost. **S. Madisson**, avasid prof. J. Talvet, S. Olesk; humanitaarraamatukogus).
11. Johannes Valgma 90 (koost. **S. Toomla**; humanitaarraamatukogus).
12. Johannes Voldemar Veski 125 (koost. **L. Punga**, avas P. Olesk; raamatumuuseumis).
13. Julius Madisson 100 (koost. **K. Taal**, avas prof. H. Piirimäe).
14. Kannatusnädal kunstis ja kirjas (koost. **K. Kask, S. Madisson**; humanitaarraamatukogus).
15. Kooliõpik Eestis 1918–1940 (koost. **K. Jentson, S. Tammoja**).
16. Nelipühad kirjas ja kunstis (koost. **K. Kask, S. Madisson**; humanitaarraamatukogus).
17. Prof. Astrid Saava 60 (koost. **T. Matsulevitš**, avas A. Sepp TÜ tervishoiu instituudist).
18. Prof. Elmar Salumaa 90 (koost. **S. Härm**, avas prof. K. Kasemaa; humanitaarraamatukogus).
19. Prof. Hans Trass 70 (koost. **T. Matsulevitš**, avas P. Olesk).
20. Prof. Villem Altoa 100 (koost. **S. Madisson**, avas J. Rähesoo; humanitaarraamatukogus).
21. Rahvusteadused Eestis 1988–1998 (koost. **K. Taal**, avasid prof. T. Rosenberg, P. Olesk, rektor prof. J. Aaviksoo).
22. *Rara musica* (koost. **M. Rand, E. Jaanson** 1996. a.; Teatri- ja Muusikamuuseumis Tallinnas).
23. Rudolf Kenkmaa 100 (koost. **K. Taal**, avas prof. H. Piirimäe).
24. Tartu Ülikooli Raamatukogu eesti kultuuriloos (osa projektist "Eesti raamatukogude 80 aastat"; koost. **L. Trikkant, I. Loosme**, kunstnik **M. Tang**, avas P. Olesk; ERR-is 7.05.–1.06, TÜR-is 22.10.–11.01.).

2) Külalisinäitused

1. Aalto: 3 objekti Eestis.
2. Aivo Lõhmuse fotod "Mäe Hääl. Talv Etruurias".
3. Akadeemiline Malevkond (fotonäitus).
4. Arseni Möldereri ehted ja metallehistöö.
5. Christer Linde (Rootsi) maalid "Tõelisus hammustab".
6. Edzard Schaper 1908–1984 (koost. L. Lukas, avas prof. K. Sommerhage).

7. Eesti raamatukogude uued kodud 1993–1998 (koost. L. Kask, R. Olevsoo ERÜ büroost).
8. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing 1988–1998 (koost. L. Kask, R. Olevsoo jt.).
9. Eesti Rahvusraamatukogu trükised.
10. Eestimaa Loodusfondi logo konkursi tööd.
11. Gyula Madar?si (Ungari) akvarellid.
12. Hans Tjörnerdydi (Rootsi) installatsioonid “Ekspeditsioon Limbusatsioon”.
13. Heini Lehväslaiho (Soome) fotod “Fauna”.
14. Ilmar Kruusamäe hüperrealistlikud maalid “Vaatame neid pilte jälle”.
15. Inspireeritud Mickiewiczist (poola kirjaniku 200. sünniaastapäevale pühendatud näitus).
16. Kaks põlvkonda Loebereid Baltimaade õigusteaduses (koost. Läti Akadeemiline Raamatukogu, avas P. Olesk; raamatumuuseumis).
17. Kalle Virkkilä (Soome) skulptuurid.
18. Kondoomide näitus (koost. Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts).
19. Konrad Mäe Ateljee kevadnäitus (maal).
20. Korp! Ugala 85 (koost. A. Pihlak).
21. Kuulsaid sakslasi Idast (koost. prof. dr. E. G. Schulz Ida-Saksa Kultuurinõukogu Fondist, avasid rektor prof. J. Aaviksoo, linnapea R. Mugur, Saksamaa Liitvabariigi Suursaatkonna kultuuri- ja pressireferent A. Priess, E. G. Schulz, P. Olesk).
22. Kärt Putk'i (TÜ maaliakond) graafika “Uued erutavad kohtumised”.
23. Ma pakkusin inimestele ELU (Porfiri Ivanovi elule ja õpetusele pühendatud fotoekspositsioon).
24. Mari Nõmmela maalid “Kümme pilti”.
25. Maris Palgi (TÜ maaliakond) maalid.
26. Mati Leppiku akvarellid.
27. Meelis Luksi arvutigraafika, maalid, joonistused.
28. Meiu Münt'i (TÜ maaliakond) maalid “TuleMine”.
29. Poolakeelne trükis (fondi “Abi poolakatele idas” kingitus TÜR-ile).
30. Prantsuse Rahvuskogu ja Senat (fotonäitus).
31. Pääsu pildid (viieaastase Pääsu Püttsepa pildid).
32. Riitta Tjörnerdyd (Rootsi) maalid ja installatsioonid “Reis P-ga”.
33. 101 soovi Eestile. VIII Riigikogu sõnas ja pildis (koost. Riigikogu kantselei, avas T. Savi).
34. Saskia Kasemaa maalid.
35. Siin on minu kodu (hõimupäevade raames; avas prof. E. Vääri).
36. Sirje Protsini maalid “Ratta leiutamine”.
37. Subjektiivne fotograafia (Saksamaalt).
38. Tallinn. Funktsionalistlik arhitektuur. Eesti moodsad mälestised.
39. Taneli Eskola (Soome) fotod “Aulanko National Landscape”.
40. Tartu Kultuuriülikooli kevadnäitus (maal, kirjakunst).
41. Tartu Kultuuriülikooli lapitehnika ja nahkehistöö “Lõbus värvimäng” (humanitaarraamatukogus).
42. Tartu Lastekunstkooli õpilastööd “Muusika kunstis”.
43. Tartu noorte küünikute Tõnis Kärema, Anneli Leinpere, Edvard Slavini, Martin Vaheri, Raivo Irdi maalid ja graafika.
44. Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering 40 (koost. P. Mardiste jt. ringi liikmed).
45. Tõehhi graafiline disain “Typo Design Club”.
46. Tõnis Saarde fotod “Vete pidu”.
47. 1996. aasta Nobeli kirjanduspreemia laureaadi Wislawa Szymborska arhiivist (Poola Vabariigi suursaatkonna vahendusel, avas suursaadik Eestis J. Wolasiewicz).
48. Vencislav Simeonov (Bulgaaria) fotod.
49. Viis aastat TÜ rahvakunsti kabinetti 1992–1997 (koost. rahvakunsti kabineti assistent K. Laidla, lektor K. Luiga).
50. Õiguslane uudiskirjandus Eesti Õiguskeskuse raamatukogust.

Sisukord

XVIII. Lugejaüritusi raamatukogus

1. Eesti Loodusfondi ja Eesti Loodusuurijate Seltsi ajakirja "Loodus" esimese numbri esitlus (14.01.).
 2. "Võro Instituudi toimõtid. 3–5." ja helikasseti "Pini hind" esitlus (14.10.).
 3. Liivi luule antoloogia "Olen sust, tursast, kavalam" esitlus (15.10.).
 4. "Malinconia-Ensemble Stuttgart" (Saksamaa) kammerkontsert (27.03.).
 5. Kontsert "Ülikooli kammerkoor VI eesti kammermuusika festivali eel" (humanitaarraamatukogus).
 6. Tartu I Lastemuusikakooli kontsert "Kevad muusikas" (4.05.).
 7. Suur laste kevadkontsert Tartu Kesklinna Kooli HEA ALGUSE klassi õpilastelt.
 8. Väike emadepäeva kontsert Terje Heido-Rosenbergi laululastelt (7.05.; humanitaarraamatukogus).
 9. Tartu I Lastemuusikakooli lõpetajate kontsert (26.05.).
 10. T. Vesaasi "Linnud" (dramatiseerija ja lavastaja H. Sarapuu) (30.11.).
 11. Prantsuse Vabariigi Suursaatkonna I sekretäri Jean-François Chartentier'i loeng "Eestlased ühe prantslase pilgu läbi" näituse "Prantsuse Rahvuskogu ja Senat" raames (8.06.).
 12. Prof. dr. E. G. Schulzi loeng "Teaduse, kunsti ja tehnika vallas toimunud teedrajavate kultuurisaavutuste eeltingimustest" näituse "Kuulsaid sakslasi Idast" raames (3.09.).
 13. Magister Erki Tammiksaare loeng Karl Ernst von Baerist näituse "Kuulsaid sakslasi Idast" raames (11.09.).
 14. Dr. Tõnu Tannbergi loeng Barclay de Tollyst näituse "Kuulsaid sakslasi Idast" raames (18.09.).
 15. Prof. Ülo Matjuse loeng Johann Gottfried von Herderist näituse "Kuulsaid sakslasi Idast" raames (25.09.).
 16. Magister Kaur Altoa loeng Georg Dehiost näituse "Kuulsaid sakslasi Idast" raames (1.10.).
 17. Prof. A. D. Loeberi juhitud ümarlauavestlus juriidilistel ja poliitilistel teemadel näituse "Kaks põlvkonda Loebereid Baltimaade õigusteaduses" raames (1.10.).
 18. Eesti Arhitektuurimuuseumi direktri Karin Hallase loeng "Alvar Aalto ja Eesti" ning Soome Riigimuuseumi *Ateneum* direktri Marja-Liisa Rönkkö loeng "Alvar Aalto muuseumiarhitektuur: 10 ideed, millest teostus kolm" näituse "Aalto: 3 objekti Eestis" raames (15.10.).
 19. Seminar "Toiduenergia'98" ja üritus "Tudengijogurt'98" (17.03.).
 20. Raamatu ja roosi päev (23.04.).
 21. Tartu Verekeskuse doonoripäev (19.11.).
 22. Riigikogu teabepäev TÜ Raamatukogus (30.11.).
 23. Kirjastuse "Varrak" raamatumüük (11.02., 22.10.).
 24. Kirjastuse "TEA" õppematerjalide soodsmüük (7.04.).
 25. TÜ Kirjastuse ja TÜ Raamatukogu väljaannete jõulumüük (8.–10.12.).
 26. Kirjastuse "Olion" raamatumüük (15.12.).
 27. Kirjastuse "Kunst" raamatumüük (17.12.).
- 26.–48. Näituste avamised (vt. ka lisa XVII. Näitused).

Sisukord

1998.a. aastaaruanne

XIX. Väljaanded

1) Teadustööd, bibliograafiad, kataloogid

1. **Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress “Raamatukogud avatud ühiskonnas”** 22.–23. oktoobril 1998. a. Tartus : Ettekannete kokkuvõtted / Toim. R. Saukas, U. Tõnnov. Tartu, 1998. 41 lk. — Paljundatud TÜR-is.
2. **Kirjad Kenyast Eestisse** : Joy Adamsoni kirjad Helle Rätsepale = Letters from Kenya to Estonia : Joy Adamson’s Letters to Helle Rätsep / Compiled by **L. Punga**. Tartu, 1998. 72 lk. : ill. — ISBN 9985–874–05–6
3. **Meie õppisime raamatukogundust Tartu Ülikoolis** / Koost. **M. Kümnik**, K. Noodla. Tartu, 1998. 88 lk. : ill. — ISBN 9985–874–07–2
4. **The VIIth Congress of Estonian Librarians “Libraries in an Open Society”** in Tartu on October 22–23, 1998 : Abstracts / Ed. M. Liivamägi, R. Saukas, U. Tõnnov. Tartu, 1998. 42 p.
5. **Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997** / Koost. **R. Saukas**. Tartu, 1998. 256 lk. : ill. — ISBN 9985–874–06–4; ISSN 1406–0892

2) Reklaamväljaanded

1. Andmebaasid Tartu Ülikooli Raamatukogus. Sotsiaalteadused : [Reklaamvoldik / Koost. **M. Meltsas**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is, 80 eks.
2. Andmebaasid Tartu Ülikooli Raamatukogus. Psühholoogia : [Reklaamvoldik / Koost. **M. Meltsas**. Tartu, 1998. 1.] — Paljundatud TÜR-is, 60 eks.
3. Eesti kodu : [Näituse voldik / Tekst **P. Olesk**, kujundus **M. Tamm**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
4. Eurodokumentatsiooni Keskus [mais 1998] : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
5. Euroopa alase informatsiooniga tegelevad keskused Eestis. Eurodokumentatsiooni Keskus : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu, 1998. 9 lk.] — Paljundatud TÜR-is, 20 eks.
6. Euroopa Liidu *on-line*-andmebaasid : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu, 1998. 16 lk.] — Paljundatud TÜR-is, 40 eks. — Ilm. septembris, novembris.
7. Euroopa Liidu regionaalpoliitika. Materjalid Eurodokumentatsiooni Keskuses : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu, 1998. 8 lk.] — Paljundatud TÜR-is, 50 eks. — Ilm. juunis.
8. Euroopa Liit. Eestikeelsed väljaanded. Eurodokumentatsiooni Keskus : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu, 1998. 14 lk.] — Paljundatud TÜR-is, 30 eks. — Ilm. märtsis, septembris, novembris.
9. Friedrich Puksoo auhind 1990–1997 : [Reklaamvoldik / Koost. **R. Saukas**. Tartu, 1998. 4 lk.] — Trükitud AS Võru Täht trükikojas, 200 eks.
10. Friedrich Puksoo päev, 23. jaanuar. Ettekanded 1991–1997 : [Reklaamvoldik / Koost. **R. Saukas**. Tartu, 1998. 4 lk.] — Trükitud AS Võru Täht trükikojas, 200 eks.
11. Hügieenisektor : [Reklaamleht / Koost. **K. Jalas**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
12. Infoosakond ja Eurodokumentatsiooni Keskus = Information Department & Eurodocumentation Centre : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu, 1998. 1 l.] — Trükitud trükikojas “Paar”, 1000 eks.
13. INGRID : Tartu University Library Online Catalogue, January 1998 : [Reklaamvoldik / Koost. **E. Loorits**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
14. INGRID : Tartu University Library Online Catalogue, September 1998 : [Reklaamvoldik / Koost. **E. Loorits**. Tartu, 1998. 1 l.] — Trükitud AS Võru Täht trükikojas, 500 eks.
15. Kollektiooni juht : Eurodokumentatsiooni Keskus : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**. Tartu,

1998. 12 lk.] — Paljundatud TÜR-is, 30 eks. — Ilm. märtsis, septembris, oktoobris, detsembris.
16. Kõitekoda : [Reklaamvoldik / Koost. **V. Selge**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 17. Mis on standard? : [Õppematerjal / Koost. **T. Kind**. Tartu, 1998. 28 lk.] — Paljundatud TÜR-is, 20 eks.
 18. Põetusalased ajakirjad Tartu Ülikooli Raamatukogus : Bibliograafianimestik [Koost. **S. Prank**. Tartu, 1998. 11 nim.] — Paljundatud TÜR-is.
 19. Põetusalased raamatud Tartu Ülikooli Raamatukogus : Bibliograafianimestik [Koost. **S. Prank**. Tartu, 1998. 128 nim.] — Paljundatud TÜR-is.
 20. Research at Tartu University Library : [Booklet / Compiled by **U. Tõnnov**, designed by **M. Tamm**. Tartu, 1998. 8 p. : ill.] — Trükitud trükikojas “Paar”.
 21. Restaureerimisosakond : [Reklaamvoldik / Koost. **V. Klement**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 22. Tartumaa Euroinfo Keskus : [Reklaamvoldik / Koost. **Ü. Must**, kujundas **M. Tang**. Tartu, 1998. 6 lk.] — Trükitud trükikojas “Paar”, 1000 eks.
 23. Tartu Ülikool bibliograafias : [Teadusbibliograafia osakonna reklaamleht 25.03.1998. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 24. Tartu Ülikool bibliograafias : Personaalnimestikke : [Teadusbibliograafia osakonna reklaamleht 25.03.1998. Tartu, 1998. 2 lk.] — Paljundatud TÜR-is.
 25. Tartu Ülikool bibliograafias : Väitekirjad : [Teadusbibliograafia osakonna reklaamleht 25.03.1998. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 26. Tartu Ülikooli Raamatukogu bibliograafilisi andmestikke : [Teadusbibliograafia osakonna reklaamleht 25.03.1998. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 27. Tartu Ülikooli Raamatukogu elektronkataloog INGRID jaanuaris 1998 : [Reklaamvoldik / Koost. **E. Loorits**. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 28. Tartu Ülikooli Raamatukogu elektronkataloog INGRID septembris 1998 : [Reklaamvoldik / Koost. **E. Loorits**. Tartu, 1998. 1 l.] — Trükitud AS Võru Täht trükikojas, 1000 eks.
 29. Tartu Ülikooli Raamatukogu kataloogide juht : [Reklaamvoldik / Koost. **E. Loorits**. Tartu, 1998. 1 l.] — Trükitud AS Võru Täht trükikojas, 2000 eks.
 30. Tartu Ülikooli Raamatukogu konverentsikeskus : [Reklaamvoldik / Koost. **I. Smuðkina**. Tartu, 1998. 6 lk.] — Trükitud trükikojas “Paar”, 1000 eks.
 31. Tartu Ülikooli Raamatukogu teadustöö : [Reklaamvoldik / Koost. **U. Tõnnov**, kujundas **M. Tamm**. Tartu, 1998. 8 lk. : ill.] — Trükitud trükikojas “Paar”.
 32. Tartu Ülikooli Raamatukogu töid. I–X. 1968–1997 : [Teadusosakonna reklaamleht. Tartu, 1998. 4 l.] — Paljundatud TÜR-is.
 33. Tartu Ülikooli Raamatukogu väljaanded 1991–1997 : [Reklaamvoldik / Koost. **R. Saukas**. Tartu, 1998. 4 lk.] — Trükitud AS Võru Täht trükikojas, 200 eks.
 34. Teie küsite — meie vastame! : [Teatme- ja teadusbibliograafia osakonna reklaamleht 25.03.1998. Tartu, 1998.] — Paljundatud TÜR-is.
 35. Библиографические базы данных библиотеки Тартуского университета : [Teadusbibliograafia osakonna reklaamleht 25.03.98. Tartu, 1998. 1 l.] — Paljundatud TÜR-is.

Sisukord

Viimane muudatus

XX. Artiklid, bibliograafianimestikud, sõnumid

1. **Dubjeva, L.** Application of methods described in the handbook *Measuring Academic Library Performance* at Estonian research libraries // *Research Libraries in Public Information System : Towards Performance Quality*. Tallinn, 1998. P. 132–142. (*Acta Bibliothecae Nationalis Estoniae*; 8.) — Summary in Estonian. — Bibl. 48 ref.
2. **Dubjeva, L.** Käsikirjalistest kataloogidest elektronkataloogini : TÜR-i kogud ja kataloogid // Raamatukogu. 1998. Nr. 2. Lk. 11–13; Nr. 3. Lk. 19–20 : ill. — Bibl. jooneal. märkustes. — Res. ingl. k.
3. **Ermel, M.** Kui hästi me tunneme oma raamatukogu ajalugu // Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997. Tartu, 1998. Lk. 174–177. — Bibl. jooneal. märkustes. — Res. ingl. k. lk. 250–251.
4. Eesti riigimehe aastaraamat : [Lisa]1997/1998 / Koost. T. Alatalu, **A. Espenberg**, O.-M. Klaassen, A. Vaserik. Tartu, 1998. 168 lk.
5. **Espenberg, A.** [Entsüklopeedia artiklid: Uruguay (ajalugu), Uus-Guinea (ajalugu), Uus-Kaledoonia (ajalugu), uus kurss, Uus-Meremaa (ajalugu), Kurt Waldheim, Henry Agard Wallace, Cornelius Vanderbilt, Vanuatu (ajalugu), Get?lio Dornelles Vargas, George Washington, Watergate'i afäär, Juan Velasco Alvarado, José Maria Velasco Ibarra, Venezuela (ajalugu), Edward Gough Whitlam, Francisco Villa, Thomas Woodrow Wilson, Wilsoni 14 punkti, Franz Vranitzky, Marfred Wörner] // Eesti entsüklopeedia. Tallinn, 1998. 10. kd.
6. Tannberg, T., Laur, M., Tarkiainen, Ü., Klaassen, O.-M., **Espenberg, A.**, Abiline, S., Jullinen, T. Uusaeg 8. klassile. Tallinn, 1998. 319 lk. : ill.
7. **Härm, S.** Kristuse erinevad näod : Reisikiri Inglismaalt // Risti Vägi. 1998. Nr. 13. Lk. 22–23.
8. **Härm, S.** Majandusosal põhimuutus — palvemajade tagasisaamine // Risti Vägi. 1998. Nr. 12. Lk. 18–19.
9. **Härm, S.** Toimus vennastekoguduse sinod // Eesti Kirik. 1998. 18. veebr., nr. 7. Lk. 2.
10. **Jaanson, E.-L.** Die Buchdruckerei der Universität Dorpat im 17. Jahrhundert. Druckereiwesen und Buchproduktion im Dorpat 1631–1710 // *Stadt und Literatur im deutschen Sprachraum der Frühen Neuzeit* / Hrsg. K. Garber, S. Anders, T. Elsmann. Tübingen, 1998. Bd. 2. S. 873–890. — Bibl. in den Fussnoten.
11. Kaur, E., **Kümnik, M.** Kes me, vilistlased, oleme...? : Ülevaade Tartu Ülikooli vilistlastest, raamatukogundust ja bibliograafiat õppinutest küsitluslehtede alusel : Koostatud vilistlaste seminar-kokkutulekul 25. ja 26. septembril 1997. a. Tartu Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis kõneldu järgi // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. Tartu, 1998. Kd. 9 : 1997. Lk. 95–104. — Summary: Who are we, alumni...?
12. Kaur, E., **Kümnik, M.** Kes me, vilistlased, oleme...? : Ülevaade lõpetanutest küsitluslehtede alusel // Meie õppisime raamatukogundust Tartu Ülikoolis. Tartu, 1998. Lk. 21–34.
13. [Материалы из архива Ю. М. Лотмана / Сост. **Т. Кузовкина**] // *Вьшгород*. 1998. 3. С. 77–92, 127–138, 146, 154–156, 183–184.
14. **Kõre, A.** Juurteta poliitika : [Eesti poliitike hoolimatusest rahva suhtes] // Postimees. 1998. 3. märts, nr. 59. Lk. 8. (Kiri toimetajale.)
15. **Kümnik, M.** Vilistlaspäevadest Tartus [25.–26. sept. 1997] // Meie õppisime raamatukogundust Tartu Ülikoolis. Tartu, 1998. Lk. 5–12.
16. Küng, E., **Tering, A.** Vello Helk als dänischer und estnischer Historiker // *Festschrift für Vello Helk zum 75. Geburtstag : Beiträge zur Verwaltungs-, Kirchen- und Bildungsgeschichte des Ostseeraums*. Tartu, 1998. S. 7–21.
17. Küng, E., **Tering, A.** Vello Helk taani ja eesti ajaloolasena // Tuna. 1998. Nr. 1. Lk. 71–78.
18. **Laanes, H.** Ebavõrdsed palgad : [TÜR-i töötajate madalatest palkadest] // Postimees. 1998. 18. veebr., nr. 47. Lk. 8. (Kiri toimetajale.)
19. **Laanes, H.** Ebavõrdsed palgad ja poliitika : [TÜR-i töötajate madalatest palkadest] // Postimees. 1998. 10. märts, nr. 66. Lk. 8. (Kiri toimetajale.)
20. **Lembinen, S.** Tartu Ülikooli Raamatukogu fotokogu // Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997. Tartu, 1998. Lk. 178–181. — Bibl. jooneal. märkustes. — Res. ingl. k. lk. 251–252.
21. **Liivamägi, T.** Ülikooli raamatukogu probleemid pole ainult ülikooli ja raamatukogu probleemid : [TÜR-i kohast nii Eestis kui ka Euroopas] // *Universitas Tartuensis*. 1998. 19. juuni, nr. 23–24. Lk. 7 : ill.
22. **Luõtdõik, M.** Organizing the performance of ILL and DD // The VIIth Congress of Estonian Librarians "Libraries in an Open Society" in Tartu on October 22–23, 1998 : Abstracts. Tartu, 1998. P. 18.
23. **Luõtdõik, M.** Raamatukogudevahelise laenutuse ja dokumentide levi töökorralduse põhimõtted // Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress "Raamatukogud avatud ühiskonnas" 22.–23. oktoobril 1998. a. Tartus : Ettekannete kokkuvõtted. Tartu, 1998. Lk. 18.
24. **Mateo, R.** Epistola boreal // *Los Mestros : The Sephardic Voice*. Bruxelles, 1998. Juin, No 31. P. 27–28.
25. **Mateo, R.** Peruu tegelikkus — Mario Vargas Llosa loomejõu allikas : [Järelsõna] // Vargas Llosa, M. *Lituma Andides*. Tallinn, 1998. Lk. 219–222.

26. **Mateo, R.** President Clinton valiti Brasiilias aasta *machoks* // Postimees. 1998. 4. veebr., nr. 33. Lk. 13 : ill.
27. **Mateo, R.** Sirkli ja vinkli vahel ehk vabamürlusest // Postimees. 1998. 1. veebr., nr. 30. Lk. 15 : ill.
28. **Meltsas, M.** Infoteenindusest virtuaalses raamatukogus // Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress "Raamatukogud avatud ühiskonnas" 22.–23. oktoobril 1998. a. Tartus : Ettekannete kokkuvõtted. Tartu, 1998. Lk. 16.
29. **Meltsas, M.** Reference service in the virtual library // The VIIth Congress of Estonian Librarians "Libraries in an Open Society" in Tartu on October 22–23, 1998 : Abstracts. Tartu, 1998. P. 16.
30. **Must, Ü.** Andmebaaside õppused raamatukogu infoosakonnas // *Universitas Tartuensis*. 1998. 18. sept., nr. 28.
31. **Must, Ü.** Baltic science&research in the world information market // *The Baltic Review*. 1998. No 15. P. 44–46.
32. **Must, Ü.** Bibliomeetriliste meetodite rakendamisvõimalusi teadusraamatukogudes // Raamatukogu. 1998. Nr. 2. Lk. 15–17 : tab. — Bibl. jooneal. märkustes.
33. **Must, Ü.** Die estnische Geschichtswissenschaft in den 90er Jahren : Eine bibliometrische Analyse // *Steinbrücke : estnische historische Zeitschrift*. 1998. S. 241–252.
34. **Must, Ü.** Estonian historical science in the 1990s. // Fifth International Conference on Science and Technology Indicators. Use of S&T Indicators for Science Policy and Decision Making : Book of Abstracts. Hinxton, Cambridge, 1998. P. 80.
35. **Must, Ü.** The value of library information services // *Research Libraries in Public Information System : Towards Performance Quality*. Tallinn, 1998. P. 84–90. (*Acta Bibliothecae Nationalis Estoniae*; 8.) — Summary in Estonian. — Bibl. 8 ref.
36. **Must, Ü., Must, A.** Nuevas tecnologías en la Enseñanza y en la difusión de la historia : Informática e historia en la universidad de Estonia = History and computers in Estonian university // *History in a New Frontier XIII International Conference of the Association for History & Computing : Abstracts*. Toledo, San Pedro Martir 20–23 de julio, 1998. P. 41–43.
37. **Olesk, P.** Ellen Kaldjärve meenutades : [Kirjandusmuuseumi van. teadur. 1923–1998] // Tartu Postimees. 1998. 17. apr., nr. 39. Lk. 6.
38. **Olesk, P.** Erinevate põlvkondade ühisosa : Peasuunaks peab saama eestlane, kes näeb Eestit üle Eesti // Postimees. 1998. 6. aug., nr. 201. Lk. 9.
39. **Olesk, P.** Euroopa meie keskel. *Via Polonia* // Postimees. 1998. 29. apr., nr. 114. Lk. 9.
40. **Olesk, P.** Haridus ees, arusaamatused taga? // Postimees. 1998. 9. veebr., nr. 38. Lk. 9.
41. **Olesk, P.** Juhani Peeglit kasutades : [Professori teadus- ja uurimistööst] // Postimees. 1998. 15. veebr., nr. 44. Lk. 6.
42. **Olesk, P.** Kas me jääme paigale või liigume? : [Tartu Ülikoolist] // Postimees. 1998. 16. veebr., nr. 45. Lk. 9.
43. **Olesk, P.** Kes saab künnimeheks? : On aeg mõelda 1999. aasta Riigikogu valimistele // Postimees. 1998. 16. juuli, nr. 183. Lk. 9.
44. **Olesk, P.** Kriitiku solidaarsus — juhus või printsip? // Traditsioon või pluralism : Kirjanduskonverentside materjale : Ettekandeid, artikleid, esseid ja eksperimendikirjeldusi eesti ja soome uuemast kirjandusteadusest. Tartu, 1998. Lk. 68–70. — Bibl. 5 nim. — Res. ingl. k.
45. **Olesk, P.** Kumb kannatab kauem : kunst või keskkond? : [Toomemäest] // Tartu Postimees. 1998. 8. juuli, nr. 90. Lk. 7.
46. **Olesk, P.** Why the learning Estonia does not understand libraries? // The VIIth Congress of Estonian Librarians "Libraries in an Open Society" in Tartu on October 22–23, 1998 : Abstracts. Tartu, 1998. P. 7.
47. **Olesk, P.** Mannerheimi kogemus : [Kaitsevääst, V. Mere raamatust "Soome marssal C. G. Mannerheim"] // Eesti Päevaleht. 1998. 11. jaan., nr. 8. Lk. 2.
48. **Olesk, P.** Miks õppiv Eesti ei mõista raamatukogusid? // Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress "Raamatukogud avatud ühiskonnas" 22.–23. oktoobril 1998. a. Tartus : Ettekannete kokkuvõtted. Tartu, 1998. Lk. 7.
49. **Olesk, P.** Oskar Kallas ja noorsoolased // Oskar Kallase päev — 24.10.1998 : XVII Eesti raamatuteaduse konverents : Ettekannete kokkuvõtted. [Tartu, 1998.] L. 10–12.
50. **Olesk, P.** Paabel ja ajalugu : [TÜ uue keeltemaja nimest] // Tartu Postimees. 1998. 30. nov., nr. 181. Lk. 7.
51. **Olesk, P.** Professor Harald Peebust — ilma temata // Keel ja Kirjandus. 1998. Nr. 12. Lk. 862–863 : fotoga.
52. **Olesk, P.** Raamat, riik ja iseseisvus // Raamatukogu. 1998. Nr. 1. Lk. 10–11. (Eesti Vabariik 80 ja raamatukogud.)
53. **Olesk, P.** Raamat Sinu juures : [vastutustundest raamatu ees] // Raamatukuulutaja. 1998. Nr. 5. Lk. 1–2.
54. **Olesk, P.** Rahvusoperi tulevikuks // Postimees. 1998. 10. sept., nr. 234. (Rahvusoperi erileht "Ooper".)
55. **Olesk, P.** Regionaalpoliitika — kõhuli või selili? // Postimees. 1998. 3. jaan., nr. 1. Lk. 5.
56. **Olesk, P.** Rõõm ja vastutustunne : [Eesti *humaniora*'st] // Keel ja Kirjandus. 1998. Nr. 2. Lk. 128–131. — Bibl. jooneal. märkustes.
57. **Olesk, P.** Tartu, Runnel, ülikool : [H. Runneli 60. sünnipäevaks] // *Universitas Tartuensis*. 1998.

20. nov., nr. 37.
58. **Olesk, P.** Tartu Ülikool ja tema raamatukogu : Ettekanne Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil 22. oktoobril 1998 // Raamatukogu. 1998. Nr. 6. Lk. 40–41.
 59. **Olesk, P.** Uudis ründab teadmist // Postimees. 1998. 25. jaan., nr. 23. Lk. 6.
 60. **Olesk, P.** Vanal Maurusel oli omal ajal kergem : [Hugo Treffneri gümnaasiumi hoone kapitaalremondist või uue ehitamisest] // Tartu Postimees. 1998. 21. aug., nr. 110. Lk. 7.
 61. **Onga, M.** Kas uurali keeleteaduse bibliograafia jätkub? // Keel ja Kirjandus. 1998. Nr. 5. Lk. 366–367.
 62. **Pedak, K.** Tartu Ülikooli Raamatukogu komplekteerimise põhimõtetest 1920.–1930. aastatel // Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997. Tartu, 1998. Lk. 211–218. — Bibl. jooneal. märkustes. — Res. ingl. k. lk. 254.
 63. **Poljakov, M.** Ametiühingud alustasid tänavust aastat hoogsalt // Tartu Postimees. 1998. 14. jaan., nr. 2. Lk. 5.
 64. **Poljakov, M.** Ametiühingud tähistasid lauluväljakul maipüha // Tartu Postimees. 1998. 4. mai, nr. 39 [! 49]. Lk. 3.
 65. **Poljakov, M.** Ametiühingu väljaanne. Miks? // Ametiühinguleht : [TÜ ja EPMÜ ametiühingu infoleht]. 1998. Sept., nr. 1. Lk. 1–2.
 66. **Poljakov, M.** Eesti ametiühingud ja Euroopa Liit // Postimees. 1998. 17. apr., nr. 102. Lk. 9. (Arvamus.)
 67. **Poljakov, M.** Haridusest perspektiivis. Eesti hariduspoliitika ei arvesta tuleviku vajadustega // Postimees. 1998. 5. mai, nr. 118. Lk. 9. (Arvamus.)
 68. **Poljakov, M.** Kõnelema õppimise raske kunst : [Tartu ametiühingute kõnekunstikursustest] // Rahva Leht. 1998. 2. apr., nr. 6. Lk. 7.
 69. **Poljakov, M.** Läbirääkimised TALOga ummikus [paremate töö ja palgatingimuste osas] // Postimees. 1998. 10. märts, nr. 66. Lk. 9.
 70. **Poljakov, M.** Miks streikisid Tartu Ülikooli Raamatukogu töötajad // Rahva Leht. 1998. 5. veebr., nr. 3. Lk. 5.
 71. **Poljakov, M.** Naise roll töös : Sugupoolte võrdõiguslikkus tööl on vaid näiline // Postimees. 1998. 22. juuli., nr. 189. Lk. 9. (Arvamus.)
 72. **Poljakov, M.** Oma liidu loomine eeldab edasiminekut : Intervjuu kaubandustöötajate ametiühingu Tartu piirkonna esindaja Elle Püttsepaga // Rahva Leht. 1998. 3. dets., nr. 21. Lk. 3.
 73. **Poljakov, M.** Raamatukogu ametiühingu pikk ja visa palgavõitlus // *Universitas Tartuensis*. 1998. 30. apr., nr. 16. Lk. 3.
 74. **Poljakov, M.** Riigieelarvest ülikoolidele rohkem raha // Postimees. 1998. 6. apr., nr. 93. Lk. 3. (Eesti uudised.)
 75. **Poljakov, M.** Tibusid loetakse sügisel : Pilk möödunud ametiühinguhooajale // Rahva Leht. 1998. 17. sept., nr. 16. Lk. 3–4.
 76. **Poljakov, M.** Tööandjad eelistavad meestöötajaid : noorel naisel on raskem tööd leida kui samavanusel mehel // Eesti Päevaleht. 1998. 9. nov., nr. 293. Lk. 4. (Töö ja koolitus.)
 77. **Poljakov, M.** Tööpuudus on valus probleem // Päevaleht. 1998. 16. nov., nr. 299. Lk. 4. (Töö ja koolitus.)
 78. **Poljakov, M.** Valus tööpuudus : [Võitlus tööpuudusega Euroopa riikides] // Rahva Leht. 1998. 18. juuni, nr. 12. Lk. 3.
 79. **Poljakov, M.** Võrdväärus. Koostöö : Koolitusreisilt Jyväskylä // Rahva Leht. 1998. 17. sept., nr. 16. Lk. 4.
 80. **Poljakov, M.,** Sepp, A. Taani töötü teab oma hinda : Taani meditsiinidoktor [Mauri Johansson] räägib kodumaa ametiühingutest // Rahva Leht. 1998. 2. apr., nr. 7. Lk. 4.
 81. **Poljakov, M.,** Timmermann, M. Jälgigem seadusi : Intervjuu Tartumaa Töövaidluskomisjoni juhataja Jevgeni Kupriga // Rahva Leht. 1998. 17. sept., nr. 16. Lk. 5.
 82. **Poljakov, M.,** Timmermann, M. Mehine ja üllas amet : Küsimustele vastab Tartu Tuletõrje- ja Päästetöötajate Ametiühingu esimees Kalev Roose // Rahva Leht. 1998. 2. apr., nr. 3. Lk. 3.
 83. **Poljakov, M.,** Timmermann, M. Töötusest Tartus : Intervjuu Tartumaa Tööhõiveameti direktori kohusetäitja Aino Halleriga // Rahva Leht. 1998. 18. juuni., nr. 12. Lk. 3.
 84. **Poots, L.** [Entsüklopeedia artiklid: ujuhamster, unihamster, unilased, urson, uruhiir, uruhiirased, uurikud, vasartiibur, vereimejalased, vesihamstriik, viiksjänelased, villakhamstriik, villakhiirased, villakrotlased, vinuklased, viskatõa, vutlartib, võsahamster, välesuslik, vöödik, vööklased, vöötküülik, vöötorav, vöötsuslik, vöötsiibet, õiliorav, ümiseja] // Eesti entsüklopeedia. Tallinn, 1998. 10. kd.
 85. **Poots, L.** Sydneyst saanud Sidney : [Linna nime õigekirjast] // Õhtuleht. 1998. 2. dets., nr. 279. Lk. 8.
 86. **Poots, L.** Õppige kohanimed selgeks : [Sydney] // Sõnumileht. 1998. 6. juuli, nr. 174. Lk. 7.
 87. **Prank, S.** Tartu University Library // EAHIL Newsletter. 1998. No 45. 1 p.
 88. **Punga, L.** Aino Valmet Tartu ülikooli õppejõuna // Keel ja Kirjandus. 1998. Nr. 8. Lk. 535–540.
 89. **Rand, M., Jaanson, E.-L.** Baltisaksa noodivara Tartu Ülikooli Raamatukogus = Deutsch-baltisches Notengut in der Tartuer Universität // Baltisaksa muusika päevad, 21.–25. märts 1998 : [Konverentsi kava ja teesid] / Teatri- ja Muusikamuuseum. [Tallinn, 1998.] Lk. 13–17.
 90. **Rand, M., Tankler, H.** Universitätsbibliothek Tartu (Dorpat) // Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa / Hrsg. von B. Fabian. Hildesheim; Zürich; New York, 1998. Bd. 7:2. S. 98–127.
 91. **Saari, A.** Täppisteaduste andmebaasid raamatukogus // *Universitas Tartuensis*. 1998. 23. okt., nr. 33.
 92. [Tartu Ülikooli Raamatukogu väljaanded : Annoteeritud nimestik / Koost. **R. Saukas**] // Catalogue 50th

- Frankfurt Book Fair 7.–12. October 1998 / Estonian Publishers' Association. Tallinn, 1998. P. [40–43].
93. **Schmidt, K.** *Saksa 17. saj. trükis Tartu Ülikooli Raamatukogus* // Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997. Tartu, 1998. Lk. 182–187. — Bibl. jooneal. märkustes. — Res. ingl. k. lk. 252.
 94. **Tankler, H.** Übersicht über die Archivmaterialien zur Geschichte der Universität Tartu // Zusammenarbeit deutscher Archive wissenschaftlicher Einrichtungen mit Archiven ostmitteleuropäischer und osteuropäischer Staaten : Frühjahrstagung der Fachgruppe 8 im Verein deutscher Archivare im Gästehaus der Technischen Universität Dresden. [Dresden], 1998. S. 83–90.
 95. **Tankler, H.**, Raal, A., Linamaa, T. Eesti rahvusest farmatseudid Tartu Ülikoolis 1899–1916 // Arstiteaduskonna aastakonverents 8. oktoobril 1998 : Teesid. Tartu, 1998. Lk. 44.
 96. **Teedema, L.** Päringuid isegi Alaskast : [TÜR-i teatmebibliograafiatööst] // *Universitas Tartuensis*. 1998. 19. juuni, nr. 23–24. Lk. 7.
 97. **Teedema, L.** Öppereis Helsingisse [Tartu ametiühingu aktiivile] // *Rahva Leht*. 1998. 18. juuni, nr. 12. Lk. 4.
 98. **Tering, A.** Die Ausbildung der baltischen Prediger an deutschen Universitäten im 18. Jahrhundert, besonders in Halle // Halle und Osteuropa : Zur europäischen Ausstrahlung des hallischen Pietismus / Hrsg. J. Wallmann, U. Sträter. Tübingen, 1998. S. 129–143.
 99. **Tering, A.** Die Balten an deutschen Universitäten um 1798 // Festschrift für Vello Helk zum 75. Geburtstag : Beiträge zur Verwaltungs-, Kirchen- und Bildungsgeschichte des Ostseeraums. Tartu, 1998. S. 259–295.
 100. **Tering, A.** Die est-, liv- und kurländischen Studenten auf der europäischen Universitäten im 17. und frühen 18. Jahrhundert // Stadt und Literatur im deutschen Sprachraum der Frühen Neuzeit / Hrsg. von K. Garber, S. Anders u. T. Elsmann. Tübingen, 1998. Bd. 2. S. 842–872. — Bibl. in den Fussnoten.
 101. **Tering, A.** Gelehrte Kreise : Dorpater Kontakte mit Deutschland im 18. Jahrhundert // Zur Geschichte der Deutschen in Dorpat / Hrsg. H. Piirimäe, C. Sommerhage. Tartu, 1998. S. 62–84.
 102. **Tering, A.** Tartu teadussidemed Saksamaaga 18. sajandil // Tartu baltisakslased ja Saksamaa : Artiklite kogumik / Koost. H. Piirimäe, C. Sommerhage. Tartu, 1998. Lk. 53–72.
 103. **Treikelder, Ü.** What is in Leviathan's stomach? // The VIIth Congress of Estonian Librarians "Libraries in an Open Society" in Tartu on October 22–23, 1998 : Abstracts. Tartu, 1998. P. 10.
 104. **Treikelder, Ü.** *Mis on valaskala kõhus?* // Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress "Raamatukogud avatud ühiskonnas" 22.–23. oktoobril 1998. a. Tartu : Ettekannete kokkuvõtted. Tartu, 1998. Lk. 10.
 105. **Tõnnov, U.** Raamatukogud avatud ühiskonnas : Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress 22.–23. oktoobrini Tartus : Teadusraamatukogude seksioon // Raamatukogu. 1998. Nr. 6. Lk. 37–38.
 106. **Tõnnov, U.** Users of the Tartu University Library and their Evaluation of Library Services // Research Libraries in Public Information System : Towards Performance Quality. Tallinn, 1998. P. 73–83. (*Acta Bibliothecae Nationalis Estoniae*; 8.) — Summary in Estonian.
 107. **Urve Tõnnov**, kuidas läheb Tartu Ülikooli Raamatukogul? // Raamatukogu. 1998. Nr. 2. Lk. 17–18. (Üks küsimus.)
 108. **Vene, I.** Hermann von Keyserlingi mõttefilosoofia ehk filosoferiv prohvet : [Järelsõna] // Keyserling, H. von. Loov tunnetus / Tlk. **I. Vene**, toim. **L. Punga**. Tartu, 1998. Lk. 355–364.
 109. **Vene, I.** Minevik mälus // Tuna. 1998. Nr. 1. Lk. 4–9. (Essee.)
 110. **Vene, I.** Unamunoga : [Baski rahvusest filosoof ja kirjanik] // Akadeemia. 1998. Nr. 4. Lk. 789–797.
 111. **Veromann, M.** Hirnu suured ja põlevad silmad // Pere ja Kodu. 1998. Juuni. Lk. 28–30 : ill.
 112. **Veromann, M.** Ise küsin, ise vastan : [Eesti Televisiooni saatel "Carte blanche" ja saatejuhist U. Otist] // Postimees. 1998. 3. jaan., nr. 1. Lk. 4. (Kiri toimetajale.)
 113. **Veromann, M.** [Mida teha, kui suvi tuleb veeta linnas] // Pere ja Kodu. 1998. August. Lk. 7.
 114. **Veromann, M.** Näitus "Eesti kodu" TÜ raamatukogus // Tartu Postimees. 1998. 6. märts, nr. 11. Lk. 5.
 115. **Veromann, M.** Põhja vaikus Tampere majas : [Pori linna kunstniku K. Flinkmani näitusest] // Tartu Postimees. 1998. 14. mai, nr. 57. Lk. 4.
 116. **Veromann, M.** Tampere majas on külapiltnik : [Soome fotograafi M. Luhtala tööde näitus] // Tartu Postimees. 1998. 11. veebr., nr. 5. Lk. 7.
 117. **Veromann, M.** Väikse Tartu tüdruku päikselised pildid : [Näitus ülikooli raamatukogus] // Tartu Postimees. 1998. 7. jaan., nr. 1. Lk. 7.
 118. **Veromann, M.**, Kikas, E. Sõbrad tülitsevad ja lepivad // Pere ja Kodu. 1998. November. Lk. 16–19.
 119. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] Благие намерения ведут ... известно куда // Вести неделя плюс. 1998. 27 февраля, № 8. С. 9.
 120. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] Кто сказал, что в Tartu летом скучно! // Эстония. 1998. 21 июля, № 137. С. 4.
 121. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] В Испании хорошая погода, у нас в Эстонии опять идут дожди // Эстония. 1998. 27 июня, № 141. С. 13.
 122. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] День книги и розы // Эстония. 1998. 2 мая, № 82. С. 10.
 123. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] Где жить студенту? // Эстония. 1998. 27 августа, № 163. С. 4.
 124. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] Найдут ли Tartu нового мэра? // Эстония. 1998. 7 сентября, № 169. С. 4.
 125. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] Третья "голова" // Эстония. 1998. 16 сентября, № 177. С. 2.
 126. **Павлова О.** [=Эйнасто О.] Почему так страшно умирать ... Потому что жизни нет конца // Эстония. 1998. 10 октября, № 194. С. 11.
-

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XXI. Elektroonilised publikatsioonid

1. Eurodokumentatsiooni keskus / [Koost. **Ü. Must.**] — <http://www.utlib.ee/ee/EURO>
2. **Must, Ü.**, Must, A. History and computers in Estonian university // History in a New Frontier. XIII International Conference of the Association for History & Computing. Toledo: Ediciones de la Universidad de Castilla La Mancha, 1998. [CD-ROM]
3. Tartumaa Euroinfo Keskus / [Koost. **Ü. Must.**] — <http://www.utlib.ee/carrefour>
4. Raamatukogu võrguarvutitega internetist kättesaadavad *on-line* ajakirjad / [Koost. **A. Saari**]. — <http://www.utlib.ee/ee/Osakonnad/info/ajakirjad.html>

Sisukord

Viimane muudatus

XXII. Ettekanded

1. **Bernotas, A.** Kuraatori kirjad oma rektorile: Karl Lieven ja Gustav Ewers — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektiioonid” 11.11.
2. **Ermel, M.** Spetsfondi viimane vaatus — TÜR-i 196. aastapäeva tähistamisel 19.06.
3. **Ermel, M.** Tartu Ülikooli Raamatukogu erihoiuosakonna likvideerimisest — EAR-i konverentsil “10 aastat erihoidude vabakslaskmisest” 21.04.
4. **Ilus, M.** Lugejateenindusmooduli rakendamisest — TÜR-i teabepäeval “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” 20.05.
5. **Kukk, I.** Karl Grass als Zeichner und in den Erinnerungen Johann Wilhelm Krauses — Läti Riikliku Kunstimuseumi konverentsil 11.–17.05.
6. **Kukk, I.** Võltsitud autogrammid joonistustel — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektiioonid” 11.11.
7. **Kuzovkina, T.** Juri Lotmani poolteist tuhat korrespondenti — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektiioonid” 11.11.
8. **Kuzovkina, T.** Архив Ю. М. Лотмана в Библиотеке Тартуского университета — Moskva Riiklikus Konservatooriumis 10.–12.02.
9. **Kuzovkina, T.**
Восприятие пушкиноведческих работ Ю. М. Лотмана (на материале писем читателей) — Tartu Ülikoolis 18.09.
10. **Kuzovkina, T.** Сообщение об архиве Ю. М. Лотмана — TÜ-s teadusseminaril “Kateeder — Lotmanile” 28.02.
11. **Lehtaru, J.** Conservation of paper in the case of foxing damage — restauraatorite vahetusprogrammi raames Andoveris Massachusettsis *Northeast Document Conservation Center*’is 05.10.
12. **Lehtaru, J.** The Main principles in the work of Tartu University Library Restoration Department and its importance in the preservation of cultural properties — restauraatorite vahetusprogrammi raames Andoveris Massachusettsis *Northeast Document Conservation Center*’is 23.09.
13. **Lehtaru, J.** The Role of science for the conservation of works of art in Estonia — Roomas *International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property*’s 02.12.
14. **Liivamägi, T.** Raamatukoguhoidja osa uue õpikeskkonna kujundamisel ülikoolis — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
15. **Liivamägi, T.** Rahast ja ajast — TÜR-i teabepäeval “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” 20.05.
16. **Loorits, E.** Kiirkirjeldamisest. Kataloogikonsultandi tähelepanekuid-ettepanekuid teeninduskorralduse parendamiseks — Käärikul INNOPAC-i seminaril teenindusmooduli rakendamisest, 2.12.
17. **Loorits, E., Laanes, H.** Kataloogimismooduli rakendamisest — TÜR-i teabepäeval “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” 20.05.
18. **Luõtdõik, M.** Raamatukogudevahelise laenutuse ja dokumentide levi töökorralduse põhimõtted — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
19. **Meltsas, M.** Infoteenindusest virtuaalses raamatukogus — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
20. **Meltsas, M.** Multimeedia väljaanded Tartu Ülikooli Raamatukogus — seminaril “Kunstiraamat ja/või multimeedia kunstiõpetuses” Tartu Kunstikoolis 24.04.
21. **Moont, K.** Teavikute kirjeldamise uutest põhimõtetest ja muust — TÜR-i teabepäeval “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” 20.05.
22. **Must, Ü.** Andmekaitse ja raamatukogud — teadusraamatukogude seminaril Lahemaal Ojäärsel 10.–11.08.
23. **Must, Ü.** Estonian historical science in the 1990s. — konverentsil “Fifth International Conference on Science and Technology Indicators. Use of S&T Indicators for Science

- Policy and Decision Making” Hinxtonis Cambridge’is 4.–6.06.
24. **Must, Ü.** Eurodokumentatsiooni keskus — Kaubandus-Tööstuskoja poolt korraldatud seminaril 6.02.
 25. **Must, Ü.** Euroinfo Tartumaal — Tartumaa koolide direktorite ja õppealajuhatajate kooliaasta avakogunemisel 25.08 ja Tartu maakonna raamatukoguhoidjatele 15.12.
 26. **Must, Ü.** Euroopa Liidu alane informatsioon Eestis – hetkeseis — TÜR-i infopäeval “Millist informatsiooni Euroopa Liidust vajab Eesti avalikkus” 27.05.
 27. **Must, Ü.** History and computers in Estonian university — konverentsil “History in a new frontier. XIII International Conference of the Association for History&Computing” Toledos 20.–24.07.
 28. **Olesk, P.** Kas me tunneme Euroopat? — TÜR-i infopäeval “Millist informatsiooni Euroopa Liidust vajab Eesti avalikkus” 27.05.
 29. **Olesk, P.** Kelle ülikool, selle raamatukogu —TÜR-i 196. aastapäeva tähistamisel 19.06.
 30. **Olesk, P.** Miks õppiv Eesti ei mõista raamatukogusid? — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
 31. **Olesk, P.** Oskar Kallas ja noorsoomlased — Kirjandusmuuseumis Oskar Kallase päeval 24.10.
 32. **Olesk, P.** Poliitika teaduslike raamatukogude jaoks – kus see on? — F. Puksoo päeval 23.01.
 33. **Olesk, P.** Raamatukoguhoidja ja rahvustrükis — Eesti Rahvusraamatukogu 80. aastapäeval 18.12.
 34. **Olesk, P.** Raamatukogu ja Tartu Ülikool — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
 35. **Olesk, P.** Teejuht läbi öö — Jaan Lattiku 120. sünniaastapäeva tähistaval konverentsil Karulas.
 36. **Onga, M.** Projekt URBIS ja soome-ugri raamatukogude koostöö — Karjalas Petroskois rahvusvahelisel konverentsil “International Book Exchange and Internet” 26.–30.05.
 37. **Onga, M.** Projekt URBIS ja soome-ugri raamatukogude koostöö muutuv maailmas — Krimmis Sudakis 5. rahvusvahelisel raamatukogutöötajate konverentsil 6.–14.06.
 38. **Poots, L.** Aruküla koopad kui nahkhiirte talvituspaik ja nende kaitse — TA Looduskaitse Komisjoni istungil 20.11.
 39. **Poots, L.** Teaduskirjanduse liigitamine ja elektronkataloog VTA Loodusteaduste Raamatukogus — kataloogimis- ja perioodikaosakonna töötajatele 19.11.
 40. **Punga, L.** Autograafidest ja nende kogumisest. Uuemad kollektsioonid — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid” 11.11.
 41. **Punga, L.** Aino Valmet Tartu ülikooli õppejõuna — A. Valmeti 70. sünniaastapäevale pühendatud Emakeele Seltsi kõnekoosolekul 5.04.
 42. **Rand, M.** Autograafid – kallisvara sajanditeks — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid” 11.11.
 43. **Rand, E., Jaanson, E.-L.** Baltisaksa noodivarast Tartu Ülikooli Raamatukogus — baltisaksa muusikapäevade konverentsil Tallinnas 23.–25.03.
 44. **Schmidt, K.** Saksa autograafid Friedrich Ludwig Schardiuse kollektsioonis — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid” 11.11.
 45. **Đahhovskaja, T.** Kuulsate austerlaste kirju — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid” 11.11.
 46. **Taal, K.** Õpetatud Eesti Selts Leo Meyeri ajal 1869–1899 — ÕES-i koosolekul 22.04.
 47. **Taevere, E.** Olemasolevate andmete konverteerimisest INNOPAC-i — TÜR-i teabepäeval “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” 20.05.
 48. **Tankler, H.** Die Beziehungen der Universität Tartu/Dorpat zu deutschen Universitäten — Hamburgi Ülikooli soome-ugri seminaris 4.02.
 49. **Tankler, H.** Die Beziehungen der Universität Tartu/Dorpat zu deutschen Universitäten im Bereich der Biologie — Hamburgi Ülikooli loodusteaduste ajaloo instituudis 2.02.
 50. **Tankler, H.** Die deutschen Hochschulen als Vorbild für die estnische Universität Tartu — Travemündes *Institut für Deutschland- und Osteuropaforschung*’is konverentsil 22.09.
 51. **Tankler, H.** Übersicht über die Archivmaterialien zur Geschichte der Universität Tartu (19. Jh. – Beginn des 20. Jh.) — Dresdenis Saksamaa kõrgkoolide ja teadusasutuste kevadkonverentsil 4.04.
 52. **Teedema, L.** 40 aastat bibliograafia osakonna moodustamisest ülikooli raamatukogus — teatme- ja teadusbibliograafia osakonna 40. aastapäeva tähistamisel 24.11.
 53. **Teriing, A.** Läänemeremaade saatuse juhtijate Pontus ja Jakob De La Gardiede arhiivifond ajalooallikana — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*.”

Kirjavahetused ja kollektsioonid” 11.11.

54. **Tõnnov, U.** Ülevaade teadusraamatukogude sektsiooni tööst — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
 55. **Treikelder, Ü.** ELNET Konsortsiumi töödest-tegemistest INNOPAC-i rakendamisel — TÜR-i teabepäeval “INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid” 20.05.
 56. **Treikelder, Ü.** Mis on valaskala kõhus? — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongressil “Raamatukogud avatud ühiskonnas” 22.–23.10.
 57. **Tulmin, E.** Aasta turvavaravatega — TÜR-i 196. aastapäeva tähistamisel 19.06.
 58. **Vorobjova, N.** Vene autograafide saatusest — TÜR-i ettekandepäeval “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid” 11.11.
-

Sisukord

Viimane muudatus

XXIII. Loengud ja loengukursused

1. **Hansson, E.** Eesti haruldasest raamatust — Soome kirjastajatele 21.05.
2. **Kind, T.** Standardid — Euroopa Liidu alasel koolitusseminaril, 15 kuulajat.
3. **Kukk, I.** Baltisaksa ja eesti naha- ja kirjakunst TÜR-i auaadresside näitel — eesti nahakunstnikele 7.05.
4. **Lehtaru, J.** Paber, selle omadused ja säilitamine. Paberi konserveerimine ja restaureerimine — avatud ülikooli täiendõppeprogrammi “Kultuuriväärtuste säilitamine, restaureerimine” kuulajatele, 2 tundi.
5. **Meltsas, M.** Infootsing andmebaasidest — kasvatusteaduste I kursuse üliõpilastele, 2 tundi, 31 kuulajat.
6. **Meltsas, M.** Psühholoogiaalased andmebaasid — kasvatusteaduste üliõpilastele, 4 tundi, 2 gruppi, 22 kuulajat.
7. **Meltsas, M.** SilverPlatter andmebaasid — raamatukogu lugejatele, 2 tundi, 4 kuulajat.
8. **Meltsas, M.** Sotsiaalteadustealased CD-ROM-andmebaasid — sotsioloogia osakonna üliõpilastele, 2 korda ? 2 tundi, 26 kuulajat.
9. **Meltsas, M.** Sotsiaalteaduste andmebaasid — sotsioloogia osakonna magistrantidele, 4 tundi, 10 kuulajat; sotsiaaltöö osakonna üliõpilastele, 4 tundi, 2 gruppi, 28 kuulajat.
10. **Meltsas, M.** Teadusinformatsiooni allikad — psühholoogia osakonna üliõpilastele, 32 tundi, 2 gruppi, 28 kuulajat.
11. **Meltsas, M.** Teadusinformatsiooni allikad — avatud ülikooli pedagoogika osakonna magistrantidele, 4 tundi, 12 kuulajat.
12. **Must, Ü.** Ajaloo andmebaasid — ajaloo osakonna üliõpilastele, 40 tundi, 8 kuulajat.
13. **Must, Ü.** Ajaloo andmebaasid — avatud ülikooli ajaloo magistrantidele, 4 tundi, 10 kuulajat.
14. **Must, Ü.** EU Informatics — loengukursus Eesti Haldusjuhtimise Instituudis ministriumide spetsialistidele, ühistöös Soome spetsialistidega, 6 tundi, 26 kuulajat.
15. **Must, Ü.** Euroopa Liidu dokumentatsioon — raamatukoguhoidjate koolitusseminarist osavõtjatele, 8 tundi, 15 kuulajat.
16. **Must, Ü.** Euroopa Liit internetis — maakondade infokeskuste töötajatele, 6 tundi, 12 kuulajat.
17. **Must, Ü.** Internet algajatele — loengukursus Tartu Linnaraamatukogu töötajatele, 10 tundi, 12 kuulajat.
18. **Must, Ü.** Raamatukogu infoteenindus — raamatukoguhoidjate kutseeksamite sooritajatele, 4 tundi, 18 kuulajat.
19. **Must, Ü.** Teadusinformatsiooni allikad — ajaloo-osakonna üliõpilastele, 20 tundi, 10 kuulajat.
20. **Rand, M.** *Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid — AMKS-i TÜ vilistlasklubis 08.12.
21. **Rand, M.** Käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna varadest ja tööst — AMKS-i TÜ vilistlasklubis 30.03.
22. **Tammeorg, R.** Teadustöö alused (majandusinformatsiooni allikad: trükitud materjalid, arvutiandmebaasid, internet; kasutatud kirjanduse viitamine) — ettevõtetmajanduse ja rahvamajanduse eriala I kursuse üliõpilastele, 6 tundi, 9 gruppi, 172 kuulajat.
23. **Tammeorg, R.** Elektroonilise majandusinfo allikad — majandusteaduskonna välismajanduse eriala üliõpilastele, 2 tundi, 5 kuulajat.
24. **Tammeorg, R.** Täienduskoolitus (arvutiandmebaasid; otsingustrateegiad; Boole'i operaatorid; loogiline lause; metamärgid; programm PROCITE; andmebaasid MAJPOL, EMOR, LITTERA, ÕIGUS, VARIA; programm PROQUEST; andmebaas Periodical Abstracts; Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu infomaterjalid ja dokumendid; otsing internetis; vabad andmebaasid internetis — teaduskirjanduse lugemissaalide töötajaile, 10 kuulajat.
25. **Tammur, K.** Köite ajaloost TÜR-i kogude näitel — eesti nahakunstnikele 7.05. ja

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XXIV. Konverentsid, seminarid, ettekandepäevad

1) F. Puksoo päev

23. jaanuaril 1998. a.

Olesk, P. Poliitika teaduslike raamatukogude jaoks — kus see on?

Noodla, K. Kuidas TRÜ Pearaamatukogust sai TRÜ Teaduslik Raamatukogu.

Lotman, P. Meie ja nemad. Raamatukoguhoidja stalinismi-aja Eestis.

Kangust, H. Erihoid Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiiviraamatukogus 1940.–1950. aastatel.

Tammaru, K. Ühest Eesti NSV Riikliku Avaliku Raamatukogu fondist.

2) Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress “Raamatukogud avatud ühiskonnas”

22.–23. oktoobril 1998 (koos Eesti Raamatukoguhoidjate Ühinguga)

Talvi, K. Avasõna.

Valm, T. Raamatukogud, informatsioon, ühiskond — käsikäes või eraldi?

Olesk, P. Raamatukogu ja Tartu Ülikool.

Reial, M. Eesti raamatukogud uuenevas infokeskkonnas.

Lepik, A. Raamatukoguhoidja roll õppivas ühiskonnas.

Olesk, P. Miks õppiv Eesti ei mõista raamatukogusid?

Olonen, R. Kasutajakoolitus — üks osa integreeritud raamatukogusüsteemi juurutamisest.

Treikelder, Ü. Mis on valaskala kõhus?

Tamme, A. ELNET Konsortsiumi võimalused kogude koordineeritud arendamisel.

Järs, J. Suur koordinaator tulekul — *CONSPECTUS* Eestisse?

Norberg, A. Infoteenused, nende kvaliteet ja tarbijakasutuse korraldamine.

Saarniit, K. Tartu Ülikooli Kliinikumi medinfo keskuse tegevusest nelja aasta jooksul.

Meltsas, M. Infoteenindusest virtuaalses raamatukogus.

Põldaas, M. *On-line*-andmebaasid — möödapääsmatu abivahend tänapäeva info-teeninduses.

Luõtõik, M. Raamatukogudevahelise laenutuse ja dokumentide levi töökorralduse põhimõtted.

Tambaur, S. Eesti Patendiraamatukogu fondide ja teenuste areng.

Virkus, S. Infotöötajate koolitus kaasaegses õpikeskkonnas.

Koidla, G. *DEDICATE* — infootsingu kaugkoolitusprojekt.

Liivamägi, T. Raamatukoguhoidja osa uue õpikeskkonna kujundamisel ülikoolis.

Ektermann, M. Maaraamatukogude komplekteerimisest ja keskraamatukogude rollist kogude täiendamisel.

Haaviste, L. Külaraamatukogu komplekteerimine: vajadused, võimalused, probleemid.

Järs, J. Koostöö võimalikkusest rahva- ja teadusraamatukogude vahel.

Raag, E. Võrumaa raamatukogude automatiseerimisest.

Laidna, I. Raamatukogude koostöö klubide, seltside ja ühendustega.

Bärg, S. Kohaliku omavalitsuse ja raamatukogu suhetest.

Järvasoo, A. Kooliraamatukogude hetkeseisust.

Raatma, I. Kooliraamatukogu tulevikuperspektiivis.

Sõrmus, E. Õpikeskus üldhariduskoolis.

Plukk, L. Infokeskus Tallinna Õismäe Humanitaargümnaasiumis.

Aedma, U. Õppimiskeskus Kuressaare Gümnaasiumis.

Joost, L. Kaasaegne õpikeskkond — Märjamaa Gümnaasiumi raamatukogu.

Krimm, E. Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpikeskus.

Roomets, S. Täiendõppest.

Saul, M. Kooliraamatukogude finantseerimisest.

Kruusma, V. Kooliraamatukogude finantseerimisest (kaasettekanne M. Sauli ettekandele).

Leõ tõ inski, A. Kooliraamatukogude finantseerimisest (kaasettekanne M. Sauli ettekandele).

Sasi J. Haridusasutuste rahastamise võimalusi.

3) Ettekandepäev “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid”

11. novembril 1998. a.

Punga, L. Autograafidest ja nende kogumisest. Uuemad kollektsioonid.

Schmidt, K. Saksa autograafid Friedrich Ludwig Schardiuse kollektsioonis.

Đahhovskaja, T. Kuulsate austerlaste kirju.

Vorobjova, N. Vene autograafide saatusest.

Kuzovkina, T. Juri Lotmani poolteist tuhat korrespondenti.

Kukk, I. Võltsitud autogrammid joonistustel.

Teriing, A. Läänemeremaade saatuse juhtijate Pontus ja Jakob De la Gardiede arhiivifond ajalooallikana.

Bernotas, A. Kuraatori kirjad oma rektorile: Karl Lieven ja Gustav Ewers.

Rand, M. Autograafid — kallisvara sajanditeks.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XXV. Väliskomandeeringud ja -sõidud

Ermel, M. 17.–20.09. Stockholmis *Biblioteca Baltica* 4. konverentsil.

Kolk, T. 5.–12.10. Frankfurdi raamatumessil.

Kukk, I. 11.–17.05. Riias Läti Riiklikus Kunstimuuseumis seoses näitusega “Karl Gotthard Grass — 230” (ka TÜR-i eksponaadid) ja teaduskonverentsiga;
28.09.–03.10. õppereisil Helsingi ja Stockholmi muuseumidesse.

Kuzovkina, T. 10.–12.02. Moskva Riikliku Konservatooriumi konverentsil.

Laur, K. 10.–12.12. Amsterdavis rahvusvahelisel messil “Restoration 98 — Art Collecting & Protecting”.

Lehtaru, J. 20.09.–7.10. restauraatorite vahetusprogrammi raames Andoveris Massachusettsis *Northeast Document Conservation Center*'is;
09.11.–11.12. restaureerimisalasel täiendõppel Roomas *International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property*'s.

Lentsius, A. 15.–19.09. Krakovis LIBER-i kaardikoguhoidjate sektsiooni 11. konverentsil “Technology in Map Collection: a Means or an End?”.

Liivamägi, T. 07.–12.03. Pariisis OECD konverentsil;
13.08–24.08. IFLA konverentsil;
17.–20.09. Stockholmis *Biblioteca Baltica* 4. konverentsil;
06.–07.10. nõupidamisel Läti Rahvusraamatukogus;
12.–14.11. nõupidamisel Saksamaal *Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek*'is.

Must, Ü. 4.–6.06. Hinxtonis Cambridge'is konverentsil “Fifth International Conference on Science and Technology Indicators. Use of S&T Indicators for Science Policy and Decision Making”;
20.–24.07. Toledos konverentsil “History in a New Frontier. XIII International Conference of the Association for History&Computing”;
16.–18.09. Kopenhaagenis Euroopa Instituudis “Team Europe Estonia” jätkukoolitusel;
19.–20.09. Stockholmis *Biblioteca Baltica* 4. konverentsil;
16.–17.11. Maastrichtis Euroopa Liidu dokumentatsiooni alasel konverentsil “Keep ahead with EU Information”;
6.–9.12. Turu Ülikoolis kaugkoolitusprojekti “Urban history. Baltic region” (Turu Ülikool, Tartu Ülikool, Vilniuse Ülikool, Riia Ülikool — ajaloolased ja geograafid) algusseminaril.

Olesk, P. 17.–20.09. Stockholmis *Biblioteca Baltica* 4. konverentsil;
5.–12.10. Frankfurdi raamatumessil.

Onga, M. 26.–30.05. Karjalas Petroskois rahvusvahelisel konverentsil “International Book Exchange and Internet”;
6.–14.06. Krimmis Sudakis 5. rahvusvahelisel raamatukogutöötajate konverentsil.

Poljakov, M. 8.–10.06. Jyväskylä ametiühingualasel täienduskoolitusel;
10.–14.12. Jyväskylä ametiühingualasel täienduskoolitusel.

Prank, S. 22.–27.06. Hollandis Utrechti EAHL-i 6. konverentsil.

Sarap, E. 15.–19.09. Krakovis LIBER-i kaardikoguhoidjate sektsiooni 11. konverentsil “Technology in Map Collection: a Means or an End?”.

Smuðkina, I. 9.10.–23.10. Saksamaal tutvumas 13 raamatukogu avalike suhete korraldusega vastavalt Saksa Raamatukogunduse Instituudi koostatud programmile.

Tammeorg, R. 16.–19.09. Kopenhaagenis Euroopa Instituudis “Team Europe Estonia” jätkukoolitusel.

Tammur, K. 31.08.–26.09. Helsingi Ülikooli Raamatukogus seoses ajaloolise köite uurimisega.

Tankler, H. 24.01.–20.02. ja 3.04.–24.04. Wolfenbüttelis *Herzog-August-Bibliothek*'is teadustööl;
1.–23.06. Õveitsis teadustööl;
aug.–okt. Münsteri Ülikooli *Institut für Interdistziplinäre Baltische Studien*'is teadustööl;
28.–29.10. ja 9.–16.12. Soomes teadustööl;
17.–19.12. Riias teadustööl.

Tolli, T. 5.–12.10. Frankfurdi raamatumessil.

Täpsi, T. 15.–19.09. Krakovis LIBER-i kaardikoguhoidjate sektsiooni 11. konverentsil “Technology in Map Collection: a Means or an End?”.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XXVI. Väliskomandeeringute aruandeid

1. Tähe Kolgi aruanne osalemisest Frankfurdi raamatumessil

5.–12. oktoobrini 1998 toimus ERÜ organiseerimistöö tulemusena Eesti raamatukoguhoidjate reis Saksamaale Frankfurdi raamatumessile, mis oli sisuliseks jätkuks sama aasta kevadel Tallinnas toimunud seminarile, kus ettekannetega esinesid paljud välismaa raamatukaubastajad.

Meie raamatukogust käisid messil direktor Peeter Olesk ja komplekteerimisosakonna töötajad Tiina Tolli ning Tähe Kolk.

Frankfurdi raamatumess on saanud maailma tähtsaimaks kokkusaamispaigaks autoritele, kirjastajatele, raamatukaupmeestele, raamatukogutöötajatele, illustraatoritele, vahendajatele, ajakirjanikele ja lugejatele. Sinna minnakse sellepärast, et sinna lähevad kõik.

Käesolev aasta oli messi juubeliaasta, nimelt toimus 50. mess. Oma väljapanekutega osales messil ligikaudu 7000 kirjastust 107 riigist (ka meie raamatukogu). Välja oli pandud rohkem kui 300 000 erinevat trükist, millest 80 000 olid esmatrükid.

Meie eesmärgiks messil oli tutvuda võimalikult paljude teaduskirjandust väljaandvate kirjastuste väljapanekutega ja koguda informatsiooni huvipakkuvamate kirjastuste ja trükiste kohta. Kaasa toime hulgaliselt kirjastusi ja nende väljapanekuid tutvustavaid materjale.

Messil kohtusime ka mitme meie praeguse väga hea välismaise koostööpartneriga firmadest "Lange & Springer", "K. G. Saur Verlag", "Kubon & Sanger", "Springer Verlag", kelle kaasabil on viimastel aastatel toimunud enamiku meie raamatukokku saabuvate ajakirjade ja raamatute tellimine.

Aastaid on messi raames tegutsemud *International Bookseller's and Librarians Centre*. Käesoleval aastal tähistas keskus oma 20. tegutsemisaastat. Seoses sellega olid ka Eestist saanud raamatukoguhoidjad 8. oktoobri õhtul oodatud pidulikule üritusele.

Reisi sisse oli kavandatud ka linnaekskursioon Prahasse.

Muljed reisist on igati positiivsed. Kuna aga messi esmakordselt külasthanul võttis algul omajagu aega sisseelamine ja omajagu aega võtsid ka mitmed kohtumised, siis jäi kolmest päevast messi väljapanekutega põhjalikumaks tutvumisemaks veidi väheks.

2. Kadri Tammuri aruanne uurimistööst Helsingi Ülikooli raamatukogus

Tänu Põhjamaade Ministrite Nõukogu poolt toetatavale koolituskavale *Nordic Scholarship Scheme* töötasin neli nädalat, 31. augustist 26. septembrini 1998 Helsingi Ülikooli raamatukogus.

Kuna minu uurimisvaldkonnaks on ajalooline köide, oli eesmärgiks tutvuda köite ajaloo kaasaegsete käsitlemistega ja uuema köitealase kirjandusega, mida, paraku, Eesti raamatukogudes on napilt.

Helsingis sain kasutada väga olulist allikat köite ajaloo uurimisel — *F. A. Schmidt-Kunseemüller. Bibliographie zur Geschichte der Einbandkunst von den Anfängen bis 1985.*

Wiesbaden, 1987. Kataloog sisaldab 8033 kirjet. Kõitealane kirjandus on jaotatud stiilide, tehnikate ning eri maade ja kultuuripiirkondade järgi. Samuti on eraldi välja toodud kirjandus köitjate, köitekunsti ja kunstiajaloo vahekordade ning köite uurimise teoreetiliste aluste kohta. Vastavalt oma teemale pöörasin peatähelepanu 15.–16. saj. euroopa köidet ja selle ajaloolist tausta tutvustavale kirjandusele.

Rohket teavet pakkusid mitu rikkalikult illustreeritud monograafiat. Lisaks mahukatele monograafiatele vaatasin läbi arvukalt näituste, oksjonite ja kollektsioonide katalooge. Valmistudes uurimisreisiks, tegin grafiitkoopiaid meie raamatukogu gooti ja renessansskööidetel olevatest ornamentidest, mida Helsingis sain käsiraamatute abil võrrelda ja identifitseerida, et täpsemalt määrata nende päritolu.

Proua Sirkka Havu haruldaste raamatute osakonnast tutvustas lahkelt oma osakonda ja sealseid vanade haruldaste nahkköites raamatute hoiutingimusi. Huvitusin raamatu köite kajastamise võimalustest elektronkataloogis. Nende *Helka*'s kajastub see minimaalselt, välja on toodud ainult köite materjal. Köite uurijad loovad endile ise andmebaasi. Üldkasutatavat andmebaasi raamatukogu köidete kohta ei ole (ka eesti raamatukogudel ei ole vanatrükiste kirjeldamise osas veel täpsemaid kokkuleppeid). Köite uurimisega tegeleb Helsingis praegu hr. Rainer Knapas, kes loeb ülikoolis köiteajaloo kursust ning kellega oli mul au tutvuda.

3. Anne Lentsiuse, Ene Sarapi ja Tiiu Täpsi aruanne osalemisest LIBER-i kaardikoguhoidjate seksiooni 11. konverentsil “Technology in Map Collection: a Means or an End?”

Konverents toimus 15.–19. sept. Krakovis Jagie??o Ülikooli raamatukogus. Osales 68 delegaati 15 Euroopa riigist. Meeldivalt oldi üllatatud eestlaste elavast huvist konverentsi vastu (kuus osavõtjat). Meie raamatukogu esindasid A. Lentsius, E. Sarap, T. Täpsi. Eesti rahvusliku korrespondendina oli ERR-i kaardikogu juhatajal Margit Tohveril ettekanne Eesti kaardikogude arengust kahe viimase aasta jooksul. Konverentsil arutati kahte põhiprobleemi: 1) kuidas toime tulla digitaalse kaardiraamatukoguga ja 2) kuidas võiks digitaaltehnoloogia abistada kollektsiooni juhtimist (teaviku tellimisest kuni laenutamiseni). Konverentsil tõdeti vajadust diskussioonilisti järele ja praegu rõõmustab see kõiki huvilisi aadressil liberdc-dg@nls.uk. Konverentsi materjalidega saab tutvuda aadressil: <http://www.konbib.nl/kb/skd/liber/intro.htm>

Järgmine konverents toimub kahe aasta pärast Kopenhaagenis.

4. Ilona Smuðkina aruanne koolitusreisist Saksamaale

Saksamaa Raamatukogunduse Instituudi kutsel tutvusin 9.–23. oktoobrini 1998 avalike suhete (PR) korraldusega Saksamaa raamatukogudes. Programmi kohaselt külastasin 12 erineva staatusega raamatukogu: *Staatsbibliothek zu Berlin, Universitätsbibliothek der Humboldt-Universität, Zentral- und Landesbibliothek Berlin, Bibliothek der Hansestadt Lübeck, Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Staats- und Universitätsbibliothek Bremen, Nordost Bibliothek am Institut Nordostdeutsches Kulturwerk Lüneburg, Ratsbücherei Lüneburg, Universitätsbibliothek Lüneburg, Herder-Institut Bibliothek, Universitätsbibliothek Marburg, Die Deutsche Bibliothek.*

Kõikjal tutvusin esmalt vastava raamatukoguga üldiselt ja terviklikult, ettenähtud lühikese aja jooksul püüdsin aru saada tema eripärast, traditsioonidest, prioriteetidest jm. ning juba põhjalikumalt ja üksikasjaliselt PR-i korraldusest. Lähtudes oma kogemustest ja nähtust, püüdsin analüüsida konkreetset olukorda, välja selgitada positiivsed momendid ja mitte jätta kahe silma vahele puudusi. Võrreldes meiega, on üldises plaanis palju ühist — raamatukogu seis nii Eesti Vabariigis kui ka Saksamaal sõltub tema formaalsest staatusest, finantsidest ja töötajate kompetentsusest. Need faktorid mõjutavad raamatukogu tervikuna ja iga tööloiku

otsestelt, olles omavahel sõltuvuses. Loomulikult on ka PR sõltuvuses nendest faktoritest, aga oluline on, et PR-i tase omakorda mõjutab väga tugevalt kõiki ülalnimetatud aspekte. Iga asutuse imago säilimisel, kujundamisel on PR-il väga tähtis roll. Selles töös ei ole kohta rutiinil, samas on uute ideede sündimise ja nende elluviimise nimel vajalik igapäevane süstemaatiline tegelemine. Suhted üldsusega, meediaga peavad olema kontrolli all ja reguleeritud vastavalt raamatukogu huvidele. Seal, kus aktsepteeritakse PR-i tähtsust ja vajadust, on alati näha ka tulemusi. Reisi jooksul leidsin kinnitust nendele väidetele.

Siinkohal tooksin mõned tähelepanekud.

Die Deutsche Bibliothek — üleriigilisel tasemel võimas institutsioon, mille ühiskondlik-poliitiline tähendus on täiesti reglementeeritud, pöörab suurt tähelepanu kõikide PR-i aspektidele: hoone disain, temaatilised raamatunäitused, kunstiteosed, kontserdid, teaduspublikatsioonid ja reklaamväljaanded kuni visiitkaartideni, suhted üldsusega — kõik on korraldatud kõrgel tasemel ja järjekindla kontrolli all.

Samas *Staatsbibliothek zu Berlin* võiks minu arusaamise järgi olla palju representatiivsem, arvestades tema tsentraalset positsiooni ja võimalusi. Küllap leiab raamatukogu juhtkond, et see töö on teisejärguline ja ei pea vajalikuks pöörata nendele aspektidele piisavalt tähelepanu. Olen veendunud, et see raamatukogu on funktsionaalselt väga heal tasemel, töötajate professionaalsus ja kompetentsus on silmatorkav isegi lühituvumisel.

Eriliselt huvitasid mind ülikooliraamatukogud. Positiivse mulje jättis *Saats- und Universitätsbibliothek Hamburg* — range funktsionaalsus ei välista antud juhul lugejasõbralikkust ja hoolitsemist oma imago eest: lugejale vajalik informatsioon on asjalik, professionaalselt kujundatud ja kergesti haaratav, hea atmosfäär on loodud terves hoones, alates fuajeest, kus asub raamatukogu muuseum huvitava ekspositsiooniga ja väike kohvik.

Mitmed teised ülikooliraamatukogud on väga funktsionaalsed institutsioonid (*Universitätsbibliothek Lüneburg*), kus tänapäeva prioriteetidest lähtudes on heal tasemel infotehnoloogia, kõik muu aga väga askeetlik. Tunnustust väärivad väga heal tasemel koostatud ja trükitud raamatukogude publikatsioonid (*Staats- und Universitätsbibliothek Bremen, Universitätsbibliothek Marburg*).

Väga positiivse mulje jätsid suhteliselt väikesed raamatukogud, nagu *Herder-Institut Bibliothek, Ratsbücherei Lüneburg, Bibliothek der Hansestadt Lübeck, Nordostbibliothek am Institut Norddeutsches Kulturwerk Lüneburg*, mis küllalt kitsastes finantsoludes püüavad järgida ajaloolist traditsiooni, teostada uusi ideid, lähtudes tihti puhtast entusiasmist ja heast tahtest.

Üks probleem ühendab aga minu meelet kõiki ülalnimetatud raamatukogusid: mitte kusagil ei tegele PR tööga üks täiskohaga töötaja! Töö on tavaliselt jagatud kahe või kolme erineva osakonna töötaja vahel, kusjuures PR-i korraldamine on tavaliselt ½ töökoormusest. Seetõttu kannatab kvaliteet, ei teki ühtset süsteemi ja stiili, järjekindlust ja pidevat hooldust.

Suuremates raamatukogudes, nagu *Die Deutsche Bibliothek* ja *Zentral- und Landesbibliothek Berlin* ollakse juba jõudmas selle probleemi lahendamisele väga lähedale.

5. Jaan Lehtaru aruanne osalemisest restauraatorite vahetusprogrammis *Northeast Document Conservation Center*'is Andoveris Massachusettsis

Viibimine restaureerijate vahetusprogrammi raames Ameerika Ühendriikide ühes suurimas restaureerimiskeskuses osutus väga kasulikuks. *Northeast Document Conservation Center* (NEDCC) korraldas eesti kolleegidele kõrgetasemelise ning hästi organiseeritud väljaõppe. Mul oli võimalus töötada mitmesuguste erinevat liiki kahjustusastmega materjalidega ning tutvuda ameerika kolleegide töömeetoditega. Oluliseks pean võimalust töötada uusimate töövahenditega, mida Eestis veel ei tunta.

Kuna paljude restaureerimisega seotud probleemide lahendamisel vahetasid oma kogemusi ja teadmisi nii ameeriklased kui ka eestlased, siis hindan antud projekti kasutegurit kõrgeks ning mõlemale poolele tulutoovaks.

Restaureerijate vahetusprogrammis omandatu on leidnud eesti kolleegide seas elavat vastukaja. Lisaks eespool nimetatule andis Harvardi Ülikooli raamatukogu restaureerimislaborite külastamine uusi ideid, mida võiks rakendada ka Eestis restaureerimisosakondade töökorralduse parandamisel ning struktuuri täiustamisel. Samuti olid projektis osalemisel saadud kogemused äärmiselt vajalikud uute töövahendite ja seadmete muretsemisel. Seetõttu võin väita, et antud projekt on juba avaldanud positiivset mõju mitte ainult kultuurivarade restaureerimise valdkonnas, vaid ka laiemas tähenduses.

6. Jaan Lehtaru aruanne restaureerimisalasest täiendõppest Roomas *International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property's*

Kursustel käsitleti järgmisi teemasid:

- kunstiväärtuste konserveerimise eetika ja säilitamise organiseerimine ning teaduse roll selles;
- mittedestruktiivsed ja mikrodestruktiivsed analüüsimeetodid kunstiväärtuste konserveerimisel;
- uurimismeetodite valimine sõltuvalt kunstiväärtuste loomisel kasutatud materjalidest;
- kunstiväärtuste säilitamine, keskkonnatingimuste kontroll ning ennetava konserveerimise osatähtsuse kasv tänapäeval.

Kursuste raames korraldatud tutvumiskäigud Itaalia suurematesse restaureerimiskeskustesse ning nendega koostööd tegevatesse instituutidesse andsid ülevaate, millisel tasemel on organiseeritud kunstiväärtuste konserveerimine Itaalias ja kuidas on sellesse protsessi kaasatud juhtivad spetsialistid üle maailma.

Osavõtt nimetatud projektist oli äärmiselt vajalik, mitte ainult sellepärast, et Eestis puudub ühtne, täielikult väljaarendatud konservaatorite koolitussüsteem, vaid ka seetõttu, et kunstiväärtuste konserveerimine on pidevalt arenev haru, mille märksõnadeks on saanud teaduse osakaalu suurenemine, erinevate valdkondade spetsialistide kaasamine ning riikidevaheline koostöö.

Kursustel saadud teadmised ning kogemused andsid uusi ideid uurimismetoodika valimisel, et meil läbi viia raamatukogude fondide seisundi analüüs. Nimetatud uuringute läbiviimine on eelduseks, mille alusel UNESCO toetab rahaliselt eestikeelsete trükiste restaureerimist ja konserveerimist.

7. Mare Onga aruanne osavõtust rahvusvahelistest konverentsidest Karjalas ja Krimmis

Soome-ugri raamatukogude infoalase koostöö raames osalesin ja esinesin järjest kahel rahvusvahelisel konverentsil.

Esimene, Karjalas toimunud konverents kandis pealkirja *International Book Exchange and Internet*. Minu ettekande teema oli "Projekt URBIS ja soome-ugri raamatukogude koostöö". Praktikaks oli konverentsi teemaring järgmine: koostöösuhted uutes vormides, arvutivõrk, raamatu- ja infovahetus ning soome-ugri raamatukogud (oluline ka projekt URBIS). Konverentsi kutsus kokku Karjala Rahvusraamatukogu ja peaorganisaator nii majanduslikus kui ka ideelises

mõttes oli Kongressi Raamatukogu USA-st. Konverents kestis 26.–30. maini ja oli sisuliselt mõeldud suhete loomiseks/tihendamiseks Ameerika, Lääne-Venemaa, Eesti ja Soome vahel. Soomet esindasid kuopiolased.

Kasuks tuli, et konverentsil ei rääkinud oma probleemidest ainult raamatukogutöötajad, vaid kohal olid kirjastuste, raamatu- ja infovahendajate ning mitme fondi esindajad. Ümarlaua-vestlus tõmbas rahvast ilmselt enam kaasa, kui oleks suutnud traditsiooniline loeng-tüüpi korraldus. Töökeelena olid välja kuulutatud vene ja inglise, tegelikkuses kujunes põhikeeleks vene keel. Muudest keeltest, näit. soome, tõlgiti. Käsitletud probleemid olid üldiselt tuttavad. Ka automatiseerimise alal — osalt need, mis meil olid selgeks rääkimata veel mõne aasta eest. Karjalas tundus ka, et kuigi meil INNOPAC-iga kõik just päris lepase reega ei suju, on suur asi see, et eestlased suutsid omavahel kokku leppida ja otsuse teha. Lätlaste olukord on keerulisem ja Venemaal veel üsna määramatu, kuigi püütakse süsteemi luua. Püüavad ka soome-ugri raamatukogud, mis on end tõepoolest määratlenud just *soome-ugri* raamatukogudena. Sellel konverentsil tundus üldse, et kuigi osalesid esindajad Venemaa lääneosast Uurali-eelsetest piirkondadest ja soome-ugrilasi peale soomlaste, karjalaste, eestlaste ja komide polnud kutsutud, andis tooni just nimelt soome-ugri aines.

Teine konverents, millel osalesin, toimus 6.–14. juunini Krimmi väikelinnas Sudakis ning kujutas endast arvult viiendat Krimmi rahvusvahelist raamatukogutöötajate konverentsi. Peaorganisaatorid olid Moskva GPNTB ja IFLA. Osavõtjaid oli rohkem kui eelnevatel aastatel, kokku 1080 40 maailma riigist. Olin konverentsile kutsutud Udmurdi Rahvusraamatukogu poolt ja esinesin soome-ugri sektsioonis ettekandega “Projekt URBIS ja soome-ugri raamatukogude koostöö muutuvmas maailmas”. Konverentsi temaatika puudutas kõiki raamatukogu — ja mitte ainult kitsalt raamatukogu — töövaldkondi, kuigi oli allutatud põhiteemale, s. o. automatiseerimine, koostöö ja süsteemid. Tundub aga, et kohtumine Krimmis oleks olnud pisut vähem suurejoonelisena tõisem ja tegusamgi. Samas on sedalaadi ettevõtmisel omad suured ja asendamatud plussid.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XXVII. Struktuur ja töötajad (01.01.1998 – 31.12.1998)

Administratsioon

Peeter Olesk (direktor)
Toomas Liivamägi (tehnoloogiadirektor)
Heiki Epner (majandusdirektor)
Malle Ermel (personalijuht kuni 07.09.)
Tiina Kuusik (personalijuht alates 07.09.)
Leo Puusepp (peainsener)
Signe Bachmann (sekretär)
Tiina Kuusik (sekretär kuni 07.09.)
Elle Zirk (sekretär-masinakirjutaja)
Eve Pentsa (komandant)

Andmetöötluste osakond

Silvia Alev, Kalju Kill Kask, Tiina Kuusik, Eve Kümnik, Anneken Metsoja, Külli Moont (alates 01.02), Leida Noorma, Ehtel Taevere, Ülo Treikelder (alates 15.07.).

Avalike suhete osakond

Piret Laan (alates 12.10.), Tiina Matsulevitš, Ilona Smuškina (juh.), Mare Säkk, Alan Tamm (alates 01.12.), Merike Tamm (alates 01.04.), Maarika Tang.

Fonoteek

Andres Didrik, Avo Kartul, Piret Luhamaa, Ruta Mutso (juh.), Svea Pärsimägi.

Hoiuosakond

Kadri Ainz, Merike Ennok, Malle Ernits, Maie Hoop, Ester Ilja, Mare-Nelli Ilus, Jelena Ivanova, Kulla Jentson (juh.), Anna Juhanson, Ene Kaart, Merike Karolin, Larissa Kivenko, Kaja Kleimann, Jüri Latko, Margit Leesik, Kaljo Lepik, Leivo Loik, Marju Murumets, Kadri Nelis, Kaie Nõlvak, Tiina Pettai, Piret Pärnoja, Anu Rjabinin, Leno Saarniit, Piret Zettur, Aili Tomingas, Larissa Tšesnokova, Elo Tulmin, Jaan Tulmin, Tiiu Täpsi, Lia Urba, Helju Vaidla.

Hügieeni- ja restaureerimisosakond

Maie Austa, Maiga Davõdov, Anneli Jõgi, Elve-Viiu Klement (juh.), Maret Konson, Koidu Laur, Jaan Lehtaru, Tiiu Lepasepp, Ricardo Mateo Durand, Tiia Reisner, Ene Sarap, Reet Sonn, Olev Teder, Tiina Tensing, Sirje Vesi.

Köitekoda

Siiri Bohl, Anzelika Jakimova, Elli Jakobson, Linda Parts, Lõris Põhjala, Valentina Selge (juh.), Veera Sillasoo.

Hügieenisektor

Tiiu Fahrutdinova, Kersti Jalas (juh.), Reet Olev, Eike Pärn, Eve Vernik.

Info- ja eurodokumentatsiooni osakond

Tiiu Kind, Marika Meltsas, Ülle Must (juh.), Sigrid Prank, Alla Saari, Ruth Tammeorg.

Kataloogimisosakond

Liina Espenberg, Tiina Kaldvee, Piret Keero, Marju Kolk, Svetlana Kuul, Lilia Külv, Heljo-Mall Laas, Piret Ladva, Ülle Laidna, Anne Lentsius, Elsa Loorits (juh.), Sille Plaksi, Terje Rand, Külli Soobik, Ursula Taela, Mari Tamm, Silja Teder, Mare Vadi.

Liigitamissektor

Ljudmila Dubjeva, Kaja Kruus, Helgi Laanes (juh.), Pille Naggel, Sirje Nilbe, Ivika Pall, Koidula

Piir, Linda Poots, Tiina Sammelselg, Anu Suiste, Tiiu Tarkpea, Lea Trikkant, Elo Tõnisoo.

Komplekteerimisosakond

Natalja Kapajeva, Asta Kuha, Elo Lindström (alates 07.09.), Eda Linnumägi, Jelena Raid, Ülo Treikelder (juh. kuni 15.07.), Kertu Uri (juh. kt. alates 15.07.), Kaarin Viirsalu.

Väliskirjanduse komplekteerimise sektor

Ludmilla Eeber, Natalja Jevtjuhova, Tähe Kolk (juh.), Marika Liivamägi, Kristina Pai, Tiina Tolli, Kertu Uri (kuni 15.07.).

Arvestussektor

Mare Kahi, Viive Konsin, Urve Rohtmets, Tiiu Sade (juh.), Tuuli Vähk.

Käsitöökirjade ja haruldaste raamatute osakond

Aili Bernotas, Elna Hansson, Ene-Lille Jaanson, Inge Kukk, Tatjana Kuzovkina (2.03.–31.12.), Sulo Lembinen, Ingrid Loosme (töövõtuleping), Leili Punga, Tiiu Põllumaa, Mare Rand (juh.), Kiira Schmidt, Tatjana Šahhovskaja, Kadri Tammur, Arvo Tering, Niina Vorobjova.

Perioodikaosakond

Liivi Kõiv (kuni 14.10.), Ljudmila Makušina, Külli Moont (kuni 31.01.), Marina Ostrovskaja, Udo Otsus (juh.), Tatjana Rõžikova, Algo Rämmer, Riina Somson, Maire Türn.

Raamatukogudevaheline laenutus

Maria Luštšik (juh.), Olga Šarova, Tiina Vesterova.

Rekataloogimisosakond

Kersti Aasmäe, Allan Espenberg, Katrin Kaugver (juh.), Miralda Koor, Ülle Mölder, Irina Opletajeva, Asta Pintsaar, Kandle-Loide Tralla, Ilmar Vene.

Teadusbibliograafiaosakond

Anne Kõre, Maare Kümnik (juh.), Anne Laumets, Mare Onga, Helgi Solba, Malle Suurväli, Kersti Taal, Sirje Tammoja.

Estica sektor

Ruth Michelson (juh.).

Teaduskirjanduse lugemissaal

Tiiu Aav, Olga Alova, Galina Bogdan, Leili Brikker, Olga Einasto, Taimi Hagu, Liina Jürimaa, Linda Kivistik, Merike Kronberg, Eha Lambing, Heli Luik, Merje Mets, Anu Murakas (alates 16.02.) Sirje-Mall Nilson, Piret Rattasepp, Marju Rikand, Endla Schasmin (juh.), Rita Siilivask, Ljudmilla Šavrak, Ruth Teder, Marianne Tiik, Häli Turjakas, Anne-Ly Vaher, Margit Veromann.

Teadusosakond

Malle Ermel (alates 07.09.), Ilme Reintam, Rein Saukas, Vilve Seiler, Hain Tankler, Urve Tõnnov (juh.).

Teatmebibliograafia osakond

Ligia Kiin, Ulje Natus, Annemaria Onoper, Mare Pikkel, Lea Teedema (juh.).

Vana raamatu osakond

Valvi Hiir (juh.), Liivia Nukk.
Reserv-vahetusfondi sektor
Marje Burenkov, Siiri Reinola.

Õppekirjanduse osakond

Katri Armolik, Sirje Elias, Maie Fedin, Natalja Gordejeva, Leili Hansmann, Eva Ilves, Niina Kargina, Andra Kirna, Agnes Kivi, Siiri Laidla, Merike Poljakov, Kristi Puusepp (kuni 17.08.),

Aime Põdersoo, Indrek Sepp, Maret Vanamb (juh.), Tiit Võlli.

Fotolabor

Andres Joala, Aivar Viinalas.

Kopeerimistööd

Kerli Kilp-Pütsepp, Jane Orr (kuni 20.06.), Toomas Pruus (alates 21.09.).

Füüsikaraamatukogu

Tiia Boiko, Heljo Virro (juh.).

Humanitaarraamatukogu

Erika Haar, Silja Härm (alates 01.09.), Kerstin Kask (kuni 31.08.), Sirje Madisson (juh.), Ervin-Ahti Org, Annika Otsa, Kersti Pedak, Kadri Pettai (alates 07.09.), Sirje Toomla.

Keemiaraamatukogu

Anne Bürkland (juh.), Helju Kõrs, Marju Salve.

Majandusraamatukogu

Siiri Luts (juh.), Olli Nukk.

Sisukord

Viimane muudatus

1998.a. aastaaruanne

XXVIII. Teaduskraadi omavad töötajad (31.12.1998)

Tatjana Kuzovkina *magister artium vene kirjanduse alal*,
“Гоголь и Булгарин (“диалог” в историко-литературном контексте)”, 1997.

Jaan Lehtaru *magister scientiarum orgaanilise keemia alal (optime approbatur)*,
“Paberi struktuuri muutuste uurimine oksüdeerijate ja redutseerijate toimel paberi pleegitamise protsessis”, 1997.

Ruth Michelson *raamatukogunduse magister*, “TÜ Raamatukogu fondide kujunemine 19. saj. teisel poolel ja 20. saj. algul”, 1993.

Ülle Must *infoteaduse magister*, “Universaalse teadusraamatukogu lugeja infoaktiivsus ja seda mõjutavad tegurid”, 1995.

Hain Tankler *ajalookandidaat*, “Tartu ülikooli kasvandike osast loodusteaduste kujunemisel Peterburi Teaduste Akadeemias”, 1983.

Olev Teder *magister artium ajaloo alal (cum laude)*, “Põhijooni Vene bütsantinistikast ja Tartu Ülikooli roll selles XIX–XX saj algul (kuni 1918. aastani)” 1998.

Arvo Tering *ajalookandidaat*, “Rahvusvaheliste akadeemiliste sidemete osa Eesti- ja Liivimaa haritlaskonna kujunemisel Rootsi ajal 1630–1710”, 1986.

Sisukord

1998.a. aastaaruanne

XXIX. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu liikmed (31.12.1998)

Anne Bürkland, Ljudmila Dubjeva, Malle Ermel, Valvi Hiir, Mare-Nelli Ilus, Kulla Jentson, Katrin Kaugver, Helju Kõrs, Maare Kümnik, Helgi Laanes, Toomas Liivamägi, Elsa Loorits, Siiri Luts, Marika Meltsas, Ülle Must, Peeter Olesk, Mare Pikk, Sigrid Prank, Mare Rand, Ilona Smuškina, Riina Somson, Ruth Tammeorg, Lea Teedema, Kandle-Loide Tralla, Maret Vanamb, Heljo Virro.

Raamatukogu ühendusse kuuluvad ka siit teisele tööle siirdunud Heili Kase, Varje Kuut, Kärt Miil, Ingrid Saare ja Mare Kivitar EPMÜ raamatukogust.

Sisukord

Viimane muudatus

XXX. Kroonikat

15. jaan. — kohtumine Los Angelese Ülikooli raamatukogu direktori Robert M. Hayesi, Pennsylvania Ülikooli raamatukogu direktori Paul H. Mosheri, Chicago Ülikooli raamatukogu direktori Martin D. Runklega.

23. jaan. — F. Puksoo päev. F. Puksoo auhinna sai Tiina Nurk väljaande "Saksa litograafia inkunaablid" (Tartu, 1997) eest ja arvestades tema suurt panust Tartu Ülikooli Raamatukogu varade tutvustamisel trükisõnas.

5.–6. veebr. — teadusraamatukogude seminar "INNOPAC ja raamatukogude koostöö" Käärikul.

12. veebr. — Maare Kümnikule anti ERÜ aastapreemia.

17. veebr. — kümnenda köite esitlusega tähistati 30 aasta möödumist seeria "Tartu Ülikooli Raamatukogu töid" ilmumahakkamisest.

17. veebr. — raamatukogu kauaaegse töötaja Erika Nugini 85. sünnipäev.

20. veebr. — näituse "Eesti kodu" avamine.

26. veebr. — väliskirjanduse komplekteerimise sektori töötajate tutvumiskäik ERR-i väliskirjanduse osakonda.

2. märts — Tartu raamatukogude mälumäng O. Lutsu nim. Tartu Linna Keskraamatukogus. Võistkond koosseisus L. Dubjeva, M. Kümnik, R. Saukas, L. Teedema sai 5./6. koha.

2. märts — kella 18–20 vahel toimus konverentsisaalis esimene kahepoolne videoside Tallinnaga, organiseerijaks Marek Tiits, kasutati EENET-i Tartu ja Tallinna vahelist internetiühendust.

23. märts — eurodokumentatsiooni keskuse nõupäev Lõuna-Eesti raamatukogudele (osalesid 8 keskraamatukogu töötajad).

23.–24. märts — ülikooli avatud uste päevade infotunnid raamatukogus.

25. märts — töötajate kohtumine uue rektori prof. J. Aaviksooga.

25. märts — Kiira Schmidtil möödus 30 aastat esimesest tööpäevast raamatukogus.

1. apr. — Tiiu Põllumaal möödus 30 aastat esimesest tööpäevast raamatukogus.

9. apr. — Veera Sillasoo 65. sünnipäev, teda autasustati ülikooli väikese medaliga.

23. apr. — restaureerimisosakonna avatud uste päev Lõuna-Eesti kultuuriasutuste töötajatele (tutvumine osakonna tööga, konsultatsioonid kogude hoolduse, säilitamise, konserveerimise küsimustes).

29. apr. — raamatukogu külastasid Läti ja Vilniuse Ülikooli raamatukogu direktor.

5. mai — Elna Hanssoni 65. sünnipäev, teda autasustati ülikooli väikese medaliga.

7. mai — näituse "Tartu Ülikooli Raamatukogu eesti kultuuriloos" avamine Eesti Rahvusraamatukogus.

8. mai — töötajate üldkoosolek palga asjus.

20. mai — teabepäev "INNOPAC — hetkeseis, probleemid ja perspektiivid".

20. mai — Ricardo Mateo Durand nimetati Peruu Vabariigi aukonsuliks Eesti Vabariigis.

26. mai — 50 Tampere Ülikooli raamatukogu töötaja külaskäik.

27. mai — infopäev "Millist informatsiooni Euroopa Liidust vajab Eesti avalikkus" (esinesid P. Olesk, Ü. Must, K. Kulbok).

4. juuni — kataloogimisosakonna õppeekskursioon EAR-i ja ERR-i.

9. juuni — Ljudmila Dubjeva sai ERÜ juhatuse ja büroo tänukirja.

10. juuni — Olev Teder kaitses magistriväitekirja "Põhijooni Vene bütsantinistikast ja Tartu Ülikooli roll selles XIX–XX saj algul (kuni 1918. aastani)" (juhendaja prof. J. Kivimäe, oponendid prof. L. Kisseljova ja dots. V. Tamul). Talle omistati *magister artium*'i teaduslik kraad ajaloo alal hindega *cum laude*.

13. juuni — Malle Suurvälja 65. sünnipäev, talle anti ülikooli väike medal.

17. juuni — TÜ rektor J. Aaviksoo ja Tartu maavanem J. Õunapuu kirjutasid alla pikaajalisele Euroopa Liidu alasele koostööprojektile, mille üheks tulemiks on Tartumaa Euroinfo Keskuse loomine raamatukogu juurde. Keskuse kodulehekülje avamine.

19. juuni — raamatukogu 196. aastapäeva tähistamine. Ettekanded: P. Olesk "Kelle ülikool, selle raamatukogu", M. Ermel "Spetsfondi viimane vaatus", E. Tulmin "Aasta turvavärvatega".

1. sept. — Liilia Külvil möödus 25 aastat esimesest tööpäevast kataloogimisosakonnas.

2. sept. — kuuetunnine seminar "Euroopa Liit internetis" maakondade infokeskuste töötajatele.

10. sept. — Lea Trikkantil möödus 45 aastat esimesest tööpäevast raamatukogus.

14.–26. sept. — seoses projektiga "Handbuch des personalen Gelegenheitsschrifttums in europäischen Bibliotheken und Archiven" töötasid raamatukogus Martin Klöcker ja Karin Hagen Osnabrücki Ülikoolist.

17. sept. — restauraatorite tutvumiskäik EAR-i restaureerimisosakonda.

- 2. okt.** — Käärikul toimus INNOPAC-i seminar teenindusmoduli rakendamisest.
- 6. okt.** — raamatukogu endise töötaja Ira Sepa 85. sünnipäev.
- 14. okt.** — 45 Läti Ülikooli raamatukogu töötaja külaskäik.
- 22.–23. okt.** — Eesti raamatukoguhoidjate VII kongress “Raamatukogud avatud ühiskonnas”.
- 28. okt.** — Sirje-Mall Nilsonil möödus 35 aastat esimesest tööpäevast raamatukogus.
- 30. okt.** — Marika Meltsas võitis esikoha ERÜ poolt korraldatud üleeeetilisel võistlusel “Infootsing internetis”.
- 4. nov.** — infopäev “Austria ja Euroopa Liit”.
- 11. nov.** — “*Epistolae autographae*. Kirjavahetused ja kollektsioonid” (käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna ettekandepäev ja näituse avamine), millega tähistati osakonna 40. aastapäeva.
- 24. nov.** — teatme- ja teadusbibliograafia osakonna 40. aastapäeva tähistamine.
- 8.–10. dets.** — raamatukogu ja ülikooli kirjastuse väljaannete jõulumüük.
- 10. dets.** — Euroopa Liidu alane koolitusseminar infospetsialistidele.
- 21. dets.** — rektor J. Aaviksoo, maavanem J. Õunapuu ja abilinnapea A. Ili avasid Tartumaa Euroinfo Keskuse.
- 28. dets.** — Hugo Raudsepa komöödia “Vedelvorst” ettekanne raamatukogu näitetrupilt ja töötajate jõulupidu.

Sisukord

Viimane muudatus

